

A TISZÁNINNENI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET

1928. ÉVI JÚLIUS HÓ 11-ÉN MISKOLCON TARTOTT
RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

JANKA KÁROLY

EGYHÁZKERÜLETI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

160. szám.

SÁROSPATAK.

NYOMATOTT A REF. FŐISKOLAI KÖNYVNYOMDÁBAN

1928.

A tiszáninneri református egyházkerület 1928. évi július hó 11-én rendes közgyűlést tartott Miskolcon *dr. Révész Kálmán* püspök és *Dókus Ernő* egyházkerületi főgondnok elnöklete alatt.

Jelen voltak:

Az abaúji egyházmegyéből: Cziáky Endre esperes, farkasfalvi Farkas Géza gondnok, Medgyasszay András, Farkas Elek lelkészi részről; Dobozy István, Tolnay Gyula világi részről.

Az alsóborsodi egyházmegyéből: Farkas István esperes, báró Bottlik István gondnok, Gaál Ferenc, Enyedy Andor, Kiss Albert lelkészi részről; Puky László, Zsóry Lajos, Bay Bertalan világi részről.

Az alsózempléni egyházmegyéből: Kiss Ernő esperes, Kun Zoltán, Éles István, Hegedűs László lelkészi részről; Sebeő Gyula világi részről.

A felsőborsodi egyházmegyéből: Elek József esperes, Bartha Gyula, Varga Imre, Szentmártoni Dániel lelkészi részről; Bónis Aladár, Szathmáry Király Pál, Maklár Dezső világi részről.

A gömör-tornai egyházmegyéből: Juhász László esperes, báró Ragályi-Balassa Ferenc gondnok, Dózsa Jenő, Ablonczy László lelkészi részről; Ragályi Ferenc világi részről.

Mint egyházkerületi tanácsbírák: Fodor György, Kovács István, Szalóczy Pál, Pósa Péter lelkészi részről; dr. Kérészy Barna, Bernáth Aladár világi részről.

Mint tanárképviselők: dr. Rácz Lajos a sárospataki theol. akadémia, Csorba György a miskolci reál gimnázium képviselőjében.

Mint tanítóképviselők: Tóth István és Péter József.

Mint egyházkerületi jegyzők: Janka Károly fő-, Marton János, Lengyel István aljegyzők lelkészi részről; Domby László fő-, dr. Horváth Zoltán aljegyző világi részről.

Mint egyházkerületi főügyész: dr. Kérészy Barna, mint egyházkerületi alügyész és pénztárnok: dr. Regé-
czy József.

Mint a sárospataki főiskola gazdasági választmányának képviselője : dr. Trócsányi József.

1. Dr. Révész Kálmán püspök egy Istenen csüggő lélek fiúi bizalmával, egy jóságos szív melegségével és a meghallgattatás bizalmával kéri tanácskozásunkra az Atya, Fiú és Szent Lélek Isten megsegítő és áldó kegyelmét, a Fiú békességét és a Szent Lélek erősítő és vigasztaló erejét.

2. Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok a figyelmet teljesen lebilincselő következő beszéddel nyitja meg a közgyűlést :

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Azt hiszem, hogy a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés minden tagjának szívéből fogok szólani és helybenhagyását fogom kiérdemelni, ha tárgyalásunk megkezdése előtt, őszinte örömmel adok kifejezést afölött, hogy Főtiszteletű és Méltóságos Főpásztorunk mindnyájunknak drága egészsége, a lefolyt évben is állandóan a javulás útján haladt és állásával járó teendőit a tőle megszokott és fiatalokat megszégyenítő pontossággal, eréllyel, a legkisebb fennakadás és segítség nélkül végezhette, sőt Egyházkerületünket kifelé is ismételten képviselte, így legközelebb a tiszántúli egyházkerület főgondnoki beiktatási ünnepélyén és ezt megelőzőleg részt vett törvényhozó országos Zsinatunk egész ülészakán, ahol mindeneket elragadó, spontán felszólalásával nemcsak a tárgyalás alatti ügyet vitte döntő diadalra, hanem még az ellennézeten levőket is lefegyverezte frappáns okfejtésével, argumentációjával. Amidőn tehát igaz szívből jövő örömnünknek ismételten kifejezést adok, kérem a Mindenhatót, hogy legyen ez a testi javulás állandó, zavartalan és legyen méltó, legyen arányos azon szellemi üdeséggel, mely életét kellemessé, társaságát élvezetessé, vonzóvá, működését nagy eredményűvé teszi.

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés! Nem akarok ezúttal egyházkerületünk belső életével bővebben foglalkozni, hű képét fogja ennek a püspöki jelentés szolgáltatni, — nem kívánok a m. kir. kultuszminiszter úr sárospataki látogatására és a sárospataki tanítóképezde, internátus és ezzel kapcsolatos kérdésekre, ezek érdekében folytatott tanácskozásainkra kiterjeszkedni, meg fogja azt tenni a sárospataki főiskola lelkeszi gondnoka, de szíves engedelmséggel érinteni kívánok néhány, egyetemes egyházunkat érintő kérdést, levonva ezekből a consequentiákat és hozzájok fűzve a célokat előmozdító kéréseimet.

Mielőtt azonban ezekre rátérnék, lelkem sugallatát követve, mély fájdalommal és gyászba borult lélekkel emlékezem meg arról a súlyos veszteségről, amely sárospataki főiskolánkat, egyházkerületünket, egyetemes egyházunkat, magyar hazánkat, a tudományt, a társadalmat érte Radácsy György nyugalmazott theologiai tanár, egyházkerületünk aranytollú főjegyzője, az Egyetemes Konvent és országos Zsinat évtizedeken keresztül nagyérdemű tagja és jegyzője, a görög és héber irodalom és nyelv talán legclasszikusabb művelőjének elhunytá által.

Én nem tudom, hogy melyik téren tett nagyobb szolgálatot, de azt tudom, hogy ő, aki hosszú ideig egyik főtényezője volt a főiskola fenntartásának és megakadályozója anyagi összeomlásának, annyira össze volt azzal forrva, annyira kezeiben tartotta annak vezetését, hogy bátran mondhatta volna, hogy „a sárospataki főiskola én vagyok“, ennek dacára úgy tett, úgy dolgozott, úgy érezett, mint annak legigénytelenebb, de jóakarátú, buzgó, hűséges szolgálója.

Gyermekkorunk óta útaink különféle állásokban és minőségben párhuzamosan haladtak, így alkalmam volt értékét, jellemét megismernem és méltatnom, így tanubizonyságot tehetek arról, hogy egyházkerületünknek, főiskolánknak, a társadalom-

nak egyik legértékesebb, legszebb jellemű tagja volt. — Ezért iktassuk érdemeit jegyzőkönyvünkbe, emlékét pedig őrizzük meg sziveinkben.

Nagyságában, méreteiben alig kisebb az a csapás, amely főiskolánkat, egyházkerületünket és a tudományt érte Harsányi István sárospataki teológiai tanár, a nagy tudós és fényes eredményű kutató elhunytá által, kinek elvesztése annál fájdalmasabb, mert nagy reményekre jogosító férfikora delén, alkotó munkájának tetőpontján, akkor ragadta el a halál, amikor a Magyar Tudományos Akadémia s a honi és külföldi tudományos társaságok hosszú sora nyújtotta felé az elismerésnek örökzöld babérjait. — De ne zúgolódjunk, hanem nyugodjunk meg a Mindenható akarataiban, hálát adva, hogy őt nekünk adta és általa, működése, búvárkodásai által a tudományt előbbre vitte, életünket szebbé, értékesebbé, nemesebbé tette, hazánknak, református egyházunknak sok jeles fiát ruházta fel a tudomány fegyvereivel és magyar hazánk hírnevét, tisztességét, fényes múltunk felderítése által is öregbítette a művelt külföld előtt. Emlékére helyezük hálánk, elismerésünk, köszönetünk hervadhatatlan koszorúját.

Nem közvetlenül egyházkerületünket, de református egyetemes egyházunkat alig pótolható veszteség érte Dr. Sass Béla egyetemi tanár, évtizedeken keresztül Egyetemes Konventünk és törvényhozó Zsinatunk jegyzőjének és a szó igaz értelmében, lelkének elhunytá által. — Alig állapítható meg, hogy ragyogó tollal írott jegyzőkönyvei, nekrológjai, felterjesztései, emlékiratai voltak-e szebbek, értékesebbek, meggyőzőbbek, vagy enciklopedikus ismerete, mely egyetemes egyházunknak legjelentéktelenebb ügyét is, főleg a múlt század elejétől kezdve, evidentiában tartotta, kivétel nélkül ismerte és azonnal idézte, mint élő lexikon. Megállapításaiban pontos és megbízható, intézkedéseiben, hivatalos állásában a pedánsságig rendszerető, úgy, hogy egyetemes egyházunk vezető

állásban levő tagjainak összes tudása lesz egyesítendő, hogy az ő nagyértékű működése pótolható legyen. — Áldásunk kísérje emlékezetét!

Unitárius testvéreinket is súlyos veszteség érte, nagyérdemű püspökük, Dr. Ferencz József elhunytá által, ki egy hosszú életen keresztül égette nagy tehetségét, nemes véré, hazája és egyháza oltárán, — aki bérce hazáját, kincses városát, bár erre a legkedvezőbb alkalmak kínálkoztak, nem akarta elhagyni és bár vad hordák részéről nemcsak lelki, de testi szenvedésekben is volt része, élete utolsó pillanatáig kitartott az anyaföld és hívei mellett, nem engedve őket elcsüggedni, de állandóan biztatva, hogy: Lesz még feltámadás! Ő már bizonyára megkapta mennyei jutalmát Mindenható Atyánktól, amely az igazak, a hívek osztályrésze, tiszteljük mi meg magunkat azzal, hogy áldott emlékét örökítsük meg jegyzőkönyvünk lapjain.

Ide kívánczok közgyűlésünk termébe annak szelíd emléke is, aki b. e. nagy püspökünk, a néhai Fejes István áldásos és közhasznú életének lett gyöngéd őrangyala, szinte gondviselésszerű, hatalmas tényezője.

Néh. özv. Fejes Istvánné a hitvesi szeretet bőséges és kimeríthetetlen szolgálatai által, melyet férje mellett teljesített, hozzáfórt közegyházunkhoz és annak számtalan intézményéhez s midőn a kegyelmi kor második határán jóval túl az imádott férfiú porhüvelyéhez földi teste nyugovóra ment, hisszük, hogy lelkeik egyesültek Istennél odafent, mert megkoronázta az Úr biztonnal ama kiváló női erényeket, amelyekért egyházkerületünk Nagyaszonnyának vallotta, ismerte s amelyekért áldásban maradt közöttünk az Ő felejtetetlen, jó emléke.

Fájó érzéseket kiváltó emlékezéseim után, legyen szabad megemlékeznem azon örömnnepről, melynek keretében a legközelebb múlt napokban a tiszántúli egyházkerület Gróf Dégenfeld József

elhunytaival megüresedett főgondnoki székét töltötte be, az ősi Horthy-nemezetség egyik kiváló tagját, a heves—nagykunsági egyházmegye gondnokát, a diadalmas hadvezért, nagybányai Horthy Istvánt ültetve abba. A fényes külsőségek között lefolyt ünnepélyen Főtiszteletű Püspök úr Óméltóságával és tekintélyes egyházkerületi küldöttséggel együtt részt vettünk és kifejezést adtunk saját és egyházkerületünk legjobb kívánságainak, méltóztatassanak azonban megengedni, hogy e helyről is mély tisztelettel, igaz szeretettel üdvözöljem Főgondnok úr Ónagyméltóságát, működésére Istennek áldó és megszentelő kegyelmét kérve.

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés! Mentől magasabb pontról tekintünk szét, tekintetünk annál nagyobb területet képes átfogni, belátni. — A magas helyről, hová hittársaim szeretete, bizalma és a Mindenható kegyelme állított és ahová református egyházunk lelki, szellemi, anyagi életének összes szálai egybe futnak, alkalmam van annak egész életét, minden mozdulatát, szívének minden dobbanását, életereinek minden lüktetését megfigyelni, az így nyert összbenyomás alapján örömmel állapítom meg, hogy az egyházi élet minden megnyilvánulásában a lefolyt évben is mozgás, haladás, előremenetel, sőt némely tekintetben előretörés volt észlelhető, amely a régibb idők tevékenységével, helyesebben talán mozdulatlanságával össze sem hasonlítható, holott azok a béke, a nyugalom, a jólét évei voltak, amíg most híveink idejének, munkájának gondolkozásának legnagyobb részét az önfenntartás, a kenyér megszerzéseért és annak megtartásáért folyó szellemi és testi munka, küzdelem veszi igénybe.

Messze túlhaladná rövid felszólalásom kereteit, ha mindezen folyamatba tett, vagy tovább fejlesztett megmozdulásokról részletesebben megemlékezni kívánnék, hiszen magában a belmisszió terén tett haladásunk, elért eredményeink, további fejlődése terveinek, lehetőségeinek, szükségleteinek

ismertetése, a rendelkezésemre álló időt túlhaladná, de meg kell emlékezni e helyről és ez alkalommal a lefolyt év két eseményéről: a Református Országos Nagygyűlésről és törvényhozó országos Zsinatunkról, melyek különös fontossággal bírnak református egyházunk jövő élete, fejlődése szempontjából.

Amikor pár év előtt néhány buzgó férfiú kezdeményezéséből székesfővárosunkba gyűlt össze buzgó híveink egy kicsiny része, hogy létezésünkről tanubizonytságot tegyünk, hogy egymást megismerjük, hogy egymás kezét fogva, elszakíthatatlan láncot képezzünk, hogy kiváló vezérférfiaink ajkáról hallva a szent ígéket, magasabb szellemi táplálékban részesüljünk, amely elkísér szerény otthonunkba, kibékít sorsunkkal, vigasztalással, hittel, reménységgel tölti meg lelkeinket: sokan aggódva gondoltak az eredményekre, de a kezdeményező hite nem ingott meg, sőt buzgalmuk megsokszorozódott és Isten segedelmével az eredmény az lőn, hogy ez évben már 25.000 hívőnk zarándokolt el magyar hazánk régi nagyságát visszakövetelő szobrainkhoz, — 25.000 hívőnk székesfővárosunk hosszú útvonalán demonstrálta a református erőt, rendet, tisztességet, — 25.000 hívőnk ajkáról szólaltak meg szent énekeink és emelkedett áhitatos lelkük a mennyekbe, Mindenható Atyánk elé, — 25.000 hívőnk szívta magába napokon keresztül a legkiválóbb lelkipásztorok ajkáról elhangzott szent ígéket és tértek vissza az ország minden részéből, sőt a megszállott részekről is összegyűlt híveink, tűzhelyeikhez, felemelt, megnyugodott lélekkel.

Az ezen napokon tapasztaltak egyfelől és a többi felekezettel lázas tevékenykedése, előretörése másrésztől, akik gyakran megismétlődő körmenetekkel, összejövetelekkel, szentévi ünnepélyekkel igyekeznek híveikben a hitet fenntartani, fokozni, bátorít, ösztönöz azon kérésemet intézni egyházkerületünk lelkészi és világi vezetőihez, hogy támogassák ezt a rohamosan fokozódó szép moz-

galmat, készítsék elő, biztassák hiveiket, propagálják az eszmét, hogy rövidesen református hiveink százezrei borítsák el, vonuljanak végig székesfővárosunk utcáin, terein, töltsék meg templomaikat és Isten igéjének hirdetésére minden alkalmas helyet, hallgassák meg nagy tudású lelkipásztorainkat és más kiváló hivünket, tegyék nagygyá, ünnepélyessé, imponálóvá, feledhetetlenné Református Naggyűlésünket!

A másik, amiről említést tenni kívánok, a folyó évben megnyílt országos Zsinatunk, — és itt mindenekelőtt örömmel kívánom megállapítani, hogy tévedtek azok, akik attól tartottak, hogy ez a Zsinatunk is, a tárgyalandó anyag készületlensége miatt meddő fog maradni. Ez az eshetőség máris kizártnak mondható, mert az Egyetemes Konvent zsinatelőkészítő bizottságai olyan nagyértékű, befejezett munkálatokkal várták országos zsinatunkat és terjesztettek tárgyalás alá, hogy azok nagy része, kevés módosítással, nyugodt lélekkel lesz elfogadható és törvénykönyvünkbe iktatható.

A zsinatelőkészítő bizottságok által előterjesztett javaslatok két csoportba sorozhatók, az egyikbe tartoznak azok, amelyek teljesen új teret ölelnek fel, új irányban kívánják javítani, reformálni egyházi életünket, ahová tartozik: „Az egyház tudományos feladatairól“, „Az egyháztagok fegyelmezéséről“, „A missziói ügyről“ szóló javaslat, a második csoportba azon érvényben levő törvényeink sorozhatók, melyek a felmerült szükséghez képest, a köztapasztalatból leszűrt bölcsesség tanácsa szerint is, az alap gondolatok világosabb kifejtése által, azokat tökéletesíteni kívánja, ide tartoznak: „A Köznevelési és Közoktatási szervezetről“, „Az egyházi törvénykezésről“, „A lelkészválasztásról“ szóló és a többi javaslatok. — Az első csoportról, a reformáló javaslatokról ezúttal szólni nem kívánok, a konzerváló javaslatok között „A Köznevelés és Közoktatási szervezetről“ szólót, országos

Zsinatunk már letárgyalta és akik az eredményt figyelemmel kísérték, igazat fognak nekem adni, hogy ezen javaslatnál, ezidő szerint, tökéletesebb alkothatható nem volt, mert nemcsak összes szakembereink, elméletben, gyakorlatban a legkiválóbb férfiak adták hozzá és érvényesítették benne tudásuknak, tapasztalataiknak legjavát, hanem annak előadója, a mi büszkeségünk, dicsekedésünk, Zemplén vármegye szülöttje, a sárospataki főiskola neveltje, a Tiszántúli Egyházkerület középiskoláinak nagyérdemű felügyelője s ma bizonyára a legkiválóbb református paedagogus, Dr. Dóczy Imre, e javaslatban helyezte el országos Zsinatunk teljes elismerése mellett, agyának, lelkének egy hosszú élet tapasztalatain átszűrődött drága kincseit. Hasonlóan fényes eredményt értünk el az „Egyházi törvénykezésről“ szóló V-ik törvénycikk átdolgozásánál, melyet ma élő jogászaink talán legkiválóbb tagja, a m. kir. kuria ny. másodelnöke, konventi és zsinati képviselő, Dr. Bernáth Géza végzett, éjjelt-nappalt összetéve, szorgalommal, buzgalommal, bölcsességgel és a legmagasabb fokig felnyuló birói pálya, valamint az egyházi bírászkodás terén szerzett félszázados gyakorlat legjavát érvényesítvén abban, országos Zsinatunk fényes ovációja mellett és azon tudatban, hogy ezen munkásságával Egyházi Törvénykönyvünkben örök emléket állított magának, melyhez jogkereső utódok hosszú évtizedeken keresztül fognak zarándokolni és amelyből egyházi bíróságaink a jog, törvény, igazságon alapuló ítéleteikhez az ihletet, a biztos alapot fogják meríteni és megtalálni. — Ha negyedik országos Zsinatunk e két javaslaton kívül többet létrehozni nem fogna, meddőnek akkor se lesz nevezhető. A sorozatban harmadik helyet foglalja el és tárgyalandó javaslatunk legfontosabbika a „Lelkészválasztásról“ szóló II-ik t.-c., melyre vonatkozó javaslat a kiváló jogász és református egyházunk egyik legnagyobb tehetsége, Dr. Szentpétery Kun Béla egyetemi tanár tollából száрма-

zik és országos zsinatunk legkiválóbb szakférfiainak segédkezése mellett jött létre, de amely javaslatot országos zsinatunk „áttanulmányozás és hozzászólás” céljából az egyházkerületekhez és egyházmegyékhez tett le. És itt jutok el rövid felszólalásom legfontosabb céljához, amikor kérek egyházunk minden tagját, az egyszerű presbiterektől, egyháztagoktól kezdve a legmagasabb egyházi és világi hatalmat, méltóságot viselőig, hogy méltóztassanak ezzel az egyházunk létalapját fenyegető kérdéssel a 12-ik órában, legjobb tudásuk szerint, lelkiismeretesen foglalkozni. Huszonkét éve immár, hogy régi lelkészválasztási törvényünk szentesítve lett. 22 éve, hogy annak célszerűtlenségét, romboló hatását beláttuk, 22 év óta minden alkalommal valljuk, hirdetjük módosításának szükségét, ha élni akarunk, ha felemelt fővel kívánunk megjelenni a többi vallásfelekezetek között és mégis 22 év alatt, tisztelet a kevés kivételeknek, sehol egy jó, egy életrevaló, egy mentő gondolatot, tervet, javaslatot nem látunk, nem hallunk, nem olvasunk, sőt még a beterjesztett javaslat is sok kívánnivalót hagy hátra és ennek bírálói is csak gyengeségeit mutatják ki, anélkül, hogy megjelölnék a helyére állítandó jobbat, célszerűbbet. Én azt lehetetlennek tartom, hogy az a sok kiváló elme, az a sok tudás, az a bölcsesség, az a páratlan magyar természetes ész, amelyet ez a magyar föld, ez a magyar levegő, ez a református vallás és egyház kitermel, párosulva egy kevés jóakarattal, egy kevés buzgalommal, egy kevés fáradsággal, ne lenne képes valami abszolút jót, vagy legalább is a jelenleginél jobbat, célszerűbbet előteremteni. — Ne várjunk mindent onnan felülről, a legmagasabb helyen állóktól az ilyen gyakorlati kérdés megoldásánál, hiszen itt egy tisztán látó, elfogulatlanul ítélő, egyszerű lelkipásztor tanácsa, aki egy életen keresztül a néplélek tanulmányozója, vagy egy egyszerű egyháztag praktikus gondolata, véleménye gyakran lehet

célravezetőbb, mint az összes bel- és külföldi egyetemeket nagy eredménnyel abszolvált tudósoké. Ismételten kérem ezért egyházmegyéinket és minden rendű és rangú egyháztagjainkat, jöjjenek javasolataikkal őszi egyházkerületi közgyűlésünk elé, hogy azokat megvitatta, összeegyeztetve, mint egyházkerületünk álláspontjának kifejezőjét, országos zsinatunknak a jövő év tavaszán megnyíló második ülészakán felhasználhassuk és törvényerőre emelni igyekezzünk.

Ezek elmondása után, Elnöktársammal együtt mély tisztelettel, igaz szeretettel üdvözlöm egyházkerületünknek megjelent alkotó tagjait és az érdeklődőket s a mai napra egybehívott egyházkerületi közgyűlésünket megnyitom.

Dr. Révész Kálmán püspök emelkedett szavaiban egész egyházkerületünk hálája és köszönete nyilatkozott meg, amelyet annyira szívekből szólólag fejezett ki a jelentőségében, tartalmi sokoldalúságában és formai szépségében egyaránt nagyszerű főgondnoki megnyitó beszéd felett, melyet egész terjedelmében jegyzőkönyvébe vett.

3. Elnökség felhívására a gyűlési tagok hivatalos névsora felolvastatván ;

közgyűlés a megjelenteket igazolja ; Forgács Gyula, Téglássy András, Lukács Béla, Tókos Károly gyűlési tagoknak igazolt elmaradását tudomásul veszi.

4. A szavazatbontó bizottság f. évi április hó 12-én Miskolcon tartott üléséből jelenti, hogy az üresedésben levő egyházkerületi világi tanácsbírói állásra 179 szavazattal Bernáth Aladár választatott meg, jelenti továbbá, hogy szavazatot nem adtak a következő egyházak : Aggtelek, Dédes, Hét, Imola, Luka, Szilvásvár ;

Tiszakeszi, Zádorfalva; érvénytelennek nyilvánított Heves szavazólapja, mivel rajta egyházmegyei tisztviselői állásra voltak a szavazatok kiállítva és Igrici szavazólapja, mivel rajta nem volt megjelölve, hogy az egyház kire adja szavazatát.

Közgyűlésünk a szavazatbontó bizottság jelentése alapján Bernáth Aladárt megválasztott egyházkerületi világi tanácsbírónak jelenti ki, s őt az eskü kivétele után közgyűlésünk tanácskozó asztala mellett bizalommal és szeretettel üdvözli, a szavazatot nem adott, vagy érvénytelenül szavazó egyházak lelkészeit pedig 20—20 P birsággal sújtja a sárospataki theológiai internátus javára.

5. Püspök urunk előterjesztette az elmúlt évről szóló, egész terjedelmében itt közölt következő jelentését:

1. Az 1927/28 egyházi évnek legkimagaslóbb mozzanata a IV. budapesti zsinat május 8-án megnyitott első ülészsaka volt, melyet a világi elnök, Dókus Ernő főgondnok úr nyitott meg. Isten kegyelméből mind a négy budapesti zsinaton részt vehettem, ennél fogva teljesen illetékes vagyok elmondani, hogy szélesebb látkörű, mélyebben szántó, gazdagabb tartalmu megnyitó beszéd nem hangzott el az előző három zsinaton az elnöki székéből. Adjunk hálát a jó Istennek, hogy ezt a zsinati elnököt első sorban nekünk adta és mi adhattuk őt csonka országunk egyetemes zsinatának. Kérjük egyúttal a Mindenhatót, hogy főgondnok úr őméltóságát egyházkerületünk és közegyházunk javára lelki-testi ereje teljességében még igen sokáig tartsa meg.

A zsinat első ülés-szakának hamar határt szabott az Ur menybemenetelének ünnepe. De a 9 ülésnap alatt fokozott munkával elvégeztük a ránk bízottakat. Az egyházi törvénykezésről s a köz-

nevelés és oktatásról szóló V. és VI. törvénycikkeket a mai viszonyoknak és szükségleteknek megfelelőleg átdolgoztuk, előbbit az egyházi fegyelem gyakorlására vonatkozó fontos szakaszokkal kibővítettük.

Másik nagy mozzanat volt a Budapesten folyó év június 2. és 3. napjain tartott második református nagygyűlés. A „Hit és Szolgálat“ vezető emberei által szervezett eme nagy református manifesztáció minden tekintetben fényesen sikerült. A hitbuzgóságát és erejét tanusító, több mint 10.000 főt számláló református sereg, mely ez alkalommal a fővárosban egybegyűlt s a nagygyűlésen elhangzott értékes beszédek és előadások egyaránt biztató jelek és értékes útmutatások úgy a jelenre, mint a jövőre nézve.

A református öntudat ébrentartására és erősítésére állandóan nagy szükség van, mert sötét pontok jelentkeznek a láthatáron, amelyet most nem akarok részletezni, csak egyszerűen felhívom rájuk a figyelmet.

2. Nem országos, de egyházkerületünkre és főiskolánkra nézve nevezetes mozzanat volt, hogy gróf Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter úr meglátogatta a sárospataki főiskolát. Első eset, hogy a magyar kultuszminiszter Sárospatakon megfordult. A jelen voltak sok szép reményt fűznek a magyar kultúra legfőbb vezetőjének e látogatásához. Adja Isten, hogy e remények beteljesüljenek.

A sárospataki állami tanítóképezde átvétele még most sem juthatott teljességre. A theologiai és középiskolai internátusi épületek ügye most van kialakulóban. A miskolci egyház körében is megindult a mozgalom egy gimnáziumi internátus létesítése ügyében.

Ami most már közelebbről az egyházi életet illeti, elmondhatom, hogy az általános kép örvendetes, aminek jelentős segítője a gyülekezeti lapok kiadása, amint az Miskolc és Putnok után Sátor-

aljaújhelyen és Diósgyőrön történik. A belmissziói tevékenység mindjobban terjed. A hívek templomlátogatása és urvacsorázása a legtöbb helyen örvendetes. Az urvacsorázók összes száma 291.679 volt. A Kálvin-Szövetség is mind szélesebb körben hatja át az egyházi életet. A mindinkább nehezedő anyagi viszonyok között az egyház javára tett adományok összege nem csökkent, de tetemesen emelkedett.

Az államsegélyek a múlt évben is megtartották a növekvő tendenciát, de még mindig távol vagyunk jogos igényeink teljes kielégítésétől. Egyetemes Konventünk éber figyelemmel kíséri e kérdést is s nem szűnik meg újabb és újabb felterjesztésekkel keresni meg az államkormányt. Őszintén be kell vallanunk, hogy a nehéz anyagi viszonyok között is a kormány segítsége több téren elismerésre méltó; például templom- és iskolaépítésre és lelkeszek rendkívüli segélyére a most zárult egyházi évben 256.180 pengő érkezett, a tavalyi összegnek több mint ötszöröse. E segélyek közül kiemelkedik az egri egyháznak templomépítésre adott 80.000 pengő, mely azonban több évi részletben lesz folyósítva s a fenti segélyösszegben csak az eddig tényleg kifizetett 20.000 pengő szerepel. Azonban még sok bajt okoz az iskola fenntartó egyházaknak a magas tanítói nyugdíjjarulék, melyet legjobb lenne mindenütt a községekre áthárítani.

Az esperesi jelentések alapján a következőkben adhatok számot egyházkerületünk 1927. évi anyagi állapotáról. (Az első oszlop az 1927., a második az 1926. évi eredmény.)

Adakozás	---	---	---	227.256·80 P	98.628·74 P
Építkezés	---	---	---	539.506·71 P	422.631·38 P

Az adakozás összege 128.000 P-vel, az építkezéseké 117.000 P-vel több, mint az 1926. évben.

Bevétel	---	---	1,682.221 P	1,397.400 P
Kiadás	---	---	1,614.539 P	1,350.608 P
Maradvány	---	---	67.682 P	50.792 P

Tehát itt is örvendetes a haladás.

3. Az egyházközségi vagyonleltárak összesítése 1927 december 31-én a következő eredményeket adja :

Épületek... --- ---	28,460.926	pengő	20	fillér
Földek --- --- ---	10,921.159	”	37	”
Ingóságok --- ---	1,927.190	”	37	”
Tókéék és alapok... ---	180.923	”	98	”
Alapítványok ---	55.598	”	68	”
Hasznos jogok ---	96.123	”	34	”
Összes vagyon ---	41,641.932	pengő	94	fillér
Teher --- --- ---	356.031	”	32	”
Tiszta vagyon ---	41,285.901	pengő	62	fillér

Több egyházközségben takarékmagtár is áll fenn, melyek összes értékét azonban nem adhatom, mert egy egyházmegye ürmértékben, négy pedig súlymértékben adta az összegezést. Célszerű lesz ezentul a takarékmagtárak tartalmát súlymértékben írni össze.

A népmozgalmi adatok a következők:

Lélekszám --- --- ---	192.967	191.410	+1557
Született --- --- ---	5.399	5.773	— 374
Törvényes --- --- ---	5.135	5.437	— 302
Törvénytelen --- --- ---	264	336	— 72
Meghalt --- --- ---	3.805	30.88	+ 717
Tiszta házasság --- ---	1.219	1.227	— 8
Vegyes házasság --- ---	407	497	— 0
Reverzális javunkra ---	232	253	— 21
” kárunkra ---	130	145	— 15
Áttért hozzánk --- ---	162	141	+ 21
Kitért tőlünk --- --- ---	115	153	— 38
Konfirmált --- --- ---	3.112	3.599	— 497

A lélekszám örvendetesesen emelkedett, a születések száma azonban aggasztóan csökkent, a halottak száma 717-el több, mint az előző évben. A házasságok száma majdnem ugyanannyi, mint

azelőtt, a vegyes házasságok arányszáma nem növekedett. A reverzálisoknál 102-vel vagyunk előnyben, az át- és kitéréseknél 57-el. A konfirmáltak száma 497-el csökkent, aminek oka a háborús évek kevesebb születési száma.

Theologiai akadémiánkban a növendékek száma 73, amely szám teljesen kielégítené egyházkerületünk szükségletét, ha a végzett theologusok egy része a megszállt területekre nem gravitálna. Így a szeptemberben első vizsgálatot teendő végzettek közül csak a fele marad meg egyházkerületünkben.

4. Három főgimnáziumunkban az érettségi vizsgálatok megvoltak, Farkas István, dr. gróf Haller József és dr. Rácz Lajos urak elnöklete alatt; kormányképviselők: Zehery Lajos, Borsos Károly és dr. Nagy József urak voltak. A miskolci leánygimnázium érettségit tett 28 növendéke közül 10 jeles, 12 jó, 6 egyszerű fokozatot érdemelt ki. Valóban ritka, sőt mondhatnám példátlan fényes eredmény, melyhez úgy a tanári karnak, mint a növendékeknek szívből gratulálunk.

5. Miskolci két főgimnáziumunk most, az iskolai év végén Dombly László és Csorba György igazgatók s Vértessy Sándor tanár 30 éves, Kosztolányi Zoltán és Porcs Kálmán tanárok 25 éves jubileumát ünnepelte. Az öt érdemes tanférfiut méltán megillette a meleg ünneplés, melyhez egyházkerületünk is a maga elismerésével és jókívánataival igen szívesen csatlakozik. Itt látom helyét megemlíteni, hogy Csorba György igazgatónak egy, külföldön is feltűnést keltett földrajz-csillagászati találmánya van, mely jelenleg a vallás- és közokt. minisztériumtól a műegyetemnek van véleményezés végett kiadva.

A lelkészek és tanárok irodalmi téren az idén is szép munkálkodást fejtettek ki, valamint a külföldön tanulmányozó theologusok száma is növekedett. Mátyás Ernő és Szabó Zoltán theologiai tanárok külföldi tanulmányuton vannak, Szabó Dániel hejőcsabai lelkész közel egy évet Skóciában

és Angliában töltött. Komjáthy Aladár ózdi lelkész államtudományi doktorságot szerzett.

A püspöki iroda ügyforgalma a következő: Kibocsátottam 25 körlevelet, iktatókönyvem 1395 számot tartalmaz, a hivatalos levelek száma 1288. Az egyházkerületi Névkönyv a múlt ősszel Illyés Bertalan titkár szerkesztésében megjelent és közkezen forog.

6. Végül kegyelettel emlékezem meg egyházkerületünk halottairól. Nagy halottaink közül Radácsy György és Harsányi István sírjára Főgondnok úr Óméltósága megnyitó beszédében helyezett egy-egy ciprus-ágot. Lelkész társaink közül igen sűrű rendet vágott a halál kaszája. Apostol Bertalan, Csiszár Béla, Fekete Gyula, Halászy József, László Sándor, Nagy Ferenc lelkész társaink hagyták itt a földi életet, közülök Apostol Bertalan és László Sándor a költészet terén is szép nevet szereztek. Most már elpattant lantjok húrja, elhangzott a dal. A többiek is a nekik adott talentumok szerint munkálkodtak az Úr szőlőjében. A pásztorok fejedelme fogadja őket kifogyhatatlan kegyelmével.

Pap-Szász Lajos alsóborsodi tanácsbíró, kinek nyájias arca, kedves modora, lelkes buzgósága soká megmarad emlékezetünkben, valamint Homoky György tállyai derék főgondnok szintén veszteséget jelentenek egyházi életünkre nézve. Buday Elemér, Galgóczy Béla és Pálur Mihály jeles tanítók szintén megnyugodtak fáradalmaiktól. Legyen csendes mindnyájoknak nyugalma.

Ezzel jelentésemet befejezván, ajánlom magamat továbbra is a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés eddig tapasztalt jóindulatába.

Egyházkerületi közgyűlés püspök urunk jelentését hálás köszönettel fogadja, mert az nemcsak egyházi életünk kiemelkedő mozzanatainak hú és tömör foglalata, hanem egyszersmind ékesen szóló bizony-

sága annak, hogy főpásztori lelke legyőzve a testi gyöngékedéseket, féltő gonddal és szeretettel ott lebeg kebelbeli gyülekezeteinken túl egyetemes egyházunk felett is és prófétai látással mutatja az irányt, vagy sejteti a veszélyeket, melyek a sötétlő láthatárról fenyegetnek.

Midőn a püspöki jelentést egész terjedelmében jegyzőkönyvébe iktatja, életére Istennek gazdag áldását kéri és a neki adatott nagy, erős lélekhez az erős és egészséges testnek minden növekvő javait évek hosszú sorára kívánja s a püspöki jelentéshez fűzötten a következőket határozza:

1. Mély tisztelettel hajtja meg közgyűlésünk a püspök úr által felemelt zászlót szeretett világi vezére előtt, ki az egyházi tisztségek emelkedő fokozatain Isten és az emberek előtt való kedvességben, a munkában, a szolgálatban, a hűségben és feddhetetlenségben, de mindig a mi egyre növekvő tiszteletünkben és szeretetünkben áldott reménységünk csemetéi között egyetemes egyházunknak megizmosodott vezéri törzsévé nőtt. Boldogoknak valljuk magunkat, hogy a vesszőszál a mi földünkben nevedett, hogy szeretete és meglombosodott gondja árnyékában ma csonka egyházunk református népének sokképen eltikkadt lelke találhat enyhelyet. Adjon a kegyelem Istene neki módot az arról való bizonyágtételre, hogy egész egyetemes egyházunk boldogítására van ennek a törzsnek Istentől adott virága, elegendő lombja, gyümölcse, hogy egész erdő az ő Istenországáért lángoló hűsége, hite és szeretete; hogy a legnagyobb szolgálatokra is van bölcs szíve és lelki ereje, amely nagy lelki kiválóságokhoz az isteni Gondviselés

a hozzá illő munkateret is mielőbb hozzá nevelje!

2. Egy jobb jövő reményének hajnalhasadását látja abban a megtisztelő látogatásban, amelyet Gróf Klebersberg Kunó vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr tett a sárospataki főiskolában. Ehhez a látogatáshoz füzötten elválhatatlan egyházkerületünknek az a megállapítása, hogy a magyar közoktatásügyi miniszter először látogatott el a Rákóczyak főiskolájába. Legyen ezen a látogatáson és a látogatón az Isten gazdag áldása!

3. Egyöntetű eljárás céljából elrendeli, hogy az egyházközségek a takarékmagtárak állományát sulymértékben állítsák össze azokról szóló jelentéseikben.

4. A miskolci leánygimnázium páratlan sikerű érettségi vizsgálati eredményét minden tényező iránt való nagy elismeréssel emeli ki jegyzőkönyvében.

5. A miskolci két főgimnázium két jeles igazgatója, névszerint Domby László és Csorba György és érdemes tanáraik: Vértessy Sándor, Kosztolányi Zoltán és Porcs Kálmán felé 30, — illetve 25 éves tanári működésük fordulóján szeretettel nyújtja az elismerés dús pálmáját, mert az ő értékes munkásságuk terhe növelte naggyá azt a pálmát, amelynek ma feléjük nyújtja az általuk neveltek egész serege és főhatóságuk jól kiérdemelt elismerése a megbecsülésnek egy harvadhatatlan ágát. Jól végzett kötelességük tudatában és ebben az általános elismerésben nemcsak jutalmukat, de a jövő szent hivatásaihoz is a további hatalmas ösztönzést, Isten áldásában pedig a legfelsőbb kegyelmi elismerést találják meg!

6. Kegyelettel emlékezik meg egyház-

kerületünk a püspöki jelentésben névszerint felsorolt halottainkról, akik életökben egyházra, hazára, iskolára szórták lelkök fényét, akik áldozatos munkájokkal hirdették és szólták az Isten egyedül való dicsőségét. Porló tetemeik a sírban találjanak nyugodalmat s békét, lelkeikkel pedig a Lelkek nagy Pásztora közölje az általa megkészített hajlékok örök üdvösségét!

6. Tárgyaltattak az elnökség következő előterjesztései:

1. Radácsy György sárospataki ny. theol. akadémiai tanár, volt egyházkerületi lelkészi főjegyző, konventi és zsinati jegyző emlékének jegyzőkönyvi megörökítése.

2. Harsányi István sárospataki theol. akadémiai tanár emlékének jegyzőkönyvbe vétele.

3. Dr. Sass Béla egyetemi tanár, zsinati és konventi jegyző emlékének jegyzőkönyvbe iktatása.

4. Dr. Ferencz József unitárius püspök elhunytáról megemlékezés.

5. Özv. Fejes Istvánné emlékezete.

6. Nagybányai vitéz Horthy István tiszántúli egyházkerületi főgondnok üdvözlése.

7. Dr. Csorba György miskolci reálgimnáziumi igazgató üdvözlése.

8. Domby László miskolci leánygimnáziumi igazgató üdvözlése.

9. Lelkészválasztási törvényjavaslatnak az egyházmegyék általi tárgyalására s véleményeiknek a püspöki hivatalhoz f. évi szeptember hó 30-ig történő betérjesztésére tett javaslat.

1. Egyházkerületi közgyűlés a saját szíve fájdalmas érzésén át is megállapítja, hogy b. e. Radácsy György elhunyt a egy olyan élet tündöklő fényének kialvása volt,

amelynek ellobbanására egy pillanatra egész közegyházunk ege homályba borult, mert élete és egyénisége a főiskolán túl egyházkerületünkhöz, sőt egyetemes egyházunkhoz is annyira hozzá volt forrva, hogy évtizedeken át ezeknek és ezek életének letörhetetlen darabkáját, amint ma mondanák, egy integráns részét alkotta. Csodálatosan egyesült benne a látnok — bíró — és álmodó — próféta; lelki alkathoz egyaránt simúlt a dolmány, az atilla és a tóga.

Kinőtt környezetéből, de úgy, hogy vele élt és ebben a jellemvonásában visszavarázsolta a 19. század modern típusai közzé a pátriárkhák nagyszerű eszményét. Külsőképen is ennek a típusnak markáns kifejezője volt, homlokán a szemek jószágosan sugárzó diadémjai felett a családfő fensége ott trónolt. És Ő, a Fő, övéinek mindig szeretettel hódolt.

Arcának és alakjának komoly szépsége beleköltözött minden írásművének külső csiszoltságába és belső szellemébe, úgy, hogy azokat aranyszövésű fátyollal vonta be az ő nemes egyénisége.

Mint egyházkerületünk aranytollú főjegyzője múló jelenségeket, napi értékeket is bele tudott öltöztetni a tartósság és örökkévalóság mezébe, mert Isten országának dolgait mindig az örökkévalóság mértékével mérte. Ebben a szellemben egyháznak, iskolának nem lehetett oly jelentéktelen kicsiny eseménye, mely fontossá és nagyvá ne nőtt volna az ő fontoskodó és aggódó lelkének gyűjtő lencséjében. Rosszakarói részéről kiméretlen támadás épen azon a ponton érte, ahol a napi órló munkában áldozatul esett igazi egyénisége, midőn kezébe adatott az anyagi

világnak virágot és szemetet egyaránt kaparó gereblyéje. Igazi prédaság, ha a levegőég merészröptű sasát egérfogásra idomítják. Így maradtak lelkének köszöri-letlen gyémántjai az ó- és újszövetségi izagógikák. Így is örökül hagyta ránk szelleme legjavát. Emlékjelei és bizonyás-gai a viharban is biztossággal égő fák-lyák, melyek lelkének, szellemének felfe-ivelő útját mutatják. Istenben és Istennel élt. Szomjúhozta az ígét; kristályosra tisztította annak sok-sok üdítő forrásait. Benne a tanár, ember, atya, hitves egy magasabb eszményvilágon csüggtek. Most egy gazdag élet alkotásai és csalódásai közül odament. Áldjuk érte Istent, hogy életében állított nekünk egy messzejövőbe világító emlékjelt.

2. Egyházkerületi közgyűlés a hívő léleknek a végére mehetetlen bölcsességű Isten szent akarata előtt való alázatos meghódolásával, de az idő előtti veszteség elevenekig ható fájdalmával iktatja kidőlt jelesei sorába Harsányi István theol. tanárt, kinek kezében olyan megnyugvással látta letéve theológus ifjaink nevelését, mert egész lényéből ember- és jellemnevelő erő áradt az ifjakra, akiben hit, tudás, szor-galom, becsvágy és akarat úgy egyesültek, hogy azok együttvéve és külön-külön is követendő példát, ható és hajtóerőt képez-tek, aki magában haza, iskola, egyház, tudomány és hivatásszeretetet testesített meg, aki sokakat az igazságra hit által vezérelt, mert törhetetlen harciosa volt evangyéliomi meggyőződésének, aki fólían-sok elmosott soraiból, könyvtáblák hallga-tag rejtekeiből is nagy kitartással és szor-galommal hozott napfényre drága gyön-gyöket, akit az Isten annak a hatalmas

erejű csirának teremtett, melynek az a hivatása, hogy áttörjön kővé keményedett kérget, elporlasszon durva göröngyöket, csakhogy feltörjön a földből és megnőjjön az égnek. Most, hogy kilobbant ez a hivatásszerű élet és egy pillanat alatt kirobbanó meteorfényvé lett, egyházkerületünk áldólag kíséri végtelen útjára, jó emlékét kegyelettel írja fel jegyzőkönyvének egyik ragyogó lapjára és Isten Szent Lelkének elégséges vigasztalását kéri árván maradt családjára.

3. Kegyeletes emlékezete világánál mérlegeli azt a súlyos veszteséget, mely Dr. Sass Béla egyetemi tanár elhunytával közegyházunkat érte. Benne eltűnt legmagasabb kormányzatunk és törvényhozásunk zöld asztalától azok ékestollú jegyzője, egyházi és iskolai ügyeink alapos ismerője. Egyházkerületünk, egyetemes egyházunk munkás és nagytudású fiának emlékét kegyelettel iktatja jegyzőkönyvébe. Hű volt ő a rája bizottakban, többre bízott meg az Úr mennyei gyülekezetében.

4. A kegyelmi évek ormós magaslatáról szállt le a halál völgyébe a bérces Erdély egyik legnagyobb fia, Dr. Ferencz József unitárius püspök, nemzete sorsáért az ellenséges, sívó szelekkel véglehellelt fenn dacolva, hogy az örállásban legyen a hűségnek márványba metszett szimboluma. A márványt eltemette a szeretett föld ráomló pora, de a poron át is megszé fénylik a márványba metszett név üdén, ide világolva, mert az igazak emléke áldott és nem veszhet el soha. Ennek az igaznak emlékét fúzi egyházkerületünk jegyzőkönyve lapján drága gyöngysorokba.

5. A gyöngyök gyöngye az, ki ezt a sort ezúttal bezárja, özv. Fejes Istvánné,

néhai nagy püspökünk lelki ideálja. Egy nő, aki egyházkerületünkre nézve fogalommal lett, mert annak életében nyert szeretete, gyöngédsége, órangyali tiszte betöltésében jelentőséget, aki szíve-lelke kincseinek legjavát szentelte egyházi közügyeinknek. Közvetett áldásunk volt ennek a meleg szívnek kimeríthetetlen ápoló gondja, mellyel a munkás püspök életét Isten után maga is nyújtotta. Legyen haló porában is az Isten áldotta!

6. Szomorú emlékezések cyprus lombjai alól kibontakozva esik egyházkerületünk bizakodó tekintete a tiszántúli egyházkerület világi vezérére, nagybányai vitéz Horthy István egyházkerületi főgondnokra, ki legnagyobb egyházkerületünk élén Krisztus zászlaját hordozza, hogy az evangyéliom ügyét hatalmas lelki fegyverzetével vigye új diadalokra. Egyházkerületünk a maga zászlaját mélyen meghajtja előtte azzal a hő kívánattal, hogy nemzeti jelentőségű nagy neve örökre fénylő betűkkel irassék be benne és általa egyházunk történetébe!

7. Szeretettel üdvözli egyházkerületünk Dr. Csorba György miskolci reálgimnáziumi igazgatót áldásos tanári működésének 30-ik évfordulója alkalmából. Benne nemcsak a kiváló pedagógust, pedáns igazgatót, hanem a kutató tudóst is látja, ki nevét széles körökben tette ismertté és kutatásaival úgy magának, mint tanintézetének tisztességet szerzett. További munkálkodásához egyházkerületünk szívből kíván gazdag eredményeket, életére pedig megáldó isteni kegyelmet.

8. Hasonló szeretettel fordul egyházkerületi közgyűlésünk tanári működésében a szintén 30-ik évfordulóhoz érkezett má-

sik jubiláns, Dobby László, miskolci leánygimnáziumi igazgató felé, akinek áldásos igazgatósága alatt egyházkerületi leánynevelésünk ügye nemcsak régi magas színvonalát és messze kiterjedő jó hírét őrizte meg, hanem vezetése alatt a tanintézet új fejlődést, hatalmas lendületet vett s e téren oly szervező és alkotó tehetségről tett bizonyosságot, amely minden tekintetben követendő példa lehet. Lelkének nevelő ereje éltető napsugárként hullt a vezetésére bizott tanintézetre s az a családnak, egyháznak és társadalomnak annyi meg annyi, a női lélek erényeitől illatos, szép virágát nevelte, hogy a jelentékeny évforduló alkalmából egész virágos kertből száll felé neveltjeinek hálás érzülete.

Tehetségét, munkás szorgalmát, a nevelés terén kitűnő szaktudását egyházkerületünk bizalmi megbízatásokkal is mérlegbe vetette s ezekben is, súlyosnak találtatott a Dobby László egyénisége. Isten áldását kéri továbbra is minden irányú tevékenységére, szeretetre méltó személyére és szeretteire.

9. Felhívja közgyűlésünk az egyházmeggyéket, hogy a véleményezés céljából hozajuk letett zsinati törvényjavaslatokat őszi közgyűléseiken oly időben tárgyalják meg, hogy legkésőbb f. évi szept. hó 30-ig egyházkerületünkhöz felterjeszthessék javaslataikat.

7. Számvevőszék beterjeszti az 1928. évi március hó 26-án Miskolcon tartott gyűlésének jegyzőkönyvét a következőkben :

SZÁMVEVŐSZÉKI JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület számvevőszéke és pénzügyi választmánya részéről 1928. évi március 26-án Miskolcon tartott számvevőszéki ülésről.

Jelen vannak: a számvevőszék részéről Dókus Ernő egyh.-ker. főgondnok, számvevőszéki elnök; a pénzügyi választmány részéről Csorba György, Farkas István, Dr. Kérészy Barna és Dr. Molnár Gyula pénzügyi választmányi tagok és Dr. Regéczy József egyh.-ker. pénztárnok, úgyszintén jegyzőkönyvvezető.

Dókus Ernő számvevőszéki elnök 1928 márc. hó 26-án d. e. 9 órakor az ülést megnyitván, üdvözli a megjelenteket s bejelenti, hogy a püspök úr gyengélkedése miatt nem jelenhetett meg az ülésen, mit az ülés sajnálattal vesz tudomásul.

Elnök felhívására Dr. Regéczy József pénztárnok előterjeszti az 1927. évi számadásokat, tőkekönyveket, leltárat, kötvényeket és a bevételeket és kiadásokat igazoló okmányokat, amelyeknek tüzetes megvizsgálása a következő sorrendben és eredménnyel történt:

I. Közigazgatási pénztár.

<i>Bevétel.</i>	Előirányzat P	Eredmény P
1. Mult évi maradvány... ..	11,932·82	11,932·82
2. Államsegély	31,024·—	39,624·—
3. „ theol. tanároknak	600·—	2,137·50
4. Kamatokból	1.500·—	5.575·61
5. Egyházmegyétől:		
a) tűzbiztosításért	7.400·—	10,132·06
b) közigazgatási tárra	230·—	461·67
c) kerületi jegyzőkönyvért	—·—	868·—
d) közhírdetésből	150·—	157·05
e) paróchiális könyvtárra	2.170·—	2.174·—
f) bírságpénz	—·—	16·—
g) konventi jegyzőkönyvért	—·—	1720·60
6. Br. Baldácsy-alapítv. jövedelméből	16.800·—	24·800·—
7. Középisk. előadóknak középisk. tanulóktól	960·—	846·37
	<u>72.766.82</u>	<u>109.445·68</u>
Átvitel		

	Előirányzat P	Eredmény P
Áthozat ...	72.766·82	109.445·68
8. 1% egyházaktól ...	—·63	—·63
9. Zsoltárjutalék ...	500·—	1·089·30
10. Vegyesekből ...	500·—	1.638·68
11. Missiói segély ...	—·—	480·—
12. Kerületi névtárért ...	—·—	363·20
13. Óraadó hitoktatók óradíja ...	—·—	2.400·—
14. Nyugdijsegély ...	—·—	4.180·—
15. Dr. Rácz Lajos párisi útjára Kon- venttől ...	—·—	500·—
16. Horkay László segélye ...	—·—	100·—
17. Portóváltás ...	—·—	3.344·08
18. Püspöki hivatal portóváltása ...	—·—	623·76
19. Államsegély főiskolai internátusnak	—·—	15.000·—
20. Britt és külföldi bibliai társulatnak egyházmegyéktől ...	—·—	100·—
21. Kultúradó ...	—·—	9.736·83
22. Schweitzi segély ...	—·—	2.814·39
23. Foncièretől jó tanulóknak ...	—·—	600·—
24. Kezelésre beadott tőkék ...	—·—	19.534·47
25. Visszafizetett tőke ...	—·—	9.015·80
Összes bevétel ...	73.767·45	171.966·82

Kiadás.

1. Kezelt tőkék kamatja ...	400·—	529·46
2. Pesti M. Keresk. Banknak ...	—·46	—·55
3. Segélyek :		
a) egyházmegyéknek ...	8.000·—	8.000·—
b) egyházmegyéknek Br. Baldácsy- alap jövedelméből ...	7.840·—	8.540·—
c) egyházmegyéknek 1926. évi Br. Baldácsy jövedelemből ...	6.440·—	6.440·—
d) Br. Baldácsy tartalékra ...	3.920·—	3.920·—
e) esperesek tiszteletdíja ...	2.000·—	2.000·—
f) theol. tanárok államsegélye ...	600·—	2.137·50
g) leányiskolának ...	1.360·—	1.360·—
h) leányiskolának 1926. évről ...	1.360·—	1.360·—
Átvitel ...	31.920·46	34.287·51

	Előirányzat P	Eredmény P
Áthozat ...	31.920·46	34.287·51
<i>i)</i> Sárospataki Ref. Lapoknak	240·—	240·—
<i>k)</i> egri lelkésznek	480·—	480·—
4. Közigazgatási tisztviselőknek :		
<i>a)</i> püspöknek	960·—	960·—
<i>b)</i> püspöknek Br. Baldácsy-alap jö- vedelméből	5.040·—	7.440·—
<i>c)</i> püspöki titkárnak	2·880·—	2.940·—
<i>d)</i> püspöki titkárnak lakbér	640·—	689·27
<i>e)</i> főügyésznek	200·—	200·—
<i>f)</i> alügyésznek	20·—	20·—
<i>g)</i> pénztárnoknak	1.920·—	1.960·—
<i>h)</i> pénztárnoknak lakbér	200·—	200·—
<i>i)</i> lelkészi főjegyzőnek	200·—	200·—
<i>k)</i> világi főjegyzőnek	20·—	20·—
<i>l)</i> 4 aljegyzőnek (2 vette fel)	200·—	100·—
<i>m)</i> aljegyzőknek 1925. és 1926-ról	—·—	16·—
<i>n)</i> levéltárnoknak	20·—	20·—
<i>o)</i> levéltárnoknak 1925. és 1926-ról	—·—	16·—
<i>p)</i> középiskolai előadóknak	960·—	960·—
<i>r)</i> népiskolai előadónak	20·—	56·—
<i>s)</i> missziói előadónak	200·—	115·—
5. Konventi költségek	800·—	1.031·94
6. Napidíjak és utiköltségek	1.000·—	1.280·10
7. Egyet. tanügyi-bizottság költségei	500·—	349·69
8. Prot. Irodalmi Társaság	15·—	15·—
9. Közhirdetésből egy felsőborsodi egyháznak	182·20	182·20
10. Püspöki iroda :		
<i>a)</i> fűtés, világítás	120·—	120·—
<i>b)</i> telefon	144·—	146·24
<i>c)</i> postafiók	24·—	24·—
<i>d)</i> nyomtatványok	200·—	88·18
<i>e)</i> levélbélyeg	200·—	281·56
11. Pénztárnok irodai átalánya	50·—	50·—
12. Püspöki és pénztári szolga bére	192·—	192·—
13. Foncière-nek tűzbiztosításért	4.958·—	7.453·27
14. Zsinattartási alaphoz	11.000·—	11.000·—
15. 1% Földhitelintézetnek	—·63	—·63
16. Ker. jegyzőkönyvek nyomtatása	1.000·—	864·04
17. Pénztári hivatal fűtése	80·—	74·50
18. Zsoldos-árváknak	272·—	—·—
19. Fiúkálvineumnak	50·—	50·—
20. Leánykálvineumnak	50·—	50·—
Átvitel ...	66.958·29	74.173·13

	Előirányzat P	Eredmény P
Áthozat ...	66.958·29	74.173·13
21. Parochiális könyvtára ...	2.170·—	2.170·—
22. Vegyesekre ...	200·—	489·57
23. Schweitzi segélyből ...	—·—	3.336·69
24. Régi kezelt tőkék és alapítványok részbeni visszaállítására ...	300·—	3.588·39
25. Kultúradó ...	—·—	9.736·83
26. Kezelt tőkéből vissza ...	—·—	2.670·95
27. Kölcsönadatott ...	—·—	34.298·—
28. Missziói segély ...	—·—	320·—
29. Nyugdíjsegély ...	—·—	4.180·—
30. Portóváltás ...	—·—	3.344·08
31. Óraadó hitoktatók óradíja ...	—·—	2.399·56
32. Britt és külföldi bibliai társulatnak ...	—·—	100·—
33. Segély a ref. nagygyűlésre ...	—·—	100·—
34. Püspöki titkáráért nyugdíjjárulék ...	—·—	42·84
35. Vallástanító lelkészért „ ...	—·—	58·—
36. Kerületi névtárért ...	—·—	474·36
37. Rácz Lajosnak párizsi útjára ...	—·—	500·—
38. Horkay László segélye ...	—·—	100·—
39. Konventi jegyzőkönyvért ...	—·—	1.466·32
40. Főiskolai internátus államsegélye ...	—·—	15.000·—
41. Kiss István s.-lelkész lakbérsegélye ...	—·—	84·—
Összes kiadás ...	69.628·29	158.632·72

A tár állása :

1. Kint lévő tőkék ...	68.936·17
2. Kamathátralék ...	3.216·76
3. Pénztári maradvány ...	13.334·10
Összesen ...	85.487·03

Terheli ezt:

Kezelt tőke ...	35.531·21
Törlesztéses kölcsön ...	3·61
Br. Baldácsy jövedelemből bennlévő ...	4.900·—
Schweitzi segélyből bent lévő ...	2.819·57
1927 dec. 31-én tisztán	42.232·64
1926 dec. 31-én volt	28.505·77
Szaporodás	13.726·87

Ezen tárra vonatkozólag a következő határozatok hoztattak:

1. Pénztárnok utasítást kér arra nézve, hogy a tőkekamat segélyes tartozások után hogy számítsa a törlesztési részletet? mert ha a koronákat átszámítja pengőfillérre, a legtöbb tartozásnál egy fillér sem lenne az évi részlet. Véleménye szerint az egyh.-ker. közgyűlés megállapíthatná, hogy az egyházak az $1\frac{1}{2}$ és 1% törlesztési részletet 50% -ra varolizálva fizetnék, mert ezeket nagyrészt az adósegélyből fizetik, amelyet remélhetőleg már 50% -ra valorizálva fognak kapni az egyházak.

Számvevőszék kéri erre nézve az egyh.-ker. közgyűlés határozatát.

2. Pénztárnok utasítást kér arra is, hogy az egyházmegyéknek a közigazgatási tárhoz való hozzájárulását milyen kulcs szerint számítsa, mert most némelyik egyházmegye semmit sem fizet.

Számvevőszék kéri erre nézve az egyh.-ker. közgyűlés határozatát.

II. Vay—Mocsáry-alapítvány A) része.

<i>Bevétel.</i>	Pengő
1. Kamatokból	65·92
2. Visszafizetett tőke... ..	194·75
3. Vegyes	<u>387·22</u>
Összes bevétel ...	647·89

<i>Kiadás.</i>	
1. Ujra kölcsön adatott	581·97
2. Főiskolának	<u>65·92</u>
Összes kiadás ...	647·89

<i>A tár állása.</i>	
1. Kintlévő tőke... ..	1.038·84
2. Kamathátrálék	99·03
3. Pénztári maradvány	<u>—</u>
1927 dec. 31-én összesen ...	1.137·87
1926 dec. 31-én volt	<u>685·52</u>
Szaporodás ...	452·35

III. Vay—Mocsáry-alapítvány B) része.

<i>Bevétel.</i>		Pengő
1. Visszafizetett tőke	42·95
2. Kamat	68·81
3. Vegyes	138·24
Összes bevétel	250·—

Kiadás.

1. Kölcsön adatott	250·—
Összes kiadás	250·—

A tár állása.

1. Kintlévő tőke	259·51
2. Kamathátrálék	3·35
3. Pénztári maradvány	—
1927 dec. 31-én összesen	262·86
1926 dec. 31-én volt	52·46
Szaporodás	210·40

IV. Gróf Teleky—Szeremley—Szentés-alapítvány.

Bevétel.

1. Visszafizetett tőke	22·88
2. Kamat	1·20
3. Vegyes	200·—
Összes bevétel	224·08

Kiadás.

1. Kölcsön adatott	220·—
2. Főiskolának	1·20
Összes kiadás	221·20

A tár állása.

1. Kint lévő tőke	220·21
2. Kamathátrálék	3·05
3. Pénztári maradvány	2·88
Összesen 1927 dec. 31-én	226·14
1926 dec. 31-én volt	23·44
Szaporodás	202·70

V. Lelkészi özvegy-árva gyámintézet.

<i>Bevétel.</i>		Pengő
1. Visszafizetett tőke...	---	462·56
2. Kamatokból	---	106·88
3. Részvénydíjakból	---	806·92
4. Hirdetésből	---	36·91
5. Vegyesekből	---	1.437·99
Összes bevétel	---	2.851·26

Kiadás.

1. Kölcsön adatott	---	2.849·77
2. Vegyes	---	1·49
Összes kiadás	---	2.851·26

A tár állása.

1. Kint lévő tőke	---	2.782·71
2. Kamathátrálék	---	248·28
Összesen 1927 dec. 31-én	---	3.030·99
1926 dec. 31-én volt	---	411·08
Szaporodás	---	2.619·91

Ezen tárra vonatkozólag a következő határozat hozatott :

Felkéri számvevőszék egyh.-ker. közgyűlést, méltóztassék ezen tár új szabályrendeletét megalkotni, amelyben újból szabályoztatnék a tőkegyűjtés s megállapíttatnék a mód, hogy ezen intézet ismét az özvegyek és árvák segítője lehessen.

VI. Szükösi—Hollandi-tár.

Bevétel.

1. Visszafizetett tőke	---	97·80
2. Kamat	---	4·—
3. Egyházmegyék szükösöknek	---	49·24
4. Vegyes	---	1.400·41
Összes bevétel	---	1.551·45

Kiadás.

1. Kölcsön adatott	---	1.500·—
2. Pesti M. Keresk. Banknak	---	2·26
3. Egyházmegyéknek vissza	---	49·19
Összes kiadás	---	1.551·45

<i>A tár állása.</i>		Pengő
1. Kintlévő tőke...	---	1.500·27
2. Kamathátrálék	---	20·30
	<u>Összesen</u>	<u>1.520·57</u>
Terheli ezt a Pesti M. Keresk.		
Bank kölcsöne	---	2·01
1927 dec. 31-én tisztán	---	1.518·56
1926 dec. 31-én volt	---	93·31
	<u>Szaporodás</u>	<u>1.425·25</u>

VII. Tolcsvai Nagy Gedeon-alapítvány.

Bevétel.

1. Visszafizetett tőke	---	12·72
2. Kamat	---	1·28
3. Vegyes	---	146·—
	<u>Összes bevétel</u>	<u>160·—</u>

Kiadás.

1. Kölcsön adatott	---	160·—
	<u>Összes kiadás</u>	<u>160·—</u>

A tár állása.

1. Kintlévő tőke...	---	160·68
2. Kamathátrálék	---	4·40
1927 dec. 31-én összesen	---	165·08
1926 dec. 31-én volt	---	14·49
	<u>Szaporodás</u>	<u>150·59</u>

Mindezen táraakra vonatkozó számadások rendben lévőknek, a bevételek és kiadások okmányokkal igazoltaknak találtattak, miért is javasolja számvevőszék, hogy Dr. Regéczy József egyh.-ker. pénztárnoknak az 1927. évi számadásokra vonatkozólag a felmentést az abban foglalt tételekre adja meg egyh.-ker. közgyűlés.

VIII. Költségvetés.

Tárgyalás alá vette számvevőszék a pénzügyi választmány által előterjesztett 1928. évi költségvetést s azt elfogadva az egyh.-ker. közgyűlésnek elfogadásra ajánlja.

Költségelőirányzatok 1928. évre.

I. Közigazgatási pénztár.

<i>Bevétel.</i>	1927. évi eredmény P	1928. évi előirányzat P
1. Múlt évi maradvány	13.334·10	13.334·10
2. Államsegély	39.624·—	36.356·—
3. Államsegély theol. tanároknak ...	2.137·50	3.675·—
4. Egyházmegyétől :		
a) közigazgatási-tárra	461·67	300·—
b) tűzbiztosításért	10.132·06	10.395·44
c) ker. jegyzőkönyvért	868·—	—·—
d) közhirdetésből	157·05	150·—
e) paróchiális könyvtárra	2.174·—	2.170·—
f) konventi jkvért	1.720·60	1.700·—
5. Kamatokból	5.575·61	5.000·—
6. Br. Baldácsy-alapítv. jövedelméből	24.800·—	14.000·—
7. Középisk. előadókknak tanulóktól	846·37	800·—
8. 1% ^o egyházaktól	—·63	—·63
9. Zsoltárjutalék	1.089·30	500·—
10. Vegyesekből	1.638·68	500·—
11. Foncièretől jó tanulóknak	600·—	600·—
12. Schweitzi segélyből bent van ...	2.814·39	2.819·57
Összes bevétel ...	107.973·96	92.300·74
<i>Kiadás.</i>		
1. Kezelt tőkék kamatja	529·46	2.100·—
2. Pesti M. Keresk. Banknak törlesztés	—·55	—·55
3. Segélyek :		
a) egyházmegyéknek	8.000·—	8.000·—
b) egyházmegyéknek Báró Bal- dácsyból	8.540·—	6.800·—
c) egyházmegyéknek Br. Baldácsy- ból 1927. évről	—·—	4.900·—
d) Br. Baldácsy tartalékra	3.920·—	3.000·—
e) esperesek tiszteletdíja	2.000·—	4.000·—
f) theol. tanárok államsegélye ...	2.137·50	3.675·—
g) leányiskola segélye	1.360·—	1.360·—
h) Sárospataki Ref. Lapok segélye	240·—	800·—
Átvitel ...	26.727·51	34.635·55

	1927. évi eredmény P	1928. évi előirányzat P
Áthozat ...	26.727·51	34.635·55
<i>i)</i> egri lelkész segélye	480·—	500·—
<i>k)</i> mezőkövesdi s. lelkész segélye	—·—	300·—
4. Közig. tisztviselőknek :		
<i>a)</i> püspöknek tiszteletdíj	960·—	960·—
<i>b)</i> püspöknek Br. Baldácsy jöv.-ből	7.440·—	4.200·—
<i>c)</i> püspöki titkárnak fizetés	2.940·—	3.200·—
<i>d)</i> püspöki titkárnak lakbér	689·27	800·—
<i>e)</i> főügyésznek t.-díj	200·—	200·—
<i>f)</i> alügyésznek t.-díj	20·—	40·—
<i>g)</i> pénztárnoknak fizetés	1.960·—	2.160·—
<i>h)</i> pénztárnoknak lakbér	200·—	400·—
<i>i)</i> lelkészi főjegyzőnek t.-díj	200·—	200·—
<i>k)</i> világi főjegyzőnek t.-díj	20·—	50·—
<i>l)</i> 4 aljegyzőnek t.-díj	200·—	200·—
<i>m)</i> 2 aljegyzőnek 1927. évről	—·—	100·—
<i>n)</i> levéltárnoknak t.-díj... ..	20·—	40·—
<i>o)</i> középiskolai előadóknak t.-díj	960·—	960·—
<i>p)</i> népiskolai előadónak t.-díj	56·—	60·—
<i>r)</i> missziói előadónak t.-díj... ..	115·—	120·—
5. Napidíjak és utiköltségek	1.280·10	1.500·—
6. Konventi költségek	1.031·94	1.200·—
7. Egyetemes tanügyi bizottság	349·69	500·—
8. Prot. Irod. Társaság	15·—	15·—
9. Közhirdetésből egy gömör-tornai egyháznak	182·20	157·05
10. Püspöki iroda :		
<i>a)</i> fűtés, világítás	120·—	120·—
<i>b)</i> telephon	146·24	150·—
<i>c)</i> postafiók	24·—	24·—
<i>d)</i> nyomtatványok	88·18	100·—
<i>e)</i> hivatalos levelekre bélyeg	281·56	300·—
11. Pénztárnok irodai átalánya	50·—	100·—
12. Hivatalszolga bére	192·—	240·—
13. Foncièrenak biztosításért	7.453·27	7.761·—
14. Zsinati költség	11.000·—	30.000·—
15. 1% Földhitelezésnek	0·63	0·63
Átvitel ...	65.402·59	91.293·23

	1927. évi eredmény P	1928. évi előirányzat P
Áthozat ...	65.402·59	91.293·23
16. Kerületi jkvek nyomtatása ...	864·04	1.000·—
17. Pénztári hivatal fütése ...	74·50	80·—
18. Zsoldos-árvák részére főiskolának	—·—	272·—
19. " " " "		
1927-re ...	—·—	272·—
20. Fiú-Kálvineumnak ...	50·—	50·—
21. Leány-Kálvineumnak ...	50·—	50·—
22. Parochiális könyvtárra ...	2.170·—	2·170·—
23. Konventi jkvért ...	1.466·32	1.700·—
24. Vegyesekre ...	489·57	500·—
25. Püspöki titkáráért nyugdíjárulék ...	58·—	60·—
26. Hitoktató lelkészért " ...	42·84	50·—
27. Schweitzi segélyből bentlévő <u>összeg</u>	3.336·69	2.819·57
Összes kiadás ...	74.004·55	10.0316·80

II. Vay—Mocsáry-alapítvány A) részére.

Bevétel.

1. Kamatokból ...	65·92	100·—
-------------------	-------	-------

Kiadás.

1. Főiskolának ...	65·92	100·—
--------------------	-------	-------

III. Vay—Mocsáry-alapítvány B) részére.

Bevétel.

1. Kamatokból ...	68·81	25·—
-------------------	-------	------

Kiadás.

1. Tőkésítésre ...	68·81	25·—
--------------------	-------	------

IV. Gróf Teleki—Szeremley—Szentés-alapítvány.

Bevétel.

1. Pénztári maradvány ...	—·—	2·88
2. Kamatokból ...	1·20	20·—
Összes bevétel ...	1·20	22·88

	<i>Kiadás.</i>	Pengő	Pengő
1. Főiskolának	---	1'20	20.—
2. Tőkésítésre	---	—'—	2'88
	Összes kiadás	1'20	22'88

V. Lelkészi özvegy-árva gyámintézet.

	<i>Bevétel.</i>		
1. Kamatokból	---	100'88	250.—
2. Részvénydíjakból	---	806'92	1.000.—
3. Hirdetésből	---	36'91	50.—
	Összes bevétel	950'71	1'300.—

	<i>Kiadás.</i>		
1. Tőkésítésre	---	950'71	1.300.—

VI. Szükösi-Hollandi tár.

	<i>Bevétel.</i>		
1. Kamatokból	---	4.—	150.—

	<i>Kiadás.</i>		
1. Pesti M. Keresk. Banknak	---	2'26	2'26
2. Prinsterer-alapítvány kamata főiskolának	---	—'—	120.—
3. Tőkésítésre	---	—'—	27'74
	Összes kiadás	2'26	150.—

VII. Tolcsvai Nagy Gedeon-alapítvány.

	<i>Bevétel.</i>		
1. Kamatokból	---	1'28	15.—

	<i>Kiadás.</i>		
1. Tőkésítésre	---	1'28	15.—

Ezen költségelőirányzatokat a pénzügyi választmány elfogadta s a számvevőszéknek elfogadásra ajánlja.

Miskolc, 1928 március 24.

Dr. Regéczy József
egyh.-ker. pénztárnok.

A költségvetés letárgyalása után elnök az ülést 1928 márc. 26-án d. u. 1/26 órakor berekeszti.

Miskolc, 1928 március 26-án.

Dókus Ernő

egyh.-ker. főgondnok,
az egyh.-ker. számvevőszék elnöke.

Dr. Regéczy József

egyh.-ker. alügyész,
jegyzőkönyvvezető.

Közgyűlésünk az egyházkerületi pénztár 1927. évi számadását, mint amely tételről-tételre átvizsgáltatott s okmányokkal igazoltnak találtatott — jóváhagyja s Dr. Regéczy József pénztárnoknak hűséges és buzgó szolgálataiért elismerését nyilvánítva, a számadás elszámolt tételeire vonatkozólag a felmentvényt megadja.

A tőkesegélyes egyházak tőkesegélytartozásának mikénti visszafizetése tárgyában határozatilag kimondja, hogy az illetékes egyházak az évi $1\frac{1}{2}$ és 1% törlesztési részletet 50% -os valorizálással tartoznak fizetni, mivel ezek a tartozások nagyrésztben a már valorizáltan nyújtott adósegélyből fizettetnek.

Az 1928. évi költségelőirányzatot elfogadja.

8. Pénzügyi választmány beterjeszti megerősítés végett a Fodor György egyházkerületi tanácsbíró által készített egyházkerületi lelkészi özvegy-árva gyámintézet új alapszabálytervezetét, amelyet a kerületi gyámintézet vagyonának teljes elértéktelenedése s a sokféleképen megváltozott viszonyok tettek szükségessé és indokoltá.

Közgyűlésünk az egyházkerületi lelkészi özvegy-árva gyámintézet reorganizálását s áldásos működésének mielőbbi megindulását hön óhajtja és várja, köszönetét fejezi ki azért Fodor György tanács-

bírónak az alapszabálytervezet elkészítéséért s azt egész terjedelmében a Sárospataki Ref. Lapokban kinyomatja, felhíván egyházmegyéinket a tervezetet illető véleményes jelentéseiknek az őszi közgyűlés elé leendő beterjesztésére.

9. Az egyházkerületi pénztárnok az egyházmegyéknek a közigazgatási tárra eszközendő befizetések mikénti számítására utasítást kérvén, pénzügyi választmányunk e kérdés jelenlegi állását feltüntető jelentésében előadja, hogy az utóbbi 10 évben az egyházmegyéknek az egyházkerületi közigazgatási tárat illető befizetések legnagyobb részét elmaradtak, úgy, hogy az 1927. évben csak Alsózemplén és Felsőborsod teljesített befizetést s indítványozza, hogy az 1929. évtől kezdve gyűjtsék össze az úrvacsorakori perselypénzeket s fizessék be az egyházkerületi pénztárba.

Közgyűlésünk az egyházmegyéknek az egyházkerületi közigazgatási tárat illető fizetési kötelezettségét az 1929. évtől kezdődőleg újból megállapítja s a pénzügyi választmány vonatkozó javaslatát határozati erőre emeli.

10. Olvastatott az egyházkerületi pénzügyi választmánynak Miskolcon 1927. évi december hó 23-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből a pénzügyi választmánynak azon határozata, melynél fogva javasolja, hogy a Sárospataki Ref. Lapoknak — hogy a lap nagyobb terjedelemben jelenhessék meg, — egyházkerületünk évi 800 P segélyt adjon, melynek ellenében a lap díjtalanul tartozik közölni úgy a püspök úr körleveleit, mint az egyházkerület hírdetéseit.

Egyházkerületi közgyűlés a pénzügyi választmány javaslatának elfogadásával a Sárospataki Ref. Lapok részére évi 800 P segélyt állapít meg, melynek ellenében a

lap díjtalanul tartozik közölni a püspöki körleveleket és egyházkerületi hirdetéseket. Tartozik a lap szerkesztősége és kiadóhivatala a lap számadását minden polgári év végén a püspöki hivatal útján megvizsgálás és megerősítés céljából az egyházkerületi pénzügyi választmányhoz felterjeszteni. Egyidejűleg köszönetet mond közgyűlésünk Dr. Rácz Lajos eddigi felelős szerkesztőnek, ki válságos időkben vette kezébe a lap ügyét, biztosította fennmaradását, szentelte annak fentartása érdekében önzetlen munkáját, kitartó szorgalmát és sokoldalú tudását. Ugyancsak örömmel üdvözli a lap új szerkesztőségét és kívánja munkájukra a nagykegyelmű Isten gazdag áldását.

11. Olvastatott a tiszánineni református egyházkerület belmissziói bizottságának 1928. évi július 10-én Miskolcon tartott ülésében felvett jegyzőkönyve, mely szerint Enyedy Andor előadó jelentette, hogy az alapjelentésül szolgáló kérdőívek, amelyek a múlt nyár folyamán küldettek szét, ez év január folyamán érkeztek be az egyházmegyei előadók útján, azok összesített jelentéseivel együtt. Ő a beérkezett jelentésekből összeállított, összesített jelentését azonnal beterjesztette a konventi előadóhoz s azt az egyetemes konvent a többi kerületi jelentésekkel együtt, folyó év április 17—19. napjain tartott ülésében a 87. jkvi pont alatt letárgyalta. A jelentés azonban a kerületi bizottság, illetve gyűlés elé nem kerülhetett, mert a jelentések beérkezése óta nem volt kerületi gyűlés. Az újabb változások bejelentésére szolgáló kérdőívek viszont június 14-én érkeztek le a konventi előadótól, azokat azonnal szét is küldötte az egyházmegyei előadókhöz; ezek azonban a dolog természete szerint csak az őszi egyházmegyei gyűléseken átszűrve, illetve azok által letárgyalva jöhetnek be hozzá. Ezért miután az alapjelentést a konvent letárgyalta, az új jelentés pedig csak ősze futhat be;

bizottság a belmissziói ügyek tárgyalását az őszi egyházkerületi gyűlés idejére és alkalmára halasztotta el.

Tudomásúl szolgál.

12. 1927. évi tavaszi közgyűlésünk 22. sz. jkvi határozatára való hivatkozással az Egyházkerületi Kálvin-Szövetség elnöksége jelenti, hogy az Egyházkerületi Kálvin-Szövetség 1927. év október hó 24-én Miskolcon tartotta meg ünnepélyes alakuló közgyűlését, amelyen a tisztikar így alakíttatott meg: Díszelnökök: dr. Révész Kálmán püspök és Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok. Elnökök: báró Ragályi Balassa Ferenc és Janka Károly. Alelnökök: Cziáky Endre és Farkas István esperesek; Téglássy Andor, dr. Rácz Lajos és Bónis Aladár. Ügyvezető elnök: Dombó László. Főtitkár: Csinyéry Barna. Titkár: Illyés Bertalan. Jegyzők: Óváry Imre és Szabó Zoltán. Ügyész: dr. Kovács Kálmán. Pénztárnok: Petra István. Ellenőr: Csiky Béla. Gazdasági bizottság elnöke: Kun András. Szervező-bizottság: vitéz Sáfrán Géza ny. áll. altábornagy, vitéz Hevessy Zoltán ny. áll. ezredes, Enyedy Andor, dr. Horváth Zoltán.

Az egyházkerületi szövetség első elnöki értekezletét 1928. évi január hó 28-án tartotta, mikor is a szövetség további fokozatos kiépítésére vonatkozó terveit és teendőit megállapította, mely azt célozza, hogy az egyházkerületben az egyházmegyei szövetségek keretében a járási és helyi szövetségek mindenütt s mielőbb megalakuljanak s az Ügyrend és Munkaterv alapján az intenzív szövetségi munka meginduljon.

Egyházkerületi közgyűlés az Egyházkerületi Kálvin-Szövetség megalakulását örömmel veszi tudomásul, bizalommal néz nagyfontosságú munkája elé s ahhoz szívesen nyújtja a maga erkölcsi és anyagi támogatását.

13. Egyetemes Konvent 73/1928. sz. határozatával egy konkrét esetből kifolyólag oly értelmű határozat

hozatalára hívja fel egyházkerületünket, miszerint utasítsa a kebelbeli espereseket, hogy oly esetben, midőn a lelkészi állás még a nyugdíjazott lelkész tényleges szolgálata alatt töltetik be, úgy a pályázati hirdetménybe, mint a koncesszába kifejezetten vegyék fel azt a kikötést, hogy a nyugdíjbamenő lelkésznek tényleges szolgálata alatt történő netaláni elhalálozása esetén a lelkészi állás nem a nyugdíjbalépés időpontjában, hanem csak az özvegyet megillető özvegyi és kegyeleti idő lejárta után foglalható el.

Egyházkerületi közgyűlés az egyházmegyei espereseit bonyodalmak megelőzése céljából ezen rendtartás pontos fogantatására nyomatékosan felhívja.

14. Ugyancsak Egyetemes Konvent 81/1928. sz. határozatával felhívja egyházkerületünket annak pontos megállapítására, hogy a meglévő missziói körök segélye mennyivel lenne emelendő, hogy úgy a meglévő, mint a szervezendő köröknek mik a bevételei és kiadásai, valamint a több szórvánnyal bíró anyaegyházak mennyit áldozhatnak a maguk erejéből és mennyi segélyre szorulnak.

Egyházkerületi közgyűlés felhívja az egyházmegyéket, hogy az Egyetemes Konvent által kívántakat belmissziói bizottságaik útján haladéktalanul állapítsák meg és arról őszi közgyűlésünknek jelentést tegyenek.

15. Egyetemes Konvent 91/1928. sz. határozatával a konventi belmissziói bizottság előterjesztése alapján elfogadta és megállapította az 1928—29. év belmissziói munkaprogramját.

Egyházkerületi közgyűlés a hivatkozott konventi határozatban foglalt program pontos végrehajtására és számon

kérésére, azokról jelentéseik megtételére a fokozatosan kiépített belmissziói bizottságokat ezennel felhívja.

16. Egyetemes Konvent 93/1928. sz. határozatával felhívja egyházkerületünket, hogy a diaszpóra missziói segélyek összegéből a szokásos kulcs szerint egyházkerületünknek kiosztott segélyről minden év március hó végéig pontos elszámolást terjesszen fel oly módon, hogy maga az egyházkerület s úgyszintén a segélyben részesülő missziói központok polgári évek szerint az előző polgári évben nyert segélyről pontos elismervényvel igazolt számadásokkal számoljanak el.

Egyházkerületi közgyűlés az egyházmegyéket és az egyházkerületi belmissziói bizottságot felhívja, hogy a missziói segélyek elszámolásáról szóló eme konventi rendelkezésnek pontosan és idejében eleget tegyenek.

17. Egyetemes Konvent 94/1928. sz. határozatával értesíti egyházkerületünket, hogy 42/1927. sz. felterjesztésünkre méltányoltatott közgyűlésünknek a munkásság evangélizálására vonatkozó javaslata úgy anynyira, hogy a belmissziói tevékenységnek a munkásság között leendő megindítása az Egyetemes Konvent általános misszió programjába már fel is vétetett.

Tudomásul szolgál.

18. Egyetemes Konvent 108/1928. sz. határozatával felhívja az országos református egyesületeket, szövetségeket és mozgalmakat, hogy konferenciáikat ne tartsák vasárnapon, vagy református ünnepnapon, hanem hétköznapokon és oly időben, hogy a lelkipásztorok vasárnapi munkája a gyülekezetben kárt ne szenvedjen, egyházkerületünk püspöke útján pedig utasíttatni kívánja a kebelbeli lelkészeket, hogy a vasárnapokon tartandó országos gyűléseken való részvételtől tartózkodjanak s

amennyiben mégis a részvételből ki nem vonhatnák magukat, helyettesítésükről okvetlen és pedig lehetőleg lelkészi jellegű egyén helyettesítése útján gondoskodjanak.

Egyházkerületi közgyűlés egyetemes konvent eme rendelkezését az érdekeltek figyelmébe hangsúlyozottan ajánlja, hogy konferenciák miatt egyetlen gyülekezet se maradjon vasárnapi igehirdetés nélkül.

19. Egyetemes Konvent szomorú példákon okulva tisztázni óhajtotta a Britt és Külföldi, valamint a Skót Nemzeti Bibliatársulatok kolportöreinek a biblia és tiszta evangyéliom szellemű iratok mellett az olyan vallásos iratok terjesztésénél észlelt gyanus szerepét, amelyek veszélyeztették a történelmi egyházak belső egységét és a szekták tévelygéseinek útját egyengették. Ennek megtörténtével most 113/1928. sz. határozatával a nyert felvilágosítás értelmében felhívja püspök urunk által egyházkerületünk lelkészeit a bibliaterjesztők szigorú ellenőrzésére s minden olyan cselekményük bejelentésére, amely homlokegyenest ellenkezik a Britt és Külföldi Bibliatársulat intentióival.

Egyházkerületi közgyűlés utasítja a lelkészeket, hogy ezt az ellenőrzést szigorúan vegyék s ha a kolportörök maga a társulat által felállított tilalmat megszegnék, az Egyetemes Konventhez azonnal jelentsék be az illető nevét.

20. Egyetemes Konvent 125/1928. sz. határozatával — méltányolva a vallás- és közoktatásügyi miniszter 50.356/1927. VI. ü. o. számú leiratában felsorolt súlyos természetű, államgazdasági okokat — felhívja egyházkerületünk útján az iskolafentartókat, hogy a megüresedő állások betöltésénél az itt levő, állástalan pályázókra legyenek figyelemmel és az elcsatolt területről átjött, vagy átjövendő tanerők alkalmazásától tartózkodjanak s ha mégis az érdekelt iskola tanszemély-

zetének kiegészítése más módon, mint elcsatolt területről átjövő tanerő alkalmazásával, nem látszik megoldhatónak, arra nézve a vk. minisztert előzetesen hallgassa meg.

Egyházkerületünk a miniszteri leirathoz való alkalmazkodásra felhívja iskola-fentartó testületeinket.

21. Egyetemes Konvent 126/1928. számú határozatával tudatja, hogy a nyári szünet meghosszabbítása ellen újabb felterjesztést intéz a Vk. miniszter úrhoz, egyszersmind elrendeli, hogy — még ha e felterjesztésnek sikere nem lenne is, — ref. elemi és polgári iskoláinkban, középiskoláinkban tanító- és tanítónő-képző intézeteinkben az iskolai év Rendtartásunk értelmében megkezdessék.

Egyházkerületünk szigorúan utasítja összes tanintézeteinket, hogy az Egyetemes Konventnek a tanév megkezdését szabályozó eme rendelkezésének pontosan eleget tegyenek és iskoláik szept. 1-én történő megnyitását kellő formában publikálják.

22. Egyetemes Konvent 127/1928. sz. határozatával a püspökök nyilatkozatainak és egyházkerületeik intézkedéseinek meghallgatása után ismételten állást foglalt azon Vk. miniszteri rendelettel szemben, mely hazai ref. iskoláinkban kötelezővé kívánta tenni a Magyar-Holland Kultúrgazdasági Részvénytársaság által rendezett, gyakran az egész délelőtti tanítás idejét lefoglaló s korántsem elég szellemi hasznot nyújtó filmelőadások látogatását s ismételten hangsúlyozza a kötelező filmelőadások elrendelésének iskoláinkra sérelmes voltát. Egyidejűleg egyházkerületünk útján felhívja tanintézeteinket, hogy amennyiben növendékeiktől ilyen filmelőadások céljaira díjat szednek, azt iskolai vetítőkészülék berendezésére s az ehhez szükséges földrajzi,

természetrizai és kultúrtörténeti filmek kikölcsönzésére vagy beszerzésére fordítsák.

Egyházkerületi közgyűlés középiskoláink, középfokú tanintézetek és elemi iskoláink fenntartótestületeit Egyetemes Konventünknek ezen önkormányzatunkat féltékenyen őrző állásfoglalására és ebből folyó rendelkezésének betartására utasítja.

23. Egyetemes Konvent 128/1928. sz. határozatával megállapítván azt, hogy a hadviselt tanítóink és tanáraink hadipótlékának az államkincstártól való kiutalása tárgyában teendő minden további lépés ezidő szerint céltalan, egyházkerületünknek is figyelmébe ajánlja a tiszántúli egyházkerület azon határozatát, mely szerint felkérte püspöki hivatalát, hogy körlevélben hívja fel az iskolafenntartó egyházakat arra, hogy tanítóik és tanáraik részére legalább ideiglenesen folyósítsák a hadipótlékokat addig is, míg az államkormány méltányosabb eljárást fog foganatosítani.

Egyházkerületünk felkéri püspök urunkat hasonló szellemű körlevél kibocsátására.

24. Egyetemes Konventünk 131/1928. sz. határozatával figyelmébe ajánlja egyházkerületünk útján tanári és tanítótestületeinknek a Vk. miniszternek a Hivatalos Közlöny folyó évi 2. számában 1/1928. eln. sz. a. megjelent, főként a nemzeti érzület ébrentartására, nemzeti önismeretre, a magyar lélek sajátságainak kiművelésére stb. stb. buzdító, fenkölt szellemű és magasztos célzatú körlevelét.

A legnemesebb hevülettel és magasztos céllal kibocsátott miniszteri körlevél tanár és tanítói testületeink buzgó figyelmébe ajánljatik.

25. Egyetemes Konvent ellentétben 1925. évi 68. sz. határozatával, melyben kimondta, hogy az érdekelt egyházkerületek indokait méltányolva, nem fogadja el a tiszántúli egyházkerületnek a segédlelkészekre nézve az I. lelkészképesítő vizsga letétele után kötelező, 12 hónapra terjedő tanfolyam felállítását, a tiszántúli egyházkerület újabb felterjesztésére nyilatkozattételre hívja fel egyházkerületünket, hogy nem tartja-e már az időt elérkezettnek arra, hogy a kötelező két segédlelkészi év egyike a theológiai főiskolákon szervezendő tanfolyamon töltsék el s ha igen, véleményes javaslatát ebben a tárgyban terjessze fel az Egyetemes Konventhez.

Egyházkerületi közgyűlés Egyetemes Konventünk ezen határozatát véleményezés céljából megküldi az egyházmegyének és a sárospataki főiskola theol. fakultásának, hogy javaslataikat e tárgyban őszi gyűlésünkre küldjék meg.

26. Egyetemes Konvent 138/1928. sz. határozatával közli a theol. akadémiai hallgatók és segédlelkészek külföldi tanulmányúttját előmozdító stipendiumok elnyerésére nézve megalkotott és 8 pontban felsorolt szabályzatát.

Tudomásúl vétetik.

27. Egyetemes Konvent 142/1928. sz. határozatával megküldi véleményezés céljából egyházkerületünknek és egyházkerületünk útján theol. akadémiánknak a pápai egyházmegyei közgyűlésnek azon indítványát, mely törvényes úton kívánja szabályozni a még nem végzett akadémiai hallgatók és előkönyörgő tanítókra nézve a szószék használatát.

Az indítvány őszi közgyűlünkre teendő javaslattétel céljából kiadatik a theol. akadémia tanári karának és az egyházmegyéknek.

28. Egyetemes Konvent 146/1928. sz. határozatával tudatja, hogy a tiszántúli egyházkerület felterjesztése alapján a Theol. Tanulmányi Rendtartás B.) 52. pontjának a honosító vizsgálatra vonatkozó eme rendelkezését: „A honosító lelkészvizsgálat nem javítható és nem ismételhető“, a felterjesztés szerinti javaslat részbeni elfogadásával ekként módosította: „A honosító lelkészvizsgálat javítható, de nem ismételhető“.

Tudomásúl szolgál.

29. Egyetemes Konvent felmerült vitás esetből folyólag 147/928. sz. határozatával megállapítja, hogy akár az I., akár a II. lelkészképesítő vizsgálat szóbeli része csupán az előtt a bizottság előtt tehető le, melyhez a jelölt írásbeli dolgozatait beadta s ha ez eddig vitás volt, jövőre ez tekintendő szabályszerű eljárásnak.

Tudomásúl szolgál.

30. Egyetemes Konvent 152/1928. sz. határozatával közli egyházkerületünkkel és a kebelbeli egyházmegeggyekkel, hogy Király Sándor volt tornaljai segédlelkész lelkészi oklevelének az 1916. év május hó 25-én hozott bírói ítélet következményeként való megsemmisítése a gömöri egyházmegye bíróságának a perújítás során 1918. május hó 15-én 41/1918. B. sz. alatt hozott jogerős ítélete által hatályon kívül helyeztetett, így Király Sándor lelkészi oklevelének érvényességét visszanyerte.

Tudomásúl vétetik és nyilvántartás céljából az egyházmeggyekkel közöltetik.

31. Egyetemes Konventünk a cseh-szlovákiai ref. egyház egyetemes konventjének 1927. nov. 22-én Kassán tartott üléséből 71. sz. jkvi pontjával küldött értesítése folytán köztudomásra hozza, hogy Szabó Endre jogerős bírói ítélettel elmozdított minaji lelkész oklevele érvénytelenített.

Tudomásúl szolgál.

32. Egyetemes Konventünk főiskolánkkal leendő közlés végett tudomásul adja a Vk. Miniszter úrnak a nőknek a tudományegyetemekre való felvételének szabályozása tárgyában kiadott 63.000/1927. sz. rendeletét, melynek az egyházunkat érdeklő 2-ik és 3-ik §-ai így hangzanak :

2. §. Az egyetemi református és evangélikus hit-tudományi karokra szabályszerű előkészítés alapján, a megállapított létszám keretén belül a nők is felvehetők.

3. §. A jog- és államtudományi karokra a nők egyáltalán nem vehetők fel.

A rendelet a theol. akad. karral leendő közlés kimondása mellett tudomásul vétetik.

33. Az Egyetemes Konvent 162/1928. számú határozata alapján

1. közgyűlésünk utasítja középiskoláink igazgatóit, hogy az évvégi iskolai Értesítő szerkesztésében pontosan alkalmazkodjanak a 61/1923. számú konventi határozatban kiadott és kötelezővé tett mintához.

2. Utasítja az igazgatókat, hogy az Értesítőben a III. B. c. rovatban sorolják föl az összes tanított rendkívüli tárgyakat, pontosan megjelölve, hogy melyik tárgyat hány tanuló tanulta.

3. Felhívja a középiskolai tanárságot a megindult új tanügyi folyóiratnak, a Protestáns Tanügyi Szemlének szellemi, az iskolák fenntartó-testületeit annak anyagi támogatására.

34. Az Egyetemes Konvent 165/1928. számú határozata alapján

1. Közgyűlésünk utasítja leánygimnáziumunk igazgatóját, hogy az Értesítőben

a III. B. c. rovatban sorolja föl az összes tanított rendkívüli tárgyakat, pontosan megjelölve, hogy melyik tárgyat hány tanuló tanulta.

2. Felhívja leánygimnáziumunk tanártestületét a megindult új tanügyi folyóiratnak, a Protestáns Tanügyi Szemlének szellemi, az iskola fenntartó testületét pedig annak anyagi támogatására.

35. Az Egyetemes Konvent 169/1928. számú határozata alapján

közgyűlésünk elrendeli, hogy a cserkészcsapatok működéséről a 104/1927. számú konventi határozat értelmében szerkesztendő cserkészparancsnoki jelentést középiskoláink igazgatói a többi adatokkal együtt október hó 5-ig közvetlenül az Egyetemes Konvent központi irodájának küldjék meg.

36. Olvastatott az Egyetemes Konvent 172/1928. számú határozata, melyben jóváhagyólag vette tudomásúl, hogy ref. leány középiskoláink közül a budapesti leányliceum lesz, a debreceni és miskolci pedig leánygimnázium marad.

Tudomásúl szolgál.

37. Az Egyetemes Konvent 173/1928. számú határozata alapján

közgyűlésünk felhívja középiskoláink igazgatóit és tanártestületeit, hogy a vallás- és közoktatásügyi minisztérium által kiadott tantervi Utasításokat tegyék beható tanulmányozás tárgyává, mivel az eredményes iskolai munkának elsőrangú feltétele az Utasításoknak beható ismerete és követése

s a bennük foglalt útbaigazításokat igyekezzenek minél inkább értékesíteni a valláserkölcsei alapon álló nevelés és a nemzeti szellemben való tanítás sikere érdekében.

38. Egyetemes Konventünk 175/1928. sz. határozatával kívánatosnak tartván református középiskoláink részére egy kötelező utasítás kibocsátását arra nézve, hogy a tanterv keretein belül hogyan kell ápolniok a református szellemet az egyes tantárgyak tanításánál, az e tárgyban kiadandó utasítás tervezetének elkészítésével az Országos Református Tanáregyesület igazgatóságát bizta meg.

Közgyűlésünk felhívja középiskoláink tanártestületeit, hogy e tervezet előkészítése végett készítsenek kimerítő javaslatot arra nézve, hogy a református szellem miképpen vihető be minden egyes tantárgy tanításába a tanterv keretein belül s javaslatukat 1928 december 20-ig terjesszék föl a püspöki hivatalhoz.

39. Egyetemes Konventünk 176/1928. számú határozata alapján

közgyűlésünk elrendeli, hogy az énekelméletet, mint kötelező rendkívüli tárgyat, az I—IV. osztályokban mindkét fiúközépiskolánk köteles az összes növendékeknek heti 1—1 órában tanítani; kötelesek továbbá az egyházi éneket, mint rendkívüli tárgyat, az összes osztályokban, esetleg osztályok összevonásával heti 1—1 órán a református vallásu növendékeknek tanítani. Ezeknek az óráknak az órarend keretébe való beosztását középiskoláink a helyi viszonyoknak legmegfelelőbb módon eszközöljék.

40. Az egyetemes Konvent 177/1928. sz. határozatával a Középiskolai Rendtartás 202. §-ának a vívás

tanulására vonatkozó rendelkezését a következőleg módosította: „A vívás tanulására az V. osztálytól fölfele bocsáthatók az önként vállalkozó növendékek.“

Közgyűlésünk e rendelkezéshez való alkalmazkodásra középiskoláink igazgatóságait felhívja.

41. Olvastatott az Egyetemes Konvent 178/1928. számú határozata, melyben az évvégi befejező összefoglalásokra vonatkozólag az egyházi főhatóságoknak is megküldött 37.276/1927—V. sz. miniszteri rendelettel kapcsolatban, tekintettel arra, hogy Rendtartásunk IV. fejezete református iskoláinknak az évvégi vizsgálatokra vonatkozólag kifejlődött tisztas hagyományait akarja továbbra is fenntartani, a Rendtartás IV. fejezetében foglalt intézkedések további érvénybentartását határozta el.

Alkalmazkodó tudomásúl szolgál.

42. Olvastatik az Egyetemes Konvent 179/1928. számú határozata, mely a középiskolai Rendtartás 136. §-át a következőleg egészíti ki: „Különös méltánylást érdemlő esetekben a tanári kar javaslatára az egyházi főhatóság kivételesen megengedheti leányoknak fiúközépiskoláinkba nyilvános tanulóként leendő felvételét abban az esetben is, ha általános osztályzata jó. Ha azonban első félévi bizonyítványuk nem éri el az általános jó osztályzatot, nyilvános tanuló jellegüket elvesztik s magántanulókká lesznek.

Alkalmazkodó tudomásúl szolgál.

43. Olvastatott az Egyetemes Konvent 187/1928. sz. határozata a közszolgálati alkalmazottak gyermekeinek tanulmányi ösztöndíjáról szóló 1927. évi XIV. t.-c. és az annak végrehajtása tárgyában kiadott 60.000—IV. 1927. számú miniszteri rendeletnek iskoláinkra vonatkozó értelmezése tárgyában.

Közgyűlésünk utasítja középiskoláink igazgatóit, hogy a közzolgálati alkalmazottak gyermekeinek tanulmányi ösztöndíjára ajánlott tanulóknak az 1927. évi 60.000—IV. számú rendeletben megjelölt kérvényeit és okmányait — hozzácsatolva a 80.973/1927—V. számú rendelet alapján a tanártestületi értekezletnek e tárgyra vonatkozó jegyzőkönyvi kivonatát is — egyházi főhatóságuk útján terjesszék föl a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz.

Az ugyanezen rendelet 18. §-ában az iskolai gyűjtések és a beiratás alkalmával szedhető díjakra nézve az 1927. évi 74.939/V. sz. rendeletben kijelenti a miniszter úr, hogy a rendelet 18. §-a nem érinti a református egyháznak az 1790—91. évi XXVI. t.-c. 10. §-ában hivel szemben biztosított adománygyűjtési jogát. De Egyetemes Konventünk is szükségesnek tartja a túlságos mértékben elszaporodott iskolai gyűjtések korlátozását s e végből elrendelte, hogy a megállapított iskolai díjakon kívül más díjak csak az egyházkerületi főhatóságok engedélyével szedhetők és iskolai gyűjtések is csak az egyházkerületi főhatóság által engedélyezett közcélokra eszközölhetők.

44. Egyetemes Konventünk 200/1928. számú határozatával felhívta az egyházkerületeket, hogy egyházunk érdekében minden lehető kövessenek el minél több református polgári iskola felállítására.

Egyházkerületünk tekintettel a református polgári iskoláknak egyházunk érdekében való rendkívüli fontosságára, felhívja az egyházmegyéket és népesebb gyülekezeteket, hogy ahol a viszonyok megengedik, minden lehető tegyenek meg

egy-egy református polgári iskola felállítására.

45. Egyetemes Konventünk 207/1928. számú határozata alapján

közgyűlésünk felhívja a miskolci és sárospataki gimnáziumok vallásanárait, hogy a konfirmandusokat ne terheljék külön káték tanulásával, hanem a IV. osztály számára készült tankönyvekből készítsék elő növendékeiket a konfirmációra is.

46. Olvastatott az Egyetemes Konvent 228/1928. számú határozata, melyben kimondja, hogy mindazokban a gyülekezetekben, amelyekben a felekezeti tanítói állás a növendékek csekély száma miatt beszüntetett államsegély folytán üresedésben van, a lelkész köteles a tanító munkáját is végezni mindaddig, míg egyetemes egyházunk a lelkész-tanítóságok szervezése kérdésében végleges megállapodásra jut a kultuszminisztériummal. Ebbeli tevékenységéért ideiglenes javadalmául szolgál a tanítói javadalomnak az egyházközség részéről eddig is kiutalt része.

Közgyűlésünk az Egyetemes Konvent e határozatát alkalmazkodó tudomásúlvétel végett kiadja az egyházmegyék espereseinek.

47. Olvastatott az Egyetemes Konvent 231/1928. sz. határozata, melyben a tanulmányi rend biztosítása érdekében a theologiai tanulmányi szabályzat V. A. I. 6. pontját azzal egészíti ki, hogy amelyik hittanhallgató colloquiumát az engedélyezett határidőn belül indokolatlanul csak egy tárgyból is elmulasztja, vagy azon elégtelen osztályzatot kap, félévét elveszíti.

Közgyűlésünk e határozatot alkalmazkodó tudomásúlvétel végett kiadja a sárospataki theol. akadémia dékáni hivatalának.

48. Olvastatott az Egyetemes Konvent 251/1928. sz. határozata, melyben a tanítói álláson működő lelkészeket felhívja, hogy mivel az egyházi törvények VI. t.-c. 25. §-a szerint rendes tanítókul csak okleveles egyének alkalmazhatók, két éven belül a tanítói oklevelet szerezzék meg, mert annak be nem következéig a tanítói álláson csak mint helyettesek működhetnek, tehát addig a statisztikai kimutatásokban is a helyettes tanítók között tüntetendők fel.

Közgyűlésünk e határozatot alkalmazkodó tudomásúvétel végett kiadja az egyházmegyék espereseinek.

49. Olvastatott az Egyetemes Konvent 253/1928. számú határozata, melyben a tanítói minősítés egységessé tétele céljából a következő fokozatokat állapítja meg: (1) kitünő; (2) jeles; (3) jó; (4) elégséges; (5) elégtelen; s elrendeli, hogy a pályázat céljából kiadott, esperesileg megerősített szolgálati bizonyítványokban az egyházmegyei iskolalátogatás alkalmával megállapított e fokozatok valamelyike szóval és számjeggyel is megjelölve tüntetendő fel.

Közgyűlésünk e határozatot alkalmazkodó tudomásúvétel végett kiadja az egyházmegyék espereseinek.

50. Olvastatott az Egyetemes Konvent 313/1928. számú határozata, mely szerint az Egyetemes Konvent magáévá tette egyházkerületünk 100/1927. számú határozatát s hangsúlyozva, hogy az 1600 koronás lelkészi fizetési létminimum, ha a kongrua-törvény meghozatala idején megfelelő volt is, ma a változott gazdasági viszonyok között a lelkészi állással szemben mind fokozottabb mértékben jelentkező életszükséglettel s a lelkészi kar legnagyobb részére ránehezülő tetemes neveltetési költségekkel szemben semmiképen nem lehet alapja egy intelligens család tisztességes megélhetésének, kérte a vallás- és közoktatásügyi miniszter

urat, hogy a kongrua-revizió kapcsán az 1600 koronás lelkészi fizetési létminimum megfelelő felemelése iránt intézkedni kegyeskedjék.

Örvendetes tudomásúl szolgál.

51. Olvastatott az Egyetemes Konvent 321/1928. számú határozata az egyházi gyűjtések irányítása és megrendszabályozása tárgyában felterjesztett javaslatokról, melyben az Egyetemes Konvent felkérte a m. kir. belügyminiszter urat, hogy az egyház kebelén kívüli országos köradomány-gyűjtést csak abban az esetben engedélyezze, ha az erre vonatkozó kérelmet az illetékes egyházkerület pártolólág terjeszti fel.

Alkalmazkodó tudomásúl szolgál.

52. Olvastatott az Egyetemes Konvent 323/1928. számú határozata, mely szerint Egyetemes Konventünk nemzetgazdasági és erkölcsi szempontból is igen fontosnak tartja a takarékosági eszme minél szélesebb körben leendő propagálását, de tekintettel arra, hogy október 31-ike a reformáció emlékünnepe, felkéri az egyházkerületek püspökeit, hogy egyöntetűen úgy hívják fel a lelkészeket, hogy a takarékosági eszmék fontosságáról az október 31-ike előtti közvetlen vasárnapon emlékezzenek meg a szószékről, az iskolák igazgatói pedig a közvetlen megelőző tanítási napon rendeljenek 1 órát a takarékoság fontosságának a tanulók közötti ismertetésére. Mivel azonban az 1924. évi milánói takarékosági konferencia is minden év október 31-ikét vagy az azt megelőző vagy követő vasárnapot jelöli meg takarékosági napul, tehát határozott napot nem tűz ki, Egyetemes Konventünk felkérte a m. kir. kormányt, hogy Magyarország területére nézve egyöntetűen rendelje el az okt. 31-ikét megelőző vasárnapot takarékosági napul, mert ellenkező esetben előállhat az a helyzet, hogy valamelyik felekezeti külön eljárást fog követni e tekintetben, mint a politikai egyesületek, ami a takarékoság eredményességét nagy mértékben veszélyeztetné.

Alkalmazkodó tudomásul szolgál.

53. Olvastatott az Egyetemes Konvent 327/1928. sz. határozata, mely szerint Egyetemes Konventünk, tekintettel arra, hogy sok helyen a politikai község hajlandó volna az egyházközségeinkre a tanítói nyugdíjárulékokból háramló nyomasztó terhet levenni egyházközségeinkről s magára vállalni, azonban a törvényhatóság az ilyen községi határozatokat azon az alapon semmisítette meg, hogy a teher vállalásával a községi pótdó az 50%-ot meghaladja, azzal a kérelemmel fordult a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz, hogy tegye lehetővé azt, miszerint a politikai községek tekintet nélkül a pótdó %-ra, a tanítói nyugdíjárulékok elvállalására köteleztessenek el.

Tudomásul szolgál.

54. Az Egyetemes Konvent 333/1928. számú határozatával felhívta az egyházkerületeket, hogy nyilatkozzanak, hajlandók volnának-e névtáraik kiadását beszüntetni s ezek helyett a Bethlen Gábor Irodalmi és Nyomdai R.-T. által kiadni szándékolt egyetemes névtár bevezetését elrendelni? Nevezett vállalat ugyanis „A magyar református egyház évkönyve“ címmel egy 20—22 íves, illusztrációkkal ellátott évkönyvet szándékozik kiadni, mely a naptári részen, a múlt év történetén, egyházunk vezető férfaitól írt irányadó és ismerető értekezéseken kívül, évről-évre egyházalkotmányunkat, egyházunk földrajzi tagozódását, szeretetintézményeinket, egyesületeinket, egyházi sajtónkat kívánja váltakozó rendben ismertetni; minden évfolyam teljes egyházi és iskolai névtárt adna az egyetemes konventi iroda közreműködésével, amelybe a megszállott területeken élő hittestvéreink egyházi és iskolai adatai is bevétetnének; végül minden évben statisztikát és személyi névmutatót is kíván közölni. A munkát, mely az egyházkerületi névtárak kiadását teljesen fölöslegessé tenné, 5 P-ért kívánja kiadni.

Közgyűlésünk kívánatosnak tartja egy ilyen református egyházi évkönyv kiadását s ha az megjelenik, annak megrendelését gyülekezeteinkre és középfokú iskoláinkra nézve kötelezőleg elrendeli.

55. Egyetemes Konventünk 334/1928. számú határozata alapján

közgyűlésünk a Magyar Ref. Énekvezérek Egyesülete kiadásában megjelenő Zene-közlöny című lapot, melynek célja a magyar ének és zene, továbbá általában a magyar zene művelése, hiánypótló fontosságára tekintettel, az illetékesek pártoló figyelmébe a leghathatósabban ajánlja.

56. Olvastatott az Egyetemes Konvent 356/1928. sz. határozata, mely szerint 1927. október 25-iki közgyűlésünk 45. számú határozatára Mezőkeresztes és Mezőcsát egyházközségeket, mivel azok az egyházkerületi határozat szerint a múlt évben beterjesztett egyházmegyei névsorból elírás folytán kimaradtak, mindkettő nagy, népes gyülekezet, eddig is állandó káplántartó hely volt, továbbá Diósgyőr egyházközséget, amely gyár- és bányatelepe és szórványa miatt intenzív lelkipásztori munkát igényel, a fizetéskiegészítést igénylő állandó káplántartó helyek közé, a 246/1927. számú konventi határozat 1. A. c. pontja alatt felsorolt egyházközségek csoportjába 1928. július 1-től besorozza.

Örvendetes tudomásul szolgál.

57. Dr. Kérészy Barna egyh. ker. főügyész bemutatja az államtól a püspöki javadalom céljaira adott birtok bérletére nézve kötött szerződést. E birtokra nézve az 1925. évi őszi egyházkerületi közgyűlés 7. számú jegyzőkönyvi határozatával tudomásul vette a Pfändler Jakab és társai, tiszadadai lakosokkal, mint bérlőkkel 11 gazdasági évre kötött bérleti szerződést.

Püspök úr jóváhagyásával a bérlet 1926-tól kezdve Baunok Domokos bérlőre ruháztatott át, akiért volt bérlőtársai vállaltak készfizető kezességet. Majd ez a bérlő is fizetési nehézségekbe jutott s a bérletet Harsányi Károly és Harsányi Andor vették át, akikkel 15 gazdasági évre kötött meg a bérleti szerződés, jóformán ugyanazokkal a feltételekkel, amelyeket az 1925. évi bérleti szerződés megállapított. A két új bérlő felől a legkedvezőbb információk érkeztek be a püspöki hivatalhoz.

Közgyűlésünk a bemutatott bérleti szerződést jóváhagyólag veszi tudomásul, s Dr. Kérészy Barna egyh.-ker. főügyésznek ez ügyben történt fáradságos eljárása és a haszonbéri szerződés körüli körültekintő gondossága elismeréseként legmelegebb köszönetét fejezi ki.

58. Janka Károly, főiskolai lelkészi gondnok, előszóval tesz jelentést a sárospataki állami tanítóképző-intézet átvételének jelenlegi állásáról. Előadja, hogy egyházkerületünk határozatához képest a képzőintézet ügyében a tárgyalások új alapon indultak meg, nevezetesen a Nm. Vk. Miniszter úr arra kéretett, hogy egyházkerületünk súlyos anyagi helyzetét, egyházközségeink tanügyi, szinte már elviselhetetlenné váló megterhelését s e mellett a tanítóképző-intézetnek egyházkerületünkre nézve egyre fokozódó jelentőségét szívlelje meg és dologi államsegély nyújtásával nyújtson az eddig felajánlott állami támogatáson kívül az átvételre oly módon lehetőséget, hogy az egyházkerület által elviselendő fenntartói terhek évi 15 ezer pengőnyi összegre mindaddig lecsökkentessenek, míg az egyházkerület mai megcsonkított területi viszonyai nem változnak meg. Az ezen az alapon megindult tárgyalások elvileg és látszólag célhoz is vezettek, de midőn eredménye és hatása a Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok, Dr. Trócsányi József gazdasági választmányi elnök és lelkészi gondnok részvételével a Nm. m. kir. vall. és közokt.-ügyi Minisztériumban tartott tárgyaláson

költségvetésileg állapotott meg, az ügyosztály által készített költségvetés és az egyházkerület által készített költségelőirányzat között oly lényeges összezszerű különbség jelentkezett, amely mellett az egyházkerület képviselőinek a Nm. Vk. m. kir. Miniszter úr képviselőitől a két költségelőirányzat összehasonlítását és a változott viszonyok figyelembevételével új normálköltségvetés összeállítását kellett kérni. Megállapított e tárgyalás során, hogy a két költségvetés közötti közel 40 ezer pengőnyi különbözetet részint a fentartásnál már is jelentkezett dologi kiadások jelentékeny emelkedése, részint a tanítóképző-intézeti ifjak internátusi és köztartási segélyének bonyolult kérdése okozza. Mert míg az egyházkerület megbízásából készített költségelőirányzat ez utóbbi tételeket is magában foglalja, hogy ez által az intézet benépesítését minden irányban biztosítsa, addig a Minisztérium által készített költségvetés ezt a tételt figyelmen kívül hagyja abból az alapelvből kiindulva, hogy az állam nem állami tanintézetek internátusait és diákjóléti intézményeit nem támogatja, holott a fennforgó esetben csak ily módon lehetne áthidalni azt a gyülekezeteink előtt semmiképen nem népszerűsíthető problémát, hogy nem ref. hitfelekezetű intézeti növendékek tanulmányainak lehetővé tételére kívánjuk fordítani az ő egyházi adóját, mivel másként nem tudjuk biztosítani a tanítóképző-intézet szükség-szerű és kívánatos benépesítését, hiszen tudvalevőleg a legszegényebb szülők gyermekei mennek a tanítói pályára, akik rá vannak szorulva tanulmányaik ideje alatt az intézet jótékony támogatására, amit az állam successive akar a jelen esetben megvonni olyképen, hogy ily természetű dotációi arra az időre, mikor a képzőintézetbe már beiskolázott növendékek végezni fognak, véglegesen megszűnnek.

Egyházkerületi közgyűlés a bizottság eljárása iránti elismeréssel és hálás köszönettel veszi tudomásul lelkészi gondnok jelentését s egyidejűleg felkéri az egyházkerületi elnökség mellett Janka Károly fő-

iskolai lelkeszi gondnokot és dr. Trócsányi József gazdasági választmányi elnököt arra, hogy a Nagymélt. Vk. Miniszter úrral vegyék fel a további tárgyalás fonalát és juttassák az ügyet végre valahára dülőre. Győzzék meg a Miniszter urat arról, hogy egyházkerületünk közönsége részéről nem hiányzik a hajlandóság, hogy a tanítóképző-intézet fenntartására még erején felül is meghozza a maga áldozatát, mert reá nézve a kérdés a tárgyalások folyamán sokkal égetőbb lett, mint akkor volt, amikor az a Nagymélt. Vk. Miniszter úr által jóindulatulag felvetett, hogy jogakadémiánk elvesztéséért rekompenzációképen kész átadni a tanítóképző-intézetet. Azóta az élet a lelkesz-tanítóságok és tanító-lelkeszségek elodázhatlan problémáját sürgetőleg felvetette s épen mert gyülekezeteink anyagi nyomorusága állította a lelkesz-tanítóság kérdését előtérbe, már ez a körülmény elég fokmérője egyházkerületünk gyülekezetei teherbíró képességének, amely további jelentékeny új megterhelést mindaddig nem bír meg, míg nem enyhülnek az összeomlás óta reá szakadt iskolai tehertöbbletek, melyek a tanítói fizetéshez való hozzájárulás magasabb összegében, a tanítói nyugdíjárulásoknak hatszorosra duzzadt tételében jelentkeznek, emellett csak töredékeikben kapják az egyházközségek békebeli tandíjpótló és adócsökkentési államsegélyeiket, úgy, hogy máris a szektákba való kiválások szomorú tényei bontják meg gyülekezeteinket.

Mindezeknél fogva arra kéri egyházkerületünk képviselői útján a Nm. Vk. Miniszter urat, hogy édes gyermekét, a jogakadémia elvesztéséért kárpótlásnak szánt ama nagylelkű eszméjét és ebben

gyökerező ígétét, hogy a sárospataki tanítóképző-intézet átvételéhez hozzásegíti egyházkerületünket, az élet számára mentse meg s dologi államsegély címén juttasson egyházkerületünknek oly évi fenntartási összeget, amely az egyházkerület által be-terjesztett költségvetés eredményének, évi 40.000 P összegnek felel meg, hogy így évi 15.000 P fenntartási teher háruljon mindaddig az egyházkerületre, míg nem emelkedik az egyházközségek tandíjpótló dologi államsegélye és adócsökkentési se-gélye s míg törvényes intézkedés nem tétetik a magas tanítói nyugdíjárulékok-nak a polgári községek terhél való átvé-telére. Mindezek beálltával kész egyház-kerületünk az arányos terhek fokozatos átvételére.

59. Olvastatik a sárospataki főiskolai igazgató-tanács 1928 júl. hó 10-én Miskolcon tartott rk. ülésének 10. sz. jkvi pontja, amelyben Janka Károly főiskolai gond-nok jelenti, hogy azon megtisztelő felhívás folytán, amelyet gr. Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatás-ügyi miniszter úr önagyméltósága jún. hó 13-iki sáros-pataki látogatása alkalmával tett, hogy t. i. személyesen óhajt tárgyalni a főiskola előljáróságával, ez a tárgyalás jún. hó 27-én megtörtént. A jún. hó 18-iki igazgató-tanácsi ülés által kiküldöttek, nevezetesen Farkasfalvi Farkas Géza, dr. Trócsányi József igazgató-tanácsosok Janka Károly főiskolai lelkészi gondnok vezetése alatt, miután előbb Petry Pál államtitkárral tárgyaltak, meg-jelentek a miniszter úr előtt, aki feltárta előttük, hogy az ő lelkesedéssel övezett vágya és eltökélt szándéka az, hogy sárospataki főiskolánk a magyar ref. előkelő-családok nevelő otthona legyen. E célból 80 ifjú szá-mára az angol college-rendszer alkalmazása mellett a magasabb igényeket kielégítő internátust kíván építtetni, hogy abba gyűjtse össze a ref. családok gyermekeinek színe-javát. Tárcája terhére elvállalta, hogy egy álta-

lunk megnevezendő neves prot. műépítész, — a főiskola München Aladárt műépítészt jelölte ki, — haladéktalanul keresse fel és tanulmányozza azokat az angol középiskolákat, amelyeknek internátusai alkotják az angol előkelő családok középiskolai tanuló ifjainak otthonát. Mivel pedig a miniszter szerint nemzeti szempontból is óriási jelentőségű, ha a magyar reformátusság a nagy angol prot. világgal való érintkezésre felkészül, bifurkációs rendszerű gimnáziumra adna főiskolánknak engedélyt, hogy a reálgimn. tagozatban az angol nyelv már a II. osztálytól kezdve, főtantárgy lenne. Négy rendelkezésre álló angol nyelvtanárt teljes állami fizetéssel rendelkezésünkre adna, hogy közülök kettő a reálgimnáziumban angolt tanítana, kettő az internátusban az ifjak angol nyelvű gondozója lenne. Az internátus építésének céljaira a már nyújtott 35 éves évi 30.000 P.-nyi annuitásos államsegély mellé az 1929 30. költségvetési évtől kezdve még újabb 40.000 P-s évi államsegélyt ugyancsak 35 évre szólólag biztosítana, amely felemelt összegből az igazgató-tanács tagjainak véleménye szerint a főiskola hagyományos, demokratikus szellemének megfelelő, szerényebb igényű, de modern berendezésű internátus is felépíthető volna. Az ig. tanács a leghálásabb köszönettel és gr. Klebelsberg Kunó min. úr önmagym. személye iránti hódoló tisztelettel, jóságos lelkének legteljesebb elismerésével fogadja a jelentést és megbízza Janka Károly főiskolai lelk. gondnokot, Farkasfalvi Farkas Géza nemzetgyűlési képviselőt, Elekes Imre gimn. igazgató és Dr. Trócsányi József g. v. elnök igazgató-tanácsosokat, hogy folytassák a tárgyalást a min. úr önmagyméltóságával, hogy konkrétizáltassanak az internátusra és a bifurkációs középiskolára vonatkozó szándékai, hogy ezek alapján az internátusi tervek és a gimn. szék részéről a tanügyi kivitel részletei kidolgoztassanak. Jelen jegyzőkönyvet ig. tanács felterjeszti az egyházkerületi közgyűlés elé.

Egyházkerületi közgyűlésünk hódoló tisztelettel üdvözli gr. Klebelsberg Kunó m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter

úr önanagyméltóságát a jelentés kapcsán s azt örömmel veszi tudomásul és megbízza az ig. tanács elnökségét, valamint Farkasfalvi Farkas Géza, Elekes Imre, dr. Trócsányi József igazgató-tanácsosokat, hogy a min. úr önanagyméltóságával a tárgyalást tovább folytassák, hogy a tárgyalás eredményének bejelentése után egyházkerületünk az internátus és a főgimn. bifurkációs rendszer ügyében döntő határozatait, amelyek a főiskolára nézve nagy reményekkel biztatnak — meghozhassa.

Kijelenti azonban egyházkerületünk, hogy az internátus építési költségeihez anyagi segéllyel hozzájárulni nem tud és felhívja kiküldötteit, hogy azt az egyházkerületi közgyűlési határozatot (1927 őszi 13. sz), mely a gimn. internátusi típusra döntött, a miniszter úr előtt tárják fel.

60. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1928 június hó 18-iki üléséből 7. sz. jkvi pontjaival jelentést tesz az egyházkerületnek arról, hogy Nagy Béla theol. akad. tanár 1928 március hó 1-től — nem teljes szolgálati idő után — betegsége miatt nyugalomba vonult. Nagy Béla 22 és fél éven keresztül fejtett ki főiskolánkban, közelebbről a theol. akadémián értékes és eredményeiben maradandó munkát. A főiskolának volt neveltje, szányaló lelkü, hú fia és jellegzetes szellemének egyik reprezentánsa. Főiskolánkban végezte gimn.-i tanulmányait és iratkozott be a theol. akadémiára. A megismerés szomjú vágya a II. évre a kolozsvári theológiára vitte; azonban újra visszatért Sárospatakra és akad. tanulmányainak elvégzése után, mint szénior maradt továbbra is a főiskola kötelékében. 1898-ban első, 1899-ben második lelkészképesítő vizsgát tett. 1899—1902-ben Utrechtben, pár hónapig az edinburgi New College-ban gyarapította tudását — közben meglátogatva Európa főbb helyeit. 1902-ben hazatérve, pár hónapig segédlelkész volt Tiszanánán, majd lelkész

Egerben, 1905-ben került, mint a dogmatika és erkölcs-tan rk. tanára akadémiánkra. 1908-ban Pápán theol. magántanári képesítést szerezve, rendes tanár lett. Dékán volt a theol. akadémián több ízben. 1919-ben megrendült egészségi állapota és betegeskedni kezdett. Addig a theol. karnak egyik legmunkásabb tagja volt, aki különösen a theol. ifjúság élete, ügyei iránt a legmelegebb érdeklődést tanusította. Munkásságának irodalmi téren is számos értékes jelét adta. Magántanári értekezése: Anselmus satisfactio elmélete; Bitzius predikációi fordításának egy kötete, a Prot. Szemlében megjelent tanulmánya: Bismarck keresztyénsége — a fontosabb állomásai e munkásságának; munkatársa volt a Prot. Szemlének, a Debreceni Lelkészi Tárnak, a Sárospataki Ref. Lapokban is jelentek meg tanulmányai és cikkei. Emberi számítás szerint érettebb munkái ezután következtek volna, de súlyos és huza-mos betegség akadályozta szárnyai kibontásában. Legutóbbi éveit a betegség tette nehéz és fájdalmas évekké. A theol. kar fájó szívvel vesz tőle búcsút s áldást kíván további életére, kérve Istent, hogy ő erősítse meg a nyugalom éveiben megrendült egészségét s kívánva, hogy sokáig éljen családjá körében s találja meg a csendben a további irodalmi működés alkalmait is. A köziskolai szék jegyzőkönyve nagy veszteségnek tekinti a főiskolára nézve az ő kiválását a munkások közül, kartársi meleg szeretetből fakadó szavakkal búcsúzik tőle, a Mindenható áldásába ajánlva őt. Az igazgató-tanács jegyzőkönyve elismerését fejezi ki 22 és féléven át kifejtett értékes tudományos és nevelő munkássága felett, meleg szívvel kívánja, hogy a nyugalom évei szolgáljanak neki egészsége minél teljesebb helyreállítására, hogy még sokáig éljen és munkálkodhassék családjá javára, az egyház és haza érdekében. Bemutatott búcsúlevelét az igazgató-tanács felterjeszti az egyházkerületi közgyűlés elé.

Az egyházkerületi közgyűlés a főiskolai igazgató-tanács jelentése kapcsán mély sajnálattal veszi tudomásul, hogy

Nagy Béla theol. akad. tanár — nem teljes szolgálati idő után — betegsége miatt 1928 márc. hó 1-től kezdődőleg nyugalomba vonult. Egyházkerületi közgyűlésünk készséges elismeréssel juttatja kifejezésre, hogy Nagy Béla 22 és fél évi tanári működése alatt tanári, lelkesztővelői tisztét magas eszmények által vezetve, töltötte be. Ha hiányzik is még a kellő történeti távlat tanári működésének megítéléséhez, annyi megállapítható, hogy Nagy Béla igen üdvös és jelentékeny szerepet töltött be abban, hogy theol. akadémiánk iránya a modern építő theologia jobb szárnya felé fordult s vallásilag is mélyülve, egyházunk megújulásának munkájában történeti multjának megfelelő mértékben tudott és tud résztvenni. Kezdeményező, vezető képességének itt értékes bizonyosságát szolgáltatta. Sajnálatos közegyházunk szempontjából is, hogy ennek az iránynak tudományos theologiai szolgálatában súlyossá vált betegeskedése gátolta. Egyházkerületünk is kéri Istentől, hogy a nyugalomba vonult tanárnak adjon elegendő erőt és áldott csöndet arra, hogy szívét forró lángolással betöltő eszményeit ezután is gyümölcsözőleg szolgálhassa az őt oly gazdag talentumokkal elküldő Istenünk dicsóságére.

61. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1928. június hó 18-iki ülése 8. sz. jkvi pontjával tudomásul vétel végett jelenti egyházkerületi közgyűlésünknek, hogy a Harsányi István elhunytával a theol. akadémián megüresedett ószövetségi tanszékre az 1928—29-ik iskolai évre helyettes tanárul Zsiros József ondi lelkeszt alkalmazza.

Az ó-szövetségi tanszékre szabályszerűen meghirdetett a pályázat s ez megjelent két ízben a főis-

kola és tiszáninneri egyházkerület hivatalos lapjában, a Sárospataki Református Lapokban, továbbá a Hivatalos Közlönyben és valamennyi egyházkerület hivatalos lapjában.

A meghirdetett tanszékre a szükséges okmányokkal felszerelve két pályázat érkezett be: Zsiros József ondi és Gyülvészi István lárbesenyői lelkészeketől.

Zsiros József Hernádszentandrón született 1900 máj. 31-én. Gimn. és theol. tanulmányait a sárospataki főiskolában végezte végig jeles eredménnyel. Miután az I. lelkészsképesítő vizsgát letette, az 1924—25-ik iskolai évet a Pennsylvania egyetem philadelphiai theol. főiskoláján töltötte Amerikában. Itt bibliai theológiát, a görög nyelv történeti fejlődését, bibliai archeológiát, görög szövegkritikát tanult elsősorban Dr. Borton keleti kutatótól, a görög és sémi nyelvek ottani tanárától, aki a pályázót azzal is megbízta, hogy az iskolai év II-ik szemeszterében az angol nyelvű hallgatók görög és héber nyelvű tanításában heti 2 órán segédkezzék. Pályázó a mellékelt angol nyelvű tanulmányi bizonyítvány szerint az újszövetségi disciplinák közül háromból első, egyből harmadrendű fokozatot nyert. Pályázó csatolja Dr. G. Bartlett theol. dékán 1925. nov. 24-én kelt ajánló levelét, amely örömmel tesz tanúbizonytságot a pályázónak az újtestamentumi tárgyakban elért kiváló eredményeiről, dicsérettel emeli ki példás keresztyén jellemét, papi és „gentleman“ karakterét. Folyamodó a II-ik lelkészsképesítő vizsgát szintén jeles eredménnyel tette le. Nős. A csatolt szolgálati bizonyítvány szerint egy évig putnoki hitoktató lelkész volt. 1927 jan. 23-tól Ondon, mint rendes lelkész működik. Tudományos szakirodalmi működést felmutatni még nem tud; ifjusági irodalmi kísérletei már kezdő theologus korától kezdve jelentek meg.

Gyülvészi István született Kenderesen 1897 dec. 22-én. Gimn. tanulmányait Kisújszálláson, a theológiát Debrecenben végezte végig jeles eredménnyel. Az 1920—21. iskolai évben Debrecenben szénior volt. Az I. és II. lelkészsképesítő vizsgálatot ugyancsak jeles eredménnyel tette le. Az 1921—22. iskolai évben a baseli

egyetem hallgatója volt, ahol Duhm professzort hallgatta. 1923 aug. 19-től Rakacaszenden volt lelkész, innen 1925 júl. 5-én Ládbesenyőre választatott meg. Mint III. éves theologus „Jeremiás proféciaja isagogikai szempontból“ c. dolgozatával ifjúsági pályadíjat nyert. Két évig a „Közlöny“ c. theol. ifjúsági, egy évig a „Vasárnap“ c. gyülekezeti lapot szerkesztette. Szerzője az apró füzetek „Báránybőrbe bújt farkasok“ c. 3. számának és 48 l. terjedelemben megjelent „Én vagyok az Út“ c. megjelent prédikációs füzetnek. Nős; két gyermek atyja.

Mindkét pályázó helyettes tanári állásra folyamodott. Készségük körülbelül egyenlő. Azonban Zsiros József mellett szól az, hogy ő egészen a sárospataki főiskola neveltje, továbbá, hogy az angolszász theológiában sok ismeretre tett szert s angolul jól beszél. A megfelelő tudományos fokozatok (theol. doktorátus és theol. egyetemi magántanári vizsgálat) megszerzésére és a lelkésznevelés nagy munkájában való részvételre ifjúi ereje s ismert tehetsége sok reménységet nyújt. A theol. kar őt ajánlotta helyettes tanárul való alkalmazásra első helyen, Gyülvérszi István pályázatát mellékleteivel együtt szintén felterjesztette az igazgatótanács elé. Az igazgató-tanács a theol. kar javaslatát elfogadta és helyettes tanárul az 1928—29-ik iskolai évre az ó-szöv. tanszéken Zsiros Józsefet alkalmazza, teljes bizalommal aziránt, hogy ismert képességei, munkaszeretete, ifjúi lelkesedése és a főiskolához, mint nevelő anyjához fűződő meleg ragaszkodása biztosítékok arra nézve, hogy megbízatását kellő eredménnyel fogja betölteni.

Az egyházkerületi közgyűlés az igazgató-tanács intézkedését az ó-szöv. tanszéknek az 1928—29-iki iskolai évi ellátására nézve tudomásul veszi és megerősíti, Zsiros Józsefet helyettes tanári tisztében szívesen üdvözli.

62. A sárospataki főiskolai igazgató-tanács 1928 jún. hó 18-iki üléséből 10. sz. jkvi pontjával jelentést

tesz egyházkerületi közgyűlésünknek a theol. akad. ifjúság gyakorlati munkásságáról a következőképen:

A pásztori munkára való készséget, az abban való jártasságot előkészítő, lelkipásztori lelkületet képző gyakorlati munka az iskolai év elején kidolgozott és a theol. kar irányításával és támogatásával végrehajtott program szerint történt.

Az igehirdetésben való előkészület a homiletikai szemináriumi órákon történt, amelyeken hétről-hétre részben kész prédikációkat írt és adott elő a theol. akad. ifjúság, részben pedig vázlatokat és elmélkedéseket. A II. évfolyam ugyanitt dolgozta ki az évközben felhasznált imádságokat.

Az igehirdetés fontosabb mezői voltak: 1. Az ú. n. *tanya- és szórvány-misszió*. a) *Györgyartlón*, az iskolai év egész folyamán vasárnap délelőtt és délután istentiszteleteket tartottak, a gyermekekkel foglalkoztak a hittanhallgatók s az ott lakó ref. és másvallású hívekkel. b) *Végardói* ref. szórványunkban az iskolai év I. felében folytak vasárnap délután istentiszteletek az e célra átengedett g. kath. iskolában, míg onnan a hajdudorogi g. kath. püspök ez istentiszteletek tartását ki nem tiltotta. Az ottani kis ref. sziget megtartására a jövő iskolai évben más megfelelő eszközök segítségével újra megindul a munka. c) A *Mária-tanyán* és környékén lakó ref. hívek építésére nagyobb időközökben a Mária-tanyán volt vasárnap istentisztelet.

2. *A vasárnap délutáni istentiszteleteket* végezték a II. és részben a III. éves hittanhallgatók.

3. *A hétköznapi reggeli istentiszteleteket* saját imádságaikkal végezték a II. éves hittanhallgatók.

Bibliaköri munka indult meg 1927 novemberében. 12 bibliakör diákudvarok szerint mintegy 300 diákot ölelt fel. A bibliakör vezetők közül 10 theologus, 2 gimn. tanuló volt. A bibliakörök Jézus életével foglalkoztak, a vezetők részére minden héten külön előkészítő és megbeszélő óra tartatott. A gyülekezeti *gyermekpásztorációban* 8 theol. vett részt, akik 6—10 létszámú gyermekcsoportokat vezettek, gondozottjaikat

szüleik lakásán is rendszeresen meglátogatták, ugyanők *gyermekistentiszteleteket* is tartottak.

Öregcserkészcsapatunk legfőbb munkaága a kere-tében megszervezett, immár 2 éves *kiscserkész munka*, amely evangéliumi alapon 25 kisgyermek között folyik. Az öregcserkészcsapat neve „Timotheus“, a kiscsapaté: 763. sz. Sztáray Mihály. A csapat a tél folyamán 3 napos téli táboron volt, jún. 23-tól júl. 3-ig pedig 10 napos nyári táboron.

A *leventeoktató tanfolyamot* az év folyamán el-végezte két hh., akik azóta levente csoportvezetői mun-kát végeznek az evang. szellem lehető felhasználásával.

Néhány bibliaköri összejövétel által kísérlet történt a *csendőriskola* kisszámú ref. legénységének biblia-tanulmányozó munkabavonásába is. Egyelőre még nem szervezett formában folyt a *diákbetegek* látogatása. Az I. é. hh.-ók szabadidejükben 2—2 napra egész isk. év folyamán bejártak a ref. lelkészi hivatalba, hogy az adminisztrációval, hivatalos könyvek kezelésével megismerkedjenek s a munkában való segédkezéssel a lelkészi hivatal életéről tájékozást nyerjenek.

Az okt. hótól márc. hóig tartó, vallásos jellegű *népművelési előadásokon* a hécei „Katona Mihály“ teremben sűrűn közreműködtek.

A Theol. Kar, mint az elmúlt iskolai évben, úgy ezidei vakációra is kötelezte a hittanhallgatókat arra, hogy ottani gyülekezetük lelki munkáiban a helybeli lelkész vezetésével vegyenek részt. Az igazgató-tanács a jelentést Szabó Zoltán gyakorlati theol. h. tanár buzgó működésének elismerésével felterjeszteti az egyház-kerületi közgyűlés elé.

Egyházkerületi közgyűlés a theol. akad.
ifjúság gyakorlati foglalkoztatásáról szóló
jelentést örömmel veszi tudomásul.

63. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa f. évi június 18-iki ülésének 16. sz. határozatával felterjeszti az ének- és zenetanár szolgálati viszonyának megállapítására vonatkozó szabályzatot.

Közgyűlésünk a felterjesztett szabályzatot jóváhagyja és megerősíti.

64. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa f. évi június 18-iki ülésének 17. sz. határozatával javasolja, hogy a főiskolai ének- és zenetanár, valamint a testnevelési tanár abból eredő inferioris helyzetének korrigálása céljából, hogy a tanári tanácskozásoknak nem szavazó tagjai és tisztségekre nem választhatók, a Szolgálati Szabályzat 25-ik §-ának utolsó bekezdéséből töröltessenek e szavak: „a torna-, zene- és énektanár kivételével.”

Közgyűlésünk az igazgató-tanács javaslatát elfogadja és határozati erőre emeli, annyival inkább, mert az Egyetemes Konvent 121/1925. számú határozatával a rendes testnevelési, 122/1925. számú határozatával az ének- és zenetanároknak is biztosította a tanári gyűléseken a szavazati jogot s ezt a jogukat az 1927. évi konventi Rendtartás 94. §-a is határozottan biztosítja.

65. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa f. évi június 18-iki ülésének 18. számú határozatával kéri, hogy a főtiszt. egyházkerület intézzen fölterjesztést az államkormányhoz avégből, hogy a főiskolai ének- és zenetanár, aki jelenleg az országos ref. lelkészi nyugdíjintézet tagja, vétessék fel a nem állami tanárok nyugdíjintézetének tagjai közé.

Közgyűlésünk, mivel az Egyetemes Konvent 185/1928. számú határozata szerint a fiú középiskolai ének- és zenetanároknak az országos tanári nyugdíjintézetbe leendő felvétele tárgyában az államkormányval tárgyalások folynak, külön felterjesztést ez ügyben nem talál célravezetőnek. Mivel pedig jelenleg az ének- és zene-

tanár az országos ref. lelkészi nyugdíjintézetnek a tagja, utasítja a főiskolai gazdasági választmányt, hogy a főiskolai ének- és zenetanár fizetésében beálló mindenemű változásról a nyugdíj szempontjából haladéktalanul tegyen jelentést az alsözempléni esperesi hivatalnak.

66. A sárospataki főisk. igazgató-tanácsa f. évi jún. 18-iki ülésének 21. számú határozatával javasolja, hogy a főiskola tanáraitra nézve a MÁV. kedvezményes jegyek térítményét — az állami tisztviselők által élvezett kedvezmény mértékéig — a főiskola, mint iskola-fenntartó, viselje s az e címen előálló kiadás az iskola költségvetésébe évről-évre beillesztessék.

Közgyűlésünk az igazgató-tanács javaslatát jóváhagyja és megerősíti.

67. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1928 június hó 18-iki üléséből 25. sz. jkvi pontjával jelenti, hogy Zmeskál Zoltán földbirtokos a főiskolai könyvtárnak 200 P, a gimn. internátus céljaira pedig 300 P-t adományozott.

Egyházkerületi közgyűlésünk az adományokért a nemeslelkű adományozónak hálás köszönetét jegyzőkönyvileg juttatja kifejezésre.

68. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1928 június hó 18-iki üléséből 28. sz. jkvi pontjával előterjesztést tesz az egyházkerületi közgyűlésnek aziránt, hogy az egyházkerület régebbi határozatára való hivatkozással (l. az 1896. évi tavaszi közgyűlés 53. sz. pontját és az 1904. évi tavaszi közgyűlés 36. sz. pontját) mondja ki, hogy a tiszáninneri egyházkerületben a legációk specifikálása továbbra is szigorúan megtiltatik; továbbá, hogy sublegátusok sem specifikálhatók a Sárospatakon tanuló diákok előtt.

Egyházkerületi közgyűlés az előterjesztést elfogadja s az egyházkerület régebbi határozatainak megújításával (l. az 1896. évi tavaszi közgyűlés 53. sz. jkvi pontját) a legációk specifikálását továbbra is megtiltja s a tilalmat a sublegációk specifikálására is kiterjeszti.

69. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1928 június hó 18-iki üléséből 31. sz. jkvi pontjával jelentést tesz az egyházkerületi közgyűlésnek Harsányi István főiskolai főkönyvtárnok megdöbbenő hirtelenséggel bekövetkezett elhunytá következtében a főiskolai könyvtárral kapcsolatban foganatosított intézkedésekről és felterjeszti a köziskolai szék 1928 május hó 16-án, jún. 11-én és június 16-án tartott üléseinek jegyzőkönyvi pontjait.

A haláleset után a könyvtár nyomban lezáratott. A könyvtárbizottság máj. 14-én, mint előkészítő bizottság összeült és határozott a kikölcsönzött könyvek beszedése, valamint az unicumok és más értékes könyvek számbavétele és megfelelő elhelyezése felől. Elhatározta a gyűjteményeket ellenőrző bizottság sürgős összehívását, amelynek feladata volt, hogy az elhunyt főkönyvtárnok magánfeljegyzéseit különválassa s azokat a család rendelkezésére bocsássa. A bizottság máj. 15-én a jelzett munkát elvégezte s a könyvtár átadására nézve felvilágosítást és utasítást kért Janka Károly főiskolai ügyvezető gondnoktól. A főiskolai gondnok az addig tett intézkedéseket jóváhagyta. Folytatólagosan a köziskolai szék 1928 jún. 11-iki ülésében megbízta a könyvtárbizottságot, hogy a tanári kar tagjai közül helyettes főkönyvtárnokul jelöljön ki, illetve kérjen fel valakit a könyvtár átvételének idejére, az átvételhez szükséges rendezés vezetésére, továbbá, hogy a könyvbizottság tegyen javaslatot a főkönyvtárnoki állás egész jogkörének szabályozására vonatkozólag. Kérelemmel fordul a köziskolai szék az előljáráshoz aziránt, hogy középiskolai tanári és lehetőleg könyvtárnoki képesítéssel bíró állandó tisztviselő, mint könyvtártiszt alkal-

maztassék a főkönyvtárban s részére fizetésekiegészítő államsegély eszközöltessék ki. A helyettes főkönyvtárnoki állás betöltésére nézve boldogult Harsányi Isván választásának precedense szolgáljon kiindulópontul, valamint az állás díjazása, ill. megfelelő óraszám kedvezmény nyújtása tekintetében. A nagyvakációban a könyvtár meghatározott időben a nélkülözhetetlen könyvek felhasználása céljából a tanári kar részére hozzáférhetővé tétetik.

A június 16-iki köziskolai széki ülés pedig dr. Gulyás József gimn. tanár, egyetemi magántanárt egyhangulag helyettes főkönyvtárnoknak megválasztásra ajánlja az igazgató-tanácsnak s elhatározta, hogy ő a künnlevő könyvek beszedését, rendezését és számbavételét, valamint az állomány összeírását szigorúan foganatosítsa s mindazon teendőket végezze és végeztesse, amelyek a könyvtár átadását lehetővé teszik.

Az igazgató-tanács a főiskolai könyvtárra vonatkozólag tett intézkedéseket jóváhagyólag vette tudomásul; dr. Gulyás Józsefet a köziskolai szék javaslatára helyettes főkönyvtárnoknak választotta meg a könyvtárátadás idejére az eddigi főkönyvtárnoki tiszteletdíj mellett és a köziskolai szék javaslatait az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

Az egyházkerületi közgyűlés a főiskolai nagykönyvtár körül tett intézkedéseket helyeslőleg veszi tudomásul; a dr. Gulyás József helyettes főkönyvtárnokul való választását tudomásul veszi és megerősíti. Felhívja az igazgató-tanács útján a főiskolai köziskolai széket, hogy a főkönyvtárnoki állás újjászervezésére, jogkörének megállapítására nézve terjesszen az egyházkerület őszi közgyűlése elé javaslatot. Előterjesztéssel fordul a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz aziránt, hogy amennyiben a főiskolai, évszázados multu nagykönyvtárba középiskolai tanári s lehetőleg könyvtárnoki képesítéssel bíró

állandó tisztviselő, könyvtártiszt alkalmazása szinte elengedhetetlenül szükségesnek mutatkozik a könyvtár felmérhetetlenül nagy kincseinek őrzése, gondozása és feltárása szempontjából, e könyvtártiszt részére a fizetéskiegészítő államsegélyt folyósítsa, hogy így ez az állás szervezhető s betölthető legyen.

70. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1928 június hó 18-iki üléséből 36. sz. jkvi pontjával jelentést tesz az egyházkerületnek arról, hogy gr. Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter úr Ónagyméltósága június hó 13-án a sárospataki főiskolát látogatásával tisztelte meg. A miniszter fogadtatása az előre megállapított program szerint folyt le. A Bocskay Bajtársi Egyesület tagjai, a Hegyaljai Erő cserkészcsapat és a gimn. növendékei állottak sorfalat az iskola kertben a vasúthoz vezető úton. A miniszter pontosan $\frac{1}{2}$ 9 órakor hagyta el vasúti kocsiját s a pályaudvaron a város részéről történt üdvözlés után a főiskolai kerten és a főutcán át a tápintézetbe ment, ahol Janka Károly főiskolai gondnok üdvözölte a főiskola előljárósága és tanártestülete nevében. A miniszter kíséretében voltak: Karaffiáth Jenő államtitkár, az O. T. T. elnöke, Dr. Barathy Béla, dr. Besseney Zénó, dr. Görgey István zemplévm.-i országgyűlési képviselők, Dr. Szabó Sándor és Szabó Zoltán orsz.-gyűlési képviselők, főiskolánk volt tanítványai, Szinyei Merse Jenő országgyűlési képviselő; az igazgató-tanács tagjai közül Meczner Béla felsőházi tag, Farkasfalvi Farkas Géza országgyűlési képviselő, Kiss Ernő alsözempléni esperes, Bernáth Aladár alispán, — továbbá Széll József főispán, Lehoczky Sándor törvényszéki elnök, Petreczky Jenő tanfelügyelő stb. A tápintézetben rövid reggeli volt, utána ünnepélyes fogadtatás a főiskolai imateremben. Az üdvözlő beszédet Elekes Imre gimn. és közigazgató mondotta, amelyre a miniszter hosszabb beszédben válaszolt. Az ünnepély után a főiskolai könyvtárt, a szépészeti gyűjteményt, valamint az internátusi és sporttelepet tekin-

tette meg a miniszter. A tervezett tanácskozás az elgondolt formában nem történt meg, de elegendő alkalom volt arra, hogy a legfontosabb kérdésekben megbeszélések történjenek, amelyeken a miniszter legnagyobb jóindulatának jelei nyilvánultak meg. — Az internátusra vonatkozólag megígérte, hogy *a)* kész az angol college-rendszer tanulmányozására Angliába megfelelő egyént kiküldeni; *b)* felkéri az igazgató-tanács tagjait, hogy az internátusra vonatkozó határozathozatalt függesszék fel, míg a vele folyó személyes tárgyalások befejezést nem nyernek; *c)* kérte a főiskola képviselőit, hogy a tárgyalások anyagát készítsék elős terveiket juttassák hozzá; külön is kérte Farkasfalvi Farkas Géza országgyűlési képviselőt, főiskolai igazgató-tanácsost, hogy ezt a kérdést tartsa nyilván, amit ő legnagyobb készséggel megígért. — A tanítóképző-intézetre vonatkozólag kijelentette, hogy szerencsésebbnek tartja, ha a tanítóképzés a felekezetek kezében van. A főiskolai sportpálya ügyében Karaffiáth Jenő, az O. T. T. elnöke úgy nyilatkozott, hogy annak létesítése a városi sportpálya dacára is szükséges, csupán azt kötötte ki, hogy a főiskola engedje meg annak idegenek részéről való használatát a szükséghez képest. Az igazgató-tanács június 18-iki ülésében a miniszteri látogatással kapcsolatos intézkedéseket jóváhagyólag vette tudomásul azzal együtt, hogy a közigazgató Zemplénavármegye főispánja útján a látogatás megtörténte után a főiskola hálás köszönetének kifejezését juttatta el a miniszterhez.

Egyházkerületi közgyűlésünk a gr. Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter úr sárospataki látogatásáról szóló jelentést, a miniszter úr iránti hódoló tiszteletének kifejezése mellett, — örvendete- sen veszi tudomásul.

71. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa f. évi június 18-iki ülésének 40. számú határozatával jelenti, hogy mivel az 1928/9-ik évi már lezárt költségvetésbe

a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr a kért egy helyettes tanári tanszékre vonatkozó új tételt már beállítani nem tudta, de az 1929 30. évre a költségvetésbe való beállítás céljából két helyettes tanári állás fizetésekiegészítő államsegélyének a beillesztését előjegyeztette, az igazgató-tanács az 1928 9. évre költségvetésileg biztosította egy helyettes tanári állás fizetését, a második helyettes tanári tanszék költségeire nézve oly módon kívánja a fedezetet előteremteni, hogy a főgimnáziumban a tandíjat egy évre 4 pengővel felemeli s megbízza a gimn. igazgatót, hogy egy német-magyar, vagy német-latin helyettes tanári állásra hirdessen pályázatot.

Közgyűlésünk az igazgató-tanács javaslatát elfogadja s a főgimnáziumban a tandíjat a következő 1928 9-iki egy tanévre 4 pengővel felemeli.

72. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1928 június hó 18-iki üléséből 48. sz. jkvi pont alatt a gimn. szék előterjesztésére jóváhagyás végett bejelenti az egyházkerületi közgyűlésnek a következő tankönyvváltoztatásokat: 1. Ady Lajos legújabb kiadású Rhetorikája (régí kiadás helyett); 2. Csengery: Latin nyelvkönyv új kiadása (III—IV. osztály, régí kiadás helyett); 3. Kalmár: Szemelvényes Liviusa; 4. Wirt: Latin lyrai szemelvények (új tanterv szerint készültek); 5. Dóczi Görög nyelvkönyv (V. osztály; az új tanterv szerint); 6. Dr. Madai Pál: Világtörténelem (II. rész; V. osztály); Barthos—Kurucz: Történelmi atlasz; 8. Szilády Zoltán: Természetráaj (I—II. és V. osztály); 9. Lux—Theisz: Német nyelvkönyv (IV—V. osztály).

Az egyházkerület a gimn. szék előterjesztéséhez a tankönyvváltoztatásokat illetőleg az ig. tanács javaslata alapján hozzájárul, azt megerősíti.

73. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1928 június hó 18-iki üléséből 49. sz. jkvi pontjával előter-

jesztést tesz az egyházkerületi közgyűlésnek a főgimnáziumban a párhuzamos osztály további fentartása és még egy párhuzamos osztály felállíthatása iránt. A gimn. szék nevezetesen azt kéri az egyházkerulettől, hogy a jövő iskolai évben a IV. osztály párhuzamos legyen és amennyiben a létszám azt indokolná, még egy osztály párhuzamosíttassék.

Az egyházkerületi közgyűlés a gimn. szék előterjesztését az igazgató-tanács javaslata alapján elfogadja és a jövő, 1928—29-ik iskolai évre 2 osztály párhuzamosításához hozzájárul.

74. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1928. június hó 18-iki üléséből a főiskolai gazdasági választmány előterjesztésére jelenti az egyházkerületi közgyűlésnek, hogy a főiskola 1880-ban vásárolt árverésen egy 442 □-öl kiterjedésű berket, amelyet azonban ma már fel nem deríthető okból birtokba sohasem vett, soha azután adót nem fizetett, hanem azt állandóan Markovits bádogos mester, majd ennek örököse Ceisler Mórné szül. Markovits Gizella bírta, aki 48 évi birtoklás által a tulajdonjogot kétségtelenül megszerezvén, ennek telekkönyvi elismerésére és átírására alkalmas nyilatkozat kiállítását kérte. A gazd. választmány, miután az elbirtoklás 32 éve már 1912-ben eltelt, Ceisler Mórné kérelmének kénytelen volt eleget tenni, az elismerő nyilatkozatot kiállítani s bekebelezési engedélyt adni a sárospataki 4111. sz. tkvi betétbe foglalt XVII. 6974., 6984., 6869. hrsz. ingatlanokra az egyházkerület jóváhagyásától feltételezetten.

Az egyházkerületi közgyűlés az igazgató-tanács javaslatára a gazd. választmány intézkedéséhez hozzájárul, azt határozati erőre emeli s megerősíti.

75. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1928 június hó 18-iki üléséből 63. sz. jkvi pontjával előter-

jesztést tesz a főiskolai tisztviselők betegségi és balesetbiztosításáról.

A munkásbiztosítás új rendjére vonatkozó 1927 XXI. t.-c. a kötelező biztosítás alá esők körének a kiszélesítésével a főiskolának olyan alkalmazottait is bevonja a biztosítása alá, akik idáig nem estek oda, így nevezetesen a főiskolai tisztviselőket, ha havi javadalmuk 300 P-n alul van, betegségbiztosítás alá vonja s javadalmuk nagyságára való tekintet nélkül az összes tisztviselőket balesetbiztosítás kötelezettsége alá vonja. Dacára annak, hogy a főiskola a tisztviselőkre vonatkozó szolgálati szabályzat s betegségleyezési szabályzat szerint eddig is gondoskodott róluk, a törvény nem ad módot arra, hogy őket a munkásbiztosítás intézményéből a betegbiztosítás szempontjából kivonhassuk. Ezért a főiskolai pénztárnok és háznagy a munkásbiztosító pénztárnál bejelentettek s a főiskola a 6—7% járulékot fizeti is. A gazd. választmány 1927 jan. 21-én tartott ülésében, bár törvény szerint e járulékoknak a fele hárítható át az alkalmazottakra, úgy határozott, hogy egyelőre ebből a 6—7%-ból csak 2 %-ot hárít át a tisztviselőkre. Balesetbiztosításra a tisztviselők szintén be vannak jelentve, de a törvény e tekintetben módot ad a mentesítésükre, ha rájuk olyan szabályzat alkottatik, mely baleset, vagy foglalkozási betegség esetén ugyanazon kedvezményeket biztosítja, mint az 1927. XXI. t.-c. 71, 74. §§-ai. A gazdasági választmány 1927 január 27-iki és jún. 14-iki ülésén foglalkozván ez ügygel, úgy találta, hogy célszerű és pénzügyi szempontból nyereséges ily szabályzat megalkotása, mert a főiskola a nyugdíjszabályok alapján úgyis köteles baleset esetén az alkalmazottairól és családtagjairól gondoskodni, tehát felesleges őket mégegyszer biztosítani. Ezért következő szabályrendelettervezetet terjeszti elő:

Szabályrendelet

a tiszáninneri ref. egyházkerület felügyelete alatt álló sárospataki ref. főiskolában alkalmazott tisztviselők baleseti ellátásáról.

A főiskolában alkalmazott tisztviselőkre és pedig a számvevőre, pénztárnokra és háznagyra az egyházkerületi intéző-bizottság 1926 nov. 16-án tartott ülése 12. pontjában megállapította azt, hogy az ő nyugellátásukra a nem állami tanítók és tanárok nyugdíjviszonyát rendező 1914. XXXVI. t.-c. és az azt kiegészítő rendelkezések az irányadók. Ugy ez az intézkedés, mint a rájuk irányadó főiskolai betegsegélyezési szabályzat teljesen a kor viszonyainak megfelelő mértékben biztosítja nevezetteknek és családtagjaiknak betegség és baleset esetén való ellátását. Mégis az 1927. XXI. t.-c. 58. §-ának 3-ik bekezdésére való tekintettel az egyházkerületi közgyűlés világosan és kifejezetten is kimondja, hogy a főiskolai tisztviselőknak és családtagjaiknak üzemi baleset vagy foglalkozási betegség esetén ugyanazt az ellátást biztosítja, mint ami nekik az 1927. XXI. t.-c. 71. és 74. §§-ai alapján járna, ha a munkásbiztosítási pénztárnál lennének baleset ellen biztosítva. Az igazgatótanács a gazd. választmány jelentését tudomásul vette, a betegség elleni biztosításért fizetendő járuléknak részbeni fedezéseül a javadalom 2°/₁₀₀-ának e címen való levonását elhatározta s a balesetbiztosítás alól való mentesítés céljából előterjesztett szabályrendelettervezetet elfogadta és a határozatát megerősítés céljából a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés elé felterjesztette.

Az egyházkerületi közgyűlés a főiskolai igazgató-tanácsnak a főiskolai tisztviselők betegségi és balesetbiztosítási ügyében hozott határozatát, a balesetbiztosítás alól való mentesítés céljából előterjesztett szabályrendelettel együtt elfogadja és megerősíti.

76. A sárospataki főiskolai igazgató-tanács f. évi június 18-iki ülésének 66. számú határozatával jelenti, hogy hozzájárul ahhoz, hogy a theologiai, gimnáziumi

tanárok és tisztviselők az őket megillető fizetési osztályokban és fokozatokban 1927 november 1-től kezdődő hatállyal a 9000/1927. M. E. számú rendeletben megszabott mértékű fizetésemelésben részesüljenek s e határozatát megerősítés céljából a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

Közgyűlésünk az igazgató-tanács javaslatát miután a fizetésemelésre az igazgató-tanács a fedezetet megállapította, jóváhagyja és határozati erőre emeli.

77. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1928 június hó 18-iki üléséből 67. sz. jkvi pontjával a következő alapítványkiegészítésekről tesz jelentést:

1. Bernátfalvi Bernáth Aladár a Bernátfalvi Bernáth Aladárné-alapítványt kiegészítette 400 P értékű 5°/_o-os állami kötvénnyel;

2. Dr. Szoboszlay Gyula sanfranciskói orvos a Szoboszlay—Kovácsi nyugdíjas tanári segélyalapot 1647 P-vel;

3. A Kossuth Lajos elértéktelenedett pályadíj alapítványt Sárospatak városa 10 éven át 100 P-ös részletekben fizetendő 1000 P-vel.

Az egyházkerületi közgyűlés az adakozóknak nemesszívú adományaiért hálás köszönetét nyilvánítja.

78. A főiskolai gazdasági választmány az igazgató-tanács útján megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti az iskolaszolgákra és bajorosokra vonatkozólag módosított Szolgálati Szabályzattervezetet (l. Melléklet), amelyet az egyházkerület 1925-ben fogadott el és amelynek átdolgozását főleg a munkásbiztosítás új állami rendje (az 1927. évi XX. t.-c.) tett szükségessé. A módosítás főleg abban az irányban mozog, hogy a szabályzat a bajorosoknak baleset és betegség esetén 6 hónapra biztosítja teljes illetményeiknek a kiszolgáltatását s ezzel a főiskola azon bajoro-

sok tekintetében, akik a nem-állami tanárok nyugdíjintézetének a tagjai, mentesül a kötelező állami munkásbiztosítás alul és az ezzel járó súlyos terhektől. Az ideiglenesen alkalmazott szolgákra azonban a törvény szerint a fenti értelemben átdolgozott szolgálati szabályzat dacára fennmarad a baleset és betegség elleni kötelező biztosítás, — azon szolgákra, akik nem tagjai a nyugdíjintézetnek (t. i. csak 6 rendszeresített iskolaszolgai állás van s csak ennyi után fizet az iskola fenntartói járulékot).

Az egyházkerületi közgyűlés a főiskolai gazdasági választmány által felterjesztett, a főiskolai szolgákra és bajorosokra vonatkozó, ide mellékelte Szolgálati Szabályzatot az igazgató-tanács javaslatára elfogadja és megerősíti.

79. A sárospataki főiskolai igazgató-tanács 1928 június hó 18-iki ülése 71. sz. jkvi pontjával előterjeszti, hogy amennyiben Sárospatakon a lakásviszonyok még mindig nem javultak meg annyira, hogy helyre lehessen állítani a tanári lakásválasztás régi rendjét, azért a tanári Szolg. Szabályzat ide vágó megszorító rendelkezéseit, amelyek az 1926. évi júliusi egyházkerületi gyűlés 12 a. pontjába foglaltattak, további intézkedésig tartsa fenn az egyházkerületi közgyűlés.

Az egyházkerületi közgyűlés az igazgató-tanács javaslatára a tanári lakások elválasztására nézve a tanári Szolgálati Szabályzatnak azon megszorító rendelkezéseit, amelyek az 1926. évi júliusi egyházkerületi gyűlés 12/a. pontjába foglaltattak, további intézkedésig fenntartja.

80. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1928 június hó 18-iki üléséből 73. sz. jkvi pontjában előadja, miszerint tudomására jutott, hogy a P. Horváth Mária és Simon családi alapítvány tekintetében az ig. tanács

1923 jún. hó 4-iki ülésében hozott azt a határozatát, amely szerint: „oly P. Horváth ifjú, aki gim. tanulmányait Sárospatakon végezte s tanulmányait oly fakultáson óhajtja folytatni, aminő fakultás a főiskolán nincs, ezt a 200—200 irtos ösztöndíjat más főiskolán való tanulmányai alatt is élvezheti, feltéve, hogy Sárospatakon tanuló P. Horváth vagy más rokon ifjú nincs, mert az ilyen máshol tanuló P. Horváth vagy rokon ifjút feltétlenül megelőzi“ — több érdekelt ügy értelmezi, hogy a főiskola egyszersmindenkorra teljesen lekötötte magát ezen határozatban kimondott elvhez. Azonban az igazgató-tanács abban a véleményben van, hogy az alapítványi kamatok hovaforrása tekintetében elsősorban az alapító végrendeletének az V. a) pontja az irányadó, ez pedig a kamatokat csakis a Patakon tanuló P. Horváth ifjaknak kívánja juttatni, azért a jövőre nézve kimondja, hogy az 1923 június 4-iki határozatban kimondott, fentidézett elvet csak esetről-esetre legjobb belátása szerint kívánja alkalmazni. Az igazgató-tanács e határozatát megerősítés végett felterjesztette az egyházkerületi közgyűlés elé.

Az egyházkerületi közgyűlés az igazgató-tanács felterjesztett határozatát a P. Horváth Mária és Simon családi alapítvány ügyében az 1923. évi egyházkerületi határozat módosítása tárgyában elfogadja és megerősíti. Kifejezetten kimondja minden félreértést kizáró módon, hogy a máshol tanuló Pálóczi Horváth vagy rokon ifjak még e határozat szerint is csak egy évre vétetnek fel s mihelyt Sárospatakon tanuló P. Horváth v. rokon ifjú jelentkezik, az alapítvány kamatai őt illetik.

81. Olvastatik a sárospataki főiskolai igazgató-tanács 1928 június hó 18-iki üléséből a 78. sz. jkvi pont kapcsán Kiss Elek főiskolai tornatanárnak 1927 aug. havában az igazgató-tanácsához benyújtott azon kérelme, amelyben 48 évi szolgálat után állásától való megvá-

lása esetére mai 80 P havi tiszteletdíjának élete fogytáig való meghagyását kéri. Kiss Elek 1879-ben választott meg tornatanárrá s ugyanazon évben a tanítóképezdében is megbízott a tornatanári teendők végzésével. A kettős állás tisztázása céljából az 1904 szeptemberi igazgató-tanács (20. p.) felszólította őt, hogy lépjen ki az állami szolgálatból s lépjen teljesen a főiskola szolgálatába, amely esetben a főiskola az ő fizetését rendezi. Ezt azonban Kiss Elek nem tette meg, sőt az alább idézendő közigazgatási bírósági megállapítás szerint oda nyilatkozott, hogy mivel ő egyik állását sem titkolta el, a mindkét állás után járó jogait élvezni akarja. Erre a V. K. M. Kiss Eleknek a főiskolánál való alkalmaztatását csupán óraadói minőségben való alkalmaztatásnak minősítette, őt a nem-állami tanárok rangsorából törölte s kimondotta, hogy az orsz. tanári nyugdíjintézzettel szemben ellátásra igénye nincs. Kiss Elek tornatanárt az állam 1922 júl. 1-ével nyugdíjazta egy alacsony óraadói fizetés alapul vételével, majd Kiss Elek panasza folytán az ő nyugdíja a 2180. 1925. sz. közigazgatási bírósági ítélettel, tekintettel a sárospataki főiskolánál viselt tornatanári állására is, a VII. fiz. osztály 1. fokozatában állapított meg. Igazgató-tanács a Kiss Elek kérelmét nem tartja teljesíthetőnek, mert az a főiskolai tanári nyugdíjintézet, amelynek Kiss Elek tagja volt, 1900-ban felszámolt, abból ő is végkielégített s ez alkalommal az is kimondatott, hogy a végkielégített tanárok elvesztik nyugdíjigényüket. E tanári nyugdíjintézet megszűnése után a tanárok nyugdíjazása az E. T. 86. §-a és a tanári Szolg. Szabályzat 34. §-a szerint az 1894. XXVII. t.-c., illetve az ennek helyébe lépett 1914. XXXVI. t.-c. szerint a nem állami tanárok országos nyugdíjintézete útján történik. Ám e nyugdíjintézetnek Kiss Elek a saját hibája folytán nem tagja s így innen ellátásra igénye nem lehet. A főiskolától pedig végellátást nem követelhet azért, mert az 1894. XXVII. t.-c. meghozatala óta a felekezeti tanárok végellátása kizárólag a nyugdíjintézet terhe. E felekezeti tanári nyugdíjintézet, még ha tagja lett volna is annak Kiss Elek, szintén

nem adhatna nyugdíjat a folyamodónak, mert a fennálló nyugdíjszabályok szerint senki sem húzhat két egymással viszonyosságban álló nyugdíjintézetből, tehát kétfelől nyugdíjat, már pedig a V. K. M. és a hivatkozott közigazgatási bírósági ítélet mindkét állás után állapította meg az ő nyugdíját. Ez a nyugdíj pedig a VII. fiz. osztály 1. fokozatában állapított meg, tehát oly fizetési osztályban, amely egy tornatanár által rendszerint elérhető. Az igazgató-tanács abban a véleményben van, hogy Kiss Elek tanárnak a végellátásáról teljesen igazságosan és kellő mértékben és pedig a 2180/1925. sz. közigazgatási bírósági ítélet által res iudicata erejével már történt gondoskodás. Ennélfogva őt már 1922 júl. 1-től kezdve nyugdíjazott tanárnak tartja és nyilvánítja, aki ezóta csak mint tiszteletdíjas állhatott a főiskola szolgálatában, ezen tiszteletdíjas állásától pedig 1928 szept. 1-ével felmenti s részére tekintettel kiváló tanári munkásságára s 6 évi tiszteletdíjas minőségben eltöltött szolgálatára, 1928 szept. 10-én esedékes egyezer pengő végkielégítést szavaz meg. Az igazgató-tanács e határozatát jóváhagyás céljából felterjeszti az egyházkerületi közgyűlés elé.

Egyházkerületi közgyűlés az igazgató-tanács fenti határozatát jóváhagyja és megerősíti.

82. A sárospataki főiskolai igazgató-tanács 1928 június hó 18-iki üléséből 15. sz. jkvi pontjával jelentést tesz az egyházkerületnek arról, hogy a tanári kar Kun Zoltán főiskolai orvost február hó 10-én születésének 80-ik és a főiskolánál megszakítás nélkül eltöltött buzgó működésének 55. évfordulója alkalmából meleg ünnepségben részesítette. Nagymunkásságú életet futott meg dr. Kun Zoltán. 1873-ban választotta meg főiskolai orvossá, az egészségtan és törvényszéki orvostan tanárává az egyházkerület bizalma. Nagy gonddal, tettekben és intézményekben nyilvánuló szeretettel végezte diákjaink testi életének, egészségének figyelését, védelmét és gyógyítását. A főiskolai kórház mintaszerű példánya

lett országunkban a diákkórházaknak. Tudásában nem volt hanyatlás; az orvosi tudomány újabb vívmányait folytonosan figyelemmel kísérte, a legújabb gyógy-módokat és gyógyeszközöket próbálta és alkalmazta. A közbizalom is korán felé fordult. A tanítóképzőnek és az államvasutaknak szintén 1873 óta orvosa; majd sorban községi, járási orvos, végül tb. vármegyei fő-orvos volt. Orvosi munkája mellett ráért társadalmi munkára is. Jó hírnévnek örvendő bankot alapított és vezet ma is. A háború idején az ifjúsági kórházban kiegészítő katonai kórházat rendezett be s ápolónőket képezett ki. Irodalmi téren a legújabb időkig jelennek meg hasznos, tudománynépszerűsítő művei. Már régebben a Ferenc József-rend lovagjává tette a királyi elismerés, majd a Vöröskereszt díszjelmének tulajdonosa lett, 1923-ban pedig egészségügyi főtanácsos címet kapott s életével és munkájával e kitüntetésre a legteljesebb mértékben rászolgált. Az igazgató-tanács a születése 80-ik évfordulóját friss testi és szellemi erőben elért aggastyánt mély tisztelettel és szeretettel üdvözölte.

Egyházkerületi közgyűlésünk készséges szívvel csatlakozik az üdvözlés és elismerés szavaihoz, amelyekkel a sárospataki főiskola tanári kara és igazgató-tanácsa illetve dr. Kun Zoltán főiskolai orvost születése 80-ik és főiskolai szolgálata 55-ik évfordulója alkalmából és kívánja Istentől, hogy áldásával koronázza meg továbbra a nagymunkásságú, nemes, fenköltérszű aggastyán ősz fejét.

83. A sárospataki főiskolai igazgató-tanács 1928 június hó 18-iki üléséből megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti 64. sz. határozatát. A gazdasági választmány 1928 május 29-ikli ülésében az elnök jelentette, hogy az 1927-28-ik évi költségvetésben napidíjak és útköltségek címén felvett 350 P helyett a pénztár a mai napig már 981 P-t folyósított s még év végéig is merülhetnek fel ilyen természetű költségek,

úgy hogy e költségvetési tételnek háromszoros túllépése várható. E költségvetési túllépésnek pedig a magyarázata az, hogy a tanári karok a Szolg. Szabályzat 26., 27. §§-aira való hivatkozással élnek a képviseltetésre való kiküldetés jogával tekintet nélkül a költségvetés kereteire. A gazdasági választmány a költségvetés realitása érdekében feltétlenül kívánatosnak tartja olyan felsőbb határozat hozatalát, hogy a tanári kar e jogával csakis a költségvetés keretei közt élhessen, amennyiben pedig e címen a költségvetésbe felvett összeg kimerült, a kiküldetés költségei csakis az előljáróság külön engedélyével s a gazd. választmány által kimutatandó fedezet alapján legyenek folyósíthatók. A köziskolai szék 1928 június hó 14-iki ülésében tárgyalván ugyanezt az ügyet, azt az óhaját fejezi ki, hogy amennyiben a gazd. választmány felterjesztését az ig. tanács elfogadná, abban az esetben az eddiginél nagyobb összeg állíttassék be a költségvetésbe, hogy a tanári kar képviseltetési és kiküldetési joga az anyagi lehetőség határáig érvényesülhessen. Az igazgató-tanács a gazd. választmány javaslatát határozati erőre emelte s azt megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti. Felhívta egyúttal az ig. tanács a gazd. választmányt arra, hogy amennyiben a költségvetés keretei engedik, igyekezzenek a mainál nagyobb összeget és pedig a gimn. tanulmányi kirándulások vezető tanárai részére külön tételben erre a célra a költségvetésbe beállítani.

Az egyházkerületi közgyűlés az igazgató-tanács fenti határozatát elfogadja és megerősíti.

84. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1928 június 18-iki üléséből jelenti, hogy az 1927 június havában találkozóra összegyűlt volt pataki diákok, Dr. Mezőssy Béla, Dr. Finkey Ferenc és társai 1000 pengő alapítványt tettek Pataki Öreg Diákok alapítványa címen, amely 1000 P. kamatának fele közpénztári célt szolgál, másik fele pedig ösztöndíjra fordítandó. Igaz-

gató-tanács az alapítványt hálás köszönettel vette tudomásul és az alapító levelet megerősítés céljából felterjeszti az egyházkerületi közgyűlés elé.

Egyházkerületi közgyűlés — hálás köszönetének kifejezése mellett — az alapítványt elfogadja és az alapító levelet megerősíti.

85. Az alsóborsodi egyházmegye jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti a két lelkészi állást fentartó s 4300 lélekszámú diósgyőri egyházközség aziránti kérését, hogy részére az E. T. I. t.-c. 14. §. i) pontja alapján 3 szavazati jog biztosíttassék.

Közgyűlésünk a diósgyőri egyházközségnek törvényen alapuló kérelméhez hozzájárul.

86. Az alsóborsodi egyházmegye felterjeszti jóváhagyó határozata kapcsán a tizzaszederkényi anyaegyházhoz tartozó tiszagyulaházi szórvány híveinek aziránti kérelmét, hogy tekintettel a Tisza gyakori áradásai miatt az anyaegyházzal való közlekedési nehézségekre s ezzel szemben Tiszapolgár közelségére s mindenkor való megközelíthetésére, — csatlakozhassék egyházigazgatásilag a tiszapolgári egyházközséghez. Az illetékes tizzaszederkényi és tiszapolgári egyházközségek az elválási, illetve csatlakozási kérelemhez hozzájárultak.

Közgyűlésünk a tiszagyulaházi szórvány híveinek a tizzaszederkényi egyházközségtől való elválásához a fennforgó s méltánylást érdemlő indokok figyelembevételével s az érdekelt egyházközségek beleegyező nyilatkozata alapján hozzájárulását adja.

87. Az alsóborsodi egyházmegye felterjeszti saját megerősítésével ellátva az igríci-i egyházközség templomszék-szabályrendeletét hasonló megerősítés végett.

Közgyűlésünk az igríci-i egyházközség templomszék-szabályrendeletét, mint amely a helyi körülmények figyelembevételével készült, jóváhagyja s megerősíti.

88. Az alsóborsodi egyházmegye felterjeszti a hejőcsabai anyaegyházhoz tartozó martintelepi leányegyház aziránti kérelmét, hogy — tekintettel 800-at meghaladó lélekszámára s e tekintélyes gyülekezet megfelelő s intenzív lelki gondozásának végezhetőjére, — anyaegyházzá szervezkezhessen s önálló lelkészi állás szervezését vehesse munkálatba. Az illetékes hejőcsabai egyház s alsóborsodi egyházmegye az önállósításhoz hozzájárulásukat adták, a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium pedig a szervezendő lelkészi állás fentartásához a sülséglendő államsegély megállapítását s folyósítását kilátásba helyezte.

Közgyűlésünk örömmel adja beleegyezését a martintelepi leányegyház anyaegyházzá szervezkedéséhez, mivel ez önállósítástól a hitélet fokozottabb mérvű erősödését s a valláserkölcsök élet kívánatos elmélyülését várja.

89. Az alsóborsodi, alsózempléni és felsőborsodi egyházmegyék, magukévá téve a balatonendrédí presbitérium határozatát, azzal a felterjesztéssel fordulnak egyházkerületünkhöz, hogy a nehéz megélhetési viszonyokra való tekintettel a békebeli egyházi és iskolai államsegélyeknek teljes valorizálása s általában pedig a magyar ref. egyház államsegélyének törvényileg való rendezése ügyében tegyen előterjesztést az Egyetemes Konventre.

Közgyűlésünk egyházmegyéinknek e meg-megújuló panaszát államsegélyeink egy részének rendezetlensége s adócsökkentési segélyeink elégtelensége felől fájdalommal hallja és bár tudatában van annak, hogy a magyar állam sokféleképen

igénybe vett háztartása a vele szemben támasztott igények kielégítését csak megfeszített erővel végezi, mégis jogos igényeink fokozatos kielégítésének s államsegélyeink törvényileg való biztosításának munkálására bizalommal kéri fel újólág az Egyetemes Konventet.

90. Az abaúji, alsóborsodi és alsózempléni egyházmegyék a tanítói nyugdíjjárulékoknak a szegényebb egyházainkra nézve elviselhetetlen terhét teszik újólág panasz tárgyává s kérik egyházkerületünket oly irányú intézkedések kieszközlésére, hogy e nyugdíjjárulékok fizetését mindenütt a politikai községek vállalják át s a Belügyminiszterium ez átvállalt illetékeknek a községi költségvetésből való törlésétől tekintsen el.

Közgyűlésünk a tanítói nyugdíjjárulékoknak évek óta vajúdó megoldatlan ügyét, amelyre nézve csak nemrég hangzott el a parlamentben a Vallás- és Közoktatásügyi Miniszternek az egyházainkra nézve kedvező megoldást kilátásba helyező biztató ígérete, amely ígéret azonban mindezideig valósággá nem lett, újból az Egyetemes Konvent elé viszi azzal a kéréssel, hogy e kérdés kedvező elintézését az illetékes minisztereknél állandóan szorgalmazni kegyeskedjék.

91. Az alsóborsodi egyházmegye a felsőábrányi tanító indítványának elfogadásával azzal a javaslattal fordul egyházkerületünkhöz, hogy a belhivatalnokok díjlevelében foglalt készpénzjárandóságok ne az aranykorona hivatalosan megállapított átszámítási kulcsa alapján (1 ar.-kor. = 1.1585365 P) folyósíttassanak az egyházak részéről, hanem a belhivatalnokokra kedvezőbb előző 17000-es szorzószám felvételével, mivel a 14500-as szorzószámú ar.-korona szerinti átértékeléssel belhivatalnokaink jövedelemcsonkulást szenvednek, egyháza-

inkra nézve pedig a 17000-es szorzószámmal való átértékelés újabb terhet alig jelentene.

Közgyűlésünk az alsóborsodi javaslat fölött napirendre tér, mivel az Egyetemes Konvent 207/1926. és 237/1927. sz. határozataiban már elvi döntést hozott az átértékelés tárgyában az ar.-korona hivatalosan megállapított kulcsának elfogadásával s mivel egyházkerületünk e határozat mellett már lekötötte magát.

92. A felsőborsodi egyházmegye pártolólag terjeszti fel lelkészértekezletének amaz indítványát, hogy a E. T. I. t.-c. 114. §-ának a) pontja értelmében legkisebb lelkészi javadalomként 2400 aranykorona alapfizetés és 1400 aranykorona összegű korpótlék állapíttassék meg és a sok gyermekes papi családok részére a kultuszminisztérium részéről gyermekenként évi 400 pengő neveltetési segély folyósíttassék a tanulmányi idő tartamára.

Mivel az Egyetemes Konvent 318/928. sz. határozatával egyházkerületünknek a lelkészi fizetések rendezése ügyében hozott 100/927. sz. határozatát magáévá tette s ez irányban a vallás- és közokt. miniszterhez előterjesztést is tett, e tekintetben újabb határozat szüksége nem forog fenn.

A neveltetési segély iránti kérelmet megfontolandónak tartja közgyűlésünk s azt további kegyes eljárás végett pártolólag terjeszti fel az Egyetemes Konventre.

93. A felsőborsodi egyházmegye kéri egyházkerületünket az Egyetemes Konvent oly irányú megkeresésére, hogy az egyes egyházak tökesegély tartozásának jelenlegi állaga egy közös kimutatásban az esperesi hivatalokkal közöltessék.

Közgyűlésünk a felsőborsodi egyházmegyét e tisztán adminisztratív jellegű el-

járást igénylő kérelmével az Egyetemes Konvent megkeresésére utasítja.

94. Az alsózempléni egyházmegye az egyházainkat súlyosan érintő illetékegyenérték tárgyában tesz előterjesztést s kéri egyházkerületünket a pénzügyminiszterium oly irányú megkeresésére, hogy ez illetékegyenértékek megállapítására új eljárás fogyanatosíttassék s a már esedékkessé vált illetékek után felszámított kamatok és pótdíjak töröltessenek.

Közgyűlésünk az illetékegyenértékek jelenlegi számítási kulcsát a kataszteri tiszta jövedelem 25-szörösének, mint érték-alapnak, fél százalékát, egyházainkra nézve valóban túlmagasnak tartja; azzal a kéressel fordul azért az Egyetemes Konventhez, hogy e kulcs javunkra való módosítása tárgyában illetékes helyen eljárni kegyeskedjék, a külön pótlékok törlésének eszközölhetése végett pedig utasítja az érdekelt egyházközségeket, hogy mivel az 1925. évi 4600. sz. pénzügyminiszteri rendelet 7. §-ának 4. bekezdése szerint „a pénzügyminiszter e külön pótlékokat méltányos esetekben mérsékelheti, esetleg teljesen el is engedheti“, — forduljanak e pótlékok törlése iránt indokolt kérelmükkel közvetlenül a pénzügyminiszterhez.

95. Az alsózempléni egyházmegyéből a következő választások jelentetnek be: Ozsváth József Tállyára, Szilva István Bájra lelkészekül; Bokor Jenő Tiszalúcra, Varga József Bájra tanítókul; Éles István és Hegedüs László lelkészek tanácsbírákul választattak meg.

Közgyűlésünk mindeme választásokat tudomásul veszi s a megválasztottak működésére Istennek gazdag áldását kéri.

96. Az alsózempléni egyházmegye négy példányban felterjeszti a báji ref. egyház által ujonnan szervezett II. tanítói állásra vonatkozóan megszerkesztett, törvényszerű egyházközségi határozatokon alapuló díjlevelet megerősítés végett. E II. tanítói állást az egyház állami hozzájárulással szervezte meg, saját részéről csak a 30% fizetést s lakást kötelezven. A felterjesztő egyházmegye a díjleveleket jóváhagyta.

Egyházkerületi közgyűlés a báji ref. egyház ujonnan szervezett II. tanítói állásának kellően létrejött, kifogástalan tartalommal bíró díjlevelét megerősíti, — ez okmányokat záradékolja, egy példányban saját irattára részére megtartja, a többit a kérvényező egyháznak visszaküldi.

97. A felsőborsodi egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti a laki ref. egyház megújított kántortanítói díjlevelét 3 példányban felső egyházhatósági jóváhagyás és megerősítés végett. A díjlevél megújítását az tette szükségessé, hogy az eddigi díjlevél a nevezett kántortanítói összes javadalmat 1000 K-ban tüntette fel, amely időközben, a koronaérték teljes devalválódása folytán, semmi értéket nem tüntetett fel. Így szükségessé vált a díjlevélnek a régi díjlevél alapján egyébként a kántortanító által eddig is valóságban élvezett természetbeni járandóságok felvétele alapján való megújítása annyival is inkább, mert a legutóbb történt tanítói választás folytán a vallás- és közoktatásügyi miniszterium annak megújítását igényelte.

Egyházkerületi közgyűlés a laki ref. kántortanítói állás megújított díjlevelét megerősíti, annak egy példányát irattára részére visszatartja, a többi példányokat kérvényező egyháznak visszaküldi.

98. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti felsőbb egyházhatósági

megerősítés végett a sárospataki ref. egyház lelkesze részére megállapított s kellően kiállított módosított díjlevelet megerősítés végett.

Egyházkerületi közgyűlés a sárospataki ref. lelkész módosított díjlevelét, amely kellő alakban jött létre s díjlevélcsonkítást nem tartalmaz, jóváhagyja s megerősíti, mindazáltal az alkalmazó egyháznak az egyházmegye által is kiemelt azzal a kötelezettségével, hogy a javadalmat képező szőlőt vállalt kötelezettsége szerint legkésőbb 3 év alatt rendesen beállítja, illetve jókarba hozza.

99. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti egyházfelsőbbhatósági megerősítés végett a sárospataki ref. egyház kérvényét az ahhoz csatolt, az egyházban újonnan szervezett óvónői állás díjlevelének megerősítése tárgyában.

Egyházkerületi közgyűlés a sárospataki ref. egyházban újonnan szervezett óvónői állás beterjesztett díjlevelét, amely törvényszerű alakban létrejött egyházközségi határozatokon sarkallik — megerősíti, annak egy példányát saját irattára részére visszatartja, többi példányát a kérvényező egyházközségnek visszaküldi.

100. A felsőborsodi egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti felsőbb egyházhatósági jóváhagyás végett a szuhogyi ref. egyház kérelmét, amelyben nevezett egyház a közötte és a Borsodi Bányatársulat között az egyház tulajdonát képezett s a rudabányai 232. sz. betétben 2338/1. hrsz. alatt felvett ingatlanából 60 négyszögölnyi területnek a nevezett bányatársulat tulajdonát képezett: a rudabányai 320. sz. betétben 2564. hrsz. alatt felvett ingatlanából 60 négyszögölnyi területért való elcserélése tárgyában

Rudabányán 1927. évi július hó 17-ik napján létrejött csereszerződésben s ahhoz csatolt vázrajzban foglalt cseréhez való jóváhagyást kér.

Egyházmegyei közgyűlés a törvényszerű egyházközségi határozatokon alapulóan létrejött, az egyház érdekét miben sem csonkító s az egyház nyilvánvaló előnyét célzott ezt a csereszerződést jóváhagyja.

101. Az alsóborsodi egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti felsőbb jóváhagyás végett a diósgyőri-vasgyári egyház kérelmét, amelyben nevezett egyház a Moktár-pénzintézetnél már fennálló 12.000 P kölcsönét újonnan épült temploma építési költségeinek fedezésére még a szükségesnek mutakozó 4.000 P-vel 16.000 P-re kívánja felemelni. A kellő alakban létrejött egyházközségi akaratnyilvánítást tartalmazó jegyzőkönyvek csatolva vannak.

Egyházkerületi közgyűlés a kellő alakban elhatározott, a komoly egyházi szükséglet által elkerülhetetlenül indokolt újabb kölcsön felvételét tartalmazó ezen egyházközségi határozatot jóváhagyja.

102. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti felsőbb jóváhagyás végett a tállyai ref. egyház kérelmét, amelyben nevezett egyházközség egyházi épületeinek: templom, lelkészlak, iskola, vincellér és harangozói lak alapos, szükségesnek vélt javítására, a szakértők szerint arra szükségesnek mutakozó 20.100 P összegnek a Protestáns Hitelintézettől felveendő amortizációs kölcsön felvételéhez kér jóváhagyást. A kellő alakban létrejött presbiteri és közgyűlési határozatok csatolva vannak.

Egyházkerületi közgyűlés a célzott kölcsön felvétele tárgyában törvényszerű alak-

ban létrejött egyházközségi határozatokat csak azon feltétel alatt hagyja jóvá, — amennyiben az egyház még ily jelentős kölcsönnel megterhelve nincs. E részben ugyanis a felterjesztett iratokban semmi adat nincs.

103. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti felsőbb jóváhagyás végett a cigándi ref. egyház kérelmét, amelyben nevezett egyházközség a közötté, mint vevő és Szépkuthy Ede nagyváradi lakos, mint eladó között a kiscigándi 759. sz. tkvi betétben 246 hrsz. alatt felvett belsőségre 5600 P vételárban Cigándon 1928. április hó 6-án kelt adásvételi ügylethez való jóváhagyást kér. A vételár ideiglenesen kölcsönnel lesz fedezve. Az ingatlanszerzés célja egy kulturház építése.

Egyházkerületi közgyűlés a törvényszerű alakban elhatározott, felemelő célt szolgáló adásvételi ügyletet, úgy az annak fedezésére szolgáló kölcsön felvételét jóváhagyja.

104. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti a taktaszadai egyházközség kérelmét, amelyben nevezett egyházközség az általa, mint vevő és Édlisz Hermann és neje és özv. Fried Mórné amerikai lakos, mint eladók között Taktaszadán, 1927 nov. 21-én kelt szerződésben foglalt, a taktaszadai 201. sz. betétben 348 3. és 349. hrsz. a. felvett ház és kertre nézve 3600 P vételárban létrejött adásvételi szerződéshez való egyházhatósági jóváhagyást kéri. Az egyház e belsőséget a II. iskola és tanítói lakás céljaira vásárolja. A vételár fedezéséről kielégítően gondoskodott.

Egyházkerületi közgyűlés a törvényszerű alakban elhatározott ezt az adásvételi szerződést, — mely az egyházra

ingatlan vagyon gyarapodással jár, — jóváhagyja, felhívja azonban a vevő egyház figyelmét arra, hogy a telekkönyvi átíráshoz az amerikai eladó meghatalmazását hiteles alakban kell beszereznie s hogy a fennálló teher törlése tekintetében az egyházmegye utasítását is vegye figyelembe.

105. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti jóváhagyás végett a nagyrozvági egyház kérelmét, amelyben most nevezett egyház az általa, mint eladó és Szabó Géza ottani lakos, mint vevő között a nagyrozvági 977/5. kat. hrsz. ingatlanából 1200 négyszögölnyi területnek 650 P., — továbbá a szintén nevezett egyház, mint eladó és Illés Ferenc és neje Daróczy Klára ottani lakosok, mint vevők között az egyház nagyrozvági említett ingatlanából szintén 1200 négyszögölnek 550 P vételárban való eladásához kér felsőbbhatósági engedélyt. Ez ingatlanokat az egyház 1920. évben fölös pénztári maradványából befektetésül vette s annak eladására az egyházi épületek jelentős tatarozása végett van szükség. Törvényszerű egyházközségi határozatok csatoltattak.

Egyházkerületi közgyűlés a törvényszerű alakban elhatározott, az egyház eredeti ingatlanállományát nem csonkító s kellően megokolt ezen egyházi ingatlan elidegenítéseket tartalmazó szerződéseket jóváhagyja s a szerződéseket záradékolja. A szerződésekben azonban az ingatlanok telekkönyvszerűleg is meg lesznek jelölendők.

106. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti felsőbb jóváhagyás végett a sátoraljaújhelyi ref. egyház kérelmét, amelyben a most nevezett egyház és Ficse András és neje Smajda Anna között 1927 szept. 16-án a sátoraljaújhelyi 1004/10. hrsz., Csics Endre és nejével sz. Szendrei Juliával 1927

okt. 9-én az u. o. 1004/14. hrsz., Vadász Irmával 1927 okt. 18-án az 1004/15. hrsz., Szabó István és nejével 1927 okt. 18-án az 1004/16. hrsz., Székely Jolánnal 1927 október 20-án az 1004/11. hrsz., Rilyák János és nejével 1928 febr. 14-én az 1004/13. hrsz., Rilyák József és nejével 1928 febr. 14-én az 1004/12. hrsz. és Sátoraljaújhely rendezett tanácsú várossal 1928 március hó 8-án az 1004/17. és 1004/18. hrsz., a sátoraljaújhelyi 2401. sz. betétbeli ingatlanokra vonatkozóan létrejött nyolc rendbeli adásvételi szerződés jóváhagyását kéri. Az egyház ezeket az ingatlanokat, amelyek az egyház régi temetőjének a részei, abból a célból adja el, hogy a herceg Windischgraetz Lajosnétól vásárolt és az O. F. B.-től juttatott nagyobb mérvű földvételeből származott kötelezettségének eleget tehessen.

Egyházkerületi közgyűlés a beterjesztett törvényszerű alakban elhatározott s az egyház nagyobb szabású ingatlan szerzésének feltételeit szolgáltató ezeket az adásvételi szerződéseket jóváhagyja.

107. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti felsőbb jóváhagyás végett a báji ref. egyház kérelmét, amelyben nevezett egyház között, mint vevő és Mezey István és neje, mint eladó között a báji 74. sz. betétben felvett 119,120. hrsz. a belsőségre nézve 1927 június hó 25-én létrejött adásvételi szerződés jóváhagyását kéri. Az egyház ezt az ingatlant a szükséges tanítói lakás céljaira veszi 4.400 P-ért, annak ebben való forgalmi becsértéke a felterjesztett iratokban igazolva van.

Egyházkerületi közgyűlés a törvényszerű alakban elhatározott, az egyház érdekét szolgáló, sérelmesnek semmiben sem látszó, ezt az adásvételi szerződést jóváhagyja azzal a figyelmeztetéssel, hogy a szerződés az egyházat törvényszerűen képviselő lelkész aláírásával is ellátandó lesz.

108. A gömörtornai egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti felsőbb jóváhagyás végett a putnoki ref. egyház kérelmét, melyben a régi parochiális telek és épületek nyilvános árverésen való eladásához engedélyt kér. A felterjesztő egyházmegye az árverési eladást azzal engedélyezte, hogy az ingatlanok a határozatban megnevezett becselő bizottság által előlegesen meghatározandó becsáron alól el nem adhatók s felhatalmazta az egyházközséget, hogy a befolyandó árat a lelkészi új istálló céljaira felvett kölcsön törlesztésére, valamint az egyházi épületek és templom szükséges rendbehozatala és más hasznos beruházásokra fordíthassa.

Egyházkerületi közgyűlés a kérelem felülbírálásánál abból a vezérelvből indul ki, hogy az egyes egyházközségek törzsvagyonát képező ingatlan vagyon, mint az egyház létének, fenmaradásának, erkölcsi súlyának is alaphiztosítéka, más hasonló értékű ingatlan vételének esetén kívül, ingó vagyonértékké csak végszükség esetén változtatható át, illetve idegeníthető el. Miután pedig a felterjesztett egyházközségi határozatokból az ingatlan elidegenítésének ezt az esetét fenforogni látja, a célzott elidegenítéshez jóváhagyását az egyházmegye által megszabott feltételek mellett megadja.

109. Az alsóborsodi egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti felsőbb jóváhagyás végett a diósgyőri ref. egyház kérvényét, amelyben nevezett egyház a közte, mint vevő és özv. Krachnics Károlyné sz. Stefáni Mária újdiósgyőri lakos, mint eladó között a diósgyőri 2384. 2844. sz. tjkvben felvett Házhely, Régi Szinvameder és Rét a Baross Gábor mellett jelzésű ingatlanokat 3200 P — és közöttte, mint vevő és özv. Kachnics Károlyné és társai, mint eladók között a diósgyőri 2250. sz. tjkvben 3095. hrsz. a felvett ház, udvar és kert ingatlanra 12.800 P vételárban létrejött, az 1928 május hó 30-án felvett szerződésekben

foglalt ingatlanvételekhez jóváhagyást kér. Az ingatlanok vétele gyülekezeti ház, iskola stb. létesítése céljából történik, vételára kölcsönrel lesz fedezve, azonban az ingatlanok jövedelme a kölcsön kamait, sőt bizonyos részben a törlesztési részleteket is fedezni fogja.

Egyházkerületi közgyűlésünk a törvénytörvényeszerű alakban elhatározott, az egyház erkölcsi és anyagi gyarapodását szolgáló s egyébként kellően fedezettnek mutakozó ezeket az adásvételi szerződéseket jóváhagyja.

110. Az alsóborsodi egyházmegye saját jóváhagyásával felterjeszti az igriczi egyház kérvényét, amelyben nevezett egyház a tulajdonát képező igriczi 188. sz. tjkvbeli belsőség s rajta levő épületnek 1.760 P vételárban Takács Eszter ottani lakos részére való eladására kér engedélyt, illetve az e részben kötött szerződés jóváhagyását. Az eladás okát abban jelöli meg, hogy ezen belsőségen az épületek elavultak, teljes romlásnak vannak kitéve. A befolyandó vételárat az egyház egyházfenntartási alapul kívánja gyümölcsöztetni s mielőbb ingatlanba fektetni.

Egyházkerületi közgyűlés a kellő alakban létrejött szerződést jóváhagyja, a befolyandó vételárat az egyház kötött egyházfenntartási alapként kezelje s azt mielőbb új ingatlanba fektesse.

111. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti jóváhagyás végett a makkoshotyikai egyház kérvényét, amelyben Dr. Meczner Béla, Dr. Meczner Tibor és Meczner József alapító-levelét 4 pldányban jóváhagyás végett beterjeszti. A nevezett alapítók az általuk a nevezett egyház kezelése alá bocsátandó összesen 600— P alapítványi összeggel azt a jelzálogilag is biztosított kötelezettségüket kívánják megváltani egyszersmindenkorra, amely

őket, mint néh. Meczner Gyula örökösait a néh. Rozgonyi Mária siremlékének gondozása tekintetében terheli, s amelynek a biztosítása céljából a jelzálog 25 frt évjáradék erejéig nevezett alapítók összes ingatlanaira 1886 óta be van kebelezve a makkoshotycai lelkészi hivatal, mint a siremlék gondozója javára. Ez alapítvány lenne hivatva helyettesíteni e jelzálogos, az időközi koronadevalváció folytán értékvesztett biztosítékot, amelynek gyümölcsei szolgálnának néh. Rozgonyi Mária siremlékének a gondozására, aminek ellenében az alapítók ingatlanait a jelzálogos tehertől felmenteni kérik.

Egyházkerületi közgyűlés annak megállapítása mellett, hogy a Dr. Meczner Béla és Társai által felajánlott összeg csak rendeltetése szerint tekinthető alapítványnak, ellenben jogi jellege szerint nem, mert az alapítvány visszterhes szolgáltatáshoz nem köthető, így az lényegében másnak, mint a néh. Rozgonyi Mária siremléke gondozása tekintetében a Meczner-örökösöket terhelően megalapított s telekkönyvileg is biztosított kötelezettség megváltásának, — a célzott megváltáshoz hozzájárul és az alapító-levelet jóváhagyja.

112. A közgyűlés által nem hitelesített jegyzőkönyvi pontok hitelesítésével az elnökség mellett a jegyzői kar bíztat meg.

113. Juhász László esperes a közgyűlés összes tagjainak nevében hálás köszönetet mond a Főtiszt. és Mélt. Elnökségnek a közgyűlés bölcs, gondos és erélyes vezetéséért, amely lehetővé tette a tárgysorozat gazdag és fontos anyagának aránylag rövid idő alatt való letárgyalását.

Viszont az Elnökség megköszöni a közgyűlés tagjainak ily szép számban való megjelenését, szíves és kitartó figyelmét;

elismerését fejezi ki az előadóknak és a jegyzői karnak gondos, lelkiismeretes munkájáért, mellyel az ügyeket a tárgyalásra előkészítették s a közgyűlést berekeszti a közgyűlés tagjai részéről az Elnökség iránt megnyilvánuló meleg ováció közben.

A jegyzőkönyv hitelesített.

Kmf.

Dókus Ernő

egyházkerületi főgondnok.

Dr. Révész Kálmán

püspök.

Janka Károly

egyházkerületi papi főjegyző.

II. Birósági ügyek.

I. csoport.

Miskolc, 1927. november 22.

1.

A tiszáninneri ref. egyházkerületi bíróság időszaki tanácsa, mint I. fokú fegyelmi bíróság, Okruczky Zoltán nyug. kir. törvényszéki bíró által, 1927. október hó 20. kelettel „Alma Mater“ címmel közzétett röpiratában közölt, Elekes Imrének 1919. április hó 18-án a Zemplénnvármegyei Művelődési Osztály Intéző-Bizottságához intézett levele alapján, Elekes Imre főgimnáziumi és közigazgató saját kérelmére folyamatba tett fegyelmi eljárást megszüntette és a felmerült költségeket az egyházkerületi pénztár terhére utalta.

II. csoport.

Miskolc, 1928. január 16.

1.

Az egyházkerületi bíróság időszaki tanácsa, mint elsőfokú fegyelmi bíróság, Végh János és társai sajtószentpéteri lakosok panaszára Elek József felsőborsodi esperes ellen megindított fegyelmi eljárást, panaszosoknak 1928. január 10-én kelt nyilatkozatára, mely szerint panaszlott a személyüket illető sértéseket visszavonta s megfelelő elégtételt nyújtott, ennél fogva panaszjelentésüket visszavonják s a fegyelmi ügy megszüntetését kérik, — végzésileg megszüntette; kötelezte azonban úgy a panaszosokat, mint a panaszlottat 118 P. perköltség fele-fele részének az egyházkerületi pénztárba való befizetésére.

2.

Az egyházkerületi bíróság időszaki tanácsa, mint másodfokú fegyelmi bíróság, Somogyi Pál zilizi, — megválasztott hajdúnánási lelkész fegyelmi ügyét, melyben első fokon az illetékes felsőborsodi egyházmegyei bíróság felmentő ítéletet hozott, amit a hajdúnánási ref. egyházközség megfélebbezett, vizsgálat alá vévén, az első fokú bíróság ítéletét, indokainál fogva helybenhagyta és az időszaki tanács 62 pengőben megállapított költségében a hajdúnánási ref. egyházközséget elmarasztalta.

III. csoport.

Miskolc, 1928. június 1.

1.

Az egyházkerületi bíróság időszaki tanácsa, mint másodfokú közigazgatási bíróság, tárgyalás alá vette a sajoszentpéteri panasszal megtámadott lelkészválasztás ügyét, melyet első fokon a delegált alsóborsodi egyházmegyei bíróság, a panaszok visszautasítása mellett, Manik Lajos és társai felebbezésére vizsgálat alá vévén, az egyházmegyei bíróság e tárgyban hozott ítéletét, indokainál fogva helybenhagyta; a felebbezést elutasította; Szigethy Ferencet törvényesen megválasztott sajoszentpéteri lelkésznek kimondta; felebbezőket 200 P. perköltségben elmarasztalta.

IV. csoport.

1928. július 11.

1.

Időszaki tanács, mint fegyelmi bíróság a Doktor Gyula sajkakazinci lelkész panaszos panaszára Baksy Andor sajkakazinci tanító ellen indított fegyelmi ügyben a felsőborsodi egyházmegye bíróságának ítéletét végzésileg feloldotta s az első fokon eljáró bíróságot új vizsgálat tartására s ennek alapján új ítélet hozatalára utasította.

2.

Időszaki tanács, mint fegyelmi bíróság, a Soltész Kálmán volt szendrői tanító fegyelmi ügyében, nevezettnek perujítási kérelme alapján a felsőborsodi egyházmegye bírósága által hozott ítéletet, amely az alapperben hozott ítélet hatályát fenntartja s panaszlott részére félnyugdíjat állapít meg, — jóváhagyja.

3.

Közigazgatási bíróság id. Szegedi Gábor csobaji presbiter és társainak a Kovács János és Jenei Domokos csobaji tanítók földjavadalmát megosztó alsózempléni egyházmegyei bíróság ítélete ellen beadott felebbezését elutasító elnökségi végzés elleni felebbezést elutasítva, az elnökségi végzést indokainál fogva helybenhagyta.

4.

Közigazgatási bíróság a szőlősardói egyház felebbezésére a szőlősardói, teresztenyei és tornakápolnai hármass egyház építési költségeinek megosztására nézve a gömör-tornai egyházmegyei közigazgatási bíróságnak 1928. évi május hó 30-án hozott ítéletét részben megváltoztatta s a hármass egyház közötti teherviselési kulcsot az állami adó arányában állapította meg.

5.

Közigazgatási bíróság Biró Lajos volt tállyai gondnoknak az alsózempléni egyházmegye közigazgatási bírósága által az ő presbiterségének megszűnte kérdésében 1928. április 24-én hozott ítélete ellen beadott felebbezését elutasítva, az alsófokon eljáró bíróság ítéletét indokainál fogva helybenhagyta.

6.

Közigazgatási bíróság Szigethy Ferenc nyugalmazott sajjóvámosi tanító fizetése beszedése iránti követelése ügyében a felsőborsodi egyházmegye 1928. május 31-én hozott végzése ellen beadott felebbezésének helyt adva, egyházmegyei bíróságot érdembeli ítélet hozatalára utasította.

Az egyes pontokat jegyezték:

Janka Károly lelkészi főjegyző: az 1., 2., 5., 6., 10., 11., 12., 13—32., 58. és 112. pontokat.

Domby László világi főjegyző: a 33—57., 63—66., 71., 76. és 113. pontokat.

Marton János lelkészi aljegyző: az 59—62., 67—70., 72—75. és 77—84. pontokat.

Lengyel István lelkészi aljegyző: a Jelenvoltakat, a 3., 4., 7., 8., 9., 89—95. pontokat és a II. csoport 1., 2., III. csoport 12., IV. csoport 1., 2. sz. bir. ügyeket.

Horváth Zoltán világi aljegyző: a 96—111. pontokat és az I. csoport 1. sz. bírósági ügyet.

Fodor György egyházkerületi lelkészi tanácsbíró: a IV. csoport 3—6. sz. bírósági ügyeket.

Tárgymutató.

Jelen voltak névsora.

I. Közgyűlési ügyek.

1. Püspök úr imája.
2. Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok gyűlést megnyitó beszéde.
3. Megalakulás. Távol maradtak igazolása.
4. Bernáth Aladár világi tanácsbíróvá választása, eskütétele.
5. Püspök úr évi jelentése és ahhoz fűződő határozatok.
6. Elnökségi előterjesztések és az azokra vonatkozó határozatok.
7. Az egyházkerületi pénztár 1927. évi számadása megerősítették, az 1928. évi költségelőirányzat jóváhagyatik; tőkesegélyes egyházak tartozásait 50% valorizálással tartoznak fizetni.
8. Egyházkerületi lelkeszi özvegy-árva gyámintézet új alapszabály tervezetére egyházmegyék véleményes jelentést tartoznak adni.
9. Az egyházmegyék a közigazgatási tárra 1929-től az urvacsorai perselypénzeket tartoznak beszoigáltatni.
10. A Sárospataki Ref. Lapok részére évi 800 P segély állapítatik meg.
11. Az egyházkerületi belmissziói bizottság jelentése.
12. Az egyházkerületi Kálvin-Szövetség megalakulása tudomásul vétetik.
13. Egyetemes Konvent felhívására esperesek a nyugalomba vonuló lelkeszek állásának betöltésénél körültekintő eljárás követésére utasítatnak.
14. A missziói körök helyzetének megállapítására az egyházmegyék felhivatnak.

15. Az 1928/29 belmissziói év munkaprogramjának végrehajtására és számonkérésére a belmissziói bizottságok felhivatnak.
16. A nyert missziói segélyekről szóló elszámolások minden év március hó végéig terjesztendőek fel az Egyetemes Konventhez.
17. Tudomásul vétetik, hogy a munkásság evangelizálása a konventi belmissziói programba felvétellett.
18. Országos konferenciák köznapokon való tartása rendeltetik el, vasárnapi konferenciákon való részvétel esetén helyettesről gondoskodni kell.
19. Intézkedés a kolportörök netaláni visszaéléseinek megakadályozására.
20. Felhívás az iskolafenntartó testületekhez, hogy az elcsatolt területről átjött vagy átjövendő tanerők megválasztásától tartózkodjanak.
21. Az iskolai év megkezdése szept. 1-re elrendeltetik.
22. A Magyar-Holland Kulturgazdasági R. T. által rendezett filmelőadások látogatása kötelezővé nem tétellett.
23. Tanítók és tanárok hadipótléka.
24. A VK. Miniszter 1/1928. sz. elnöki körlevele a tanító-és tanártestületek figyelmébe ajánltatik.
25. A segédlelkészek számára a theol. főiskolákon szervezendő egy éves tanfolyam kérdése véleményezés céljából a theol. karhoz letétellett.
26. Szabályzat a külföldi stipendiumok elnyerésére.
27. A nem végzett theol. hallgatók és előkönyörgő tanítók szószéki szolgálatának szabályozása tárgyában tett javaslat véleményezés céljából kiadatik a theol. karnak.
28. A Theol. Tanulmányi Rendtartás B) 52. pontjának a honosító lelkészi vizsgákra vonatkozó módosítása tudomásul vétetik.
29. Az I. és II. lelkészi vizsgálat szóbeli része csupán az előtt a bizottság előtt tehető le, melyhez a jelölt írásbeli dolgozatait beadta.
30. Király Sándor volt tornaljai segédlelkész oklevelének érvénye visszaállltatik.
31. Szabó Endre volt minaji lelkész oklevele érvénytelenítetett.

32. Szabályzat a nőknek a theol. főiskolákra való felvétele tárgyában.
33. Útásítás a középiskolák igazgatóihoz az évvégi értesítők pontos kiállítása és felhívás a középiskolai tanársághoz a Prot. Tanügyi Szemle támogatása tárgyában.
34. Útásítás a leánygimnázium igazgatójához az évvégi értesítők pontos kiállítása és felhívás a leánygimnázium tanártestületéhez a Prot. Tanügyi Szemle támogatása tárgyában.
35. Cserkészcsapatok működéséről szóló jelentéshez útásítás.
36. Konventi jóváhagyás tudomásul vétetik a leányközépiskolák typusa tárgyában.
37. Felhívás a középiskolák igazgatóihoz és tanártestületeihez, hogy a VK. Miniszterium által kiadott tantervi utasításokat behatóan tanulmányozzák.
38. Felhívás a középiskolák tanártestületeihez, hogy javaslatot készítsenek a református szellemnek minden egyes tantárgy körében való érvényesítésére.
39. A középiskolai énekelmélet és egyházi ének tanítása tárgyában megküldött konventi határozat az összes középiskolákkal közöltetik.
40. A Középiskolai Rendtartásnak a vivás tanulására vonatkozó módosítása a középiskolák igazgatóinak éber figyelmébe ajánlatik.
41. Az évvégi befejező összefoglalások tisztos hagyománya a Rendtartás IV. fejezete értelmében fenn tartatik.
42. A középiskolai Rendtartás 136-ik szakaszának ki egészítése.
43. A közszolgálati alkalmazottak gyermekei tanulmányi ösztöndíjának, továbbá az iskolai gyűjtéseknek és a beiratás alkalmával szedhető díjaknak szabályozása.
44. Felhívás református polgári iskolák felállítására.
45. Felhívás a miskolci és pataki gimnáziumok vallás-tanáraihoz a negyedik osztályú tanulók konfirmációi előkészítése körüli eljárás tárgyában.

46. Lelkészek az államsegély beszüntetése folytán üresedésben levő tanítói állások munkakörének ellátására köteleztetnek.
47. A theol. ifjak kollokviumainak szabályozása.
48. A tanítói álláson működő lelkészek köteleztetnek, hogy a tanítói oklevelet két éven belül szerezzék meg.
49. A tanítói minősítés szabályozása.
50. A lelkeszi fizetési létminimum felemelése iránt tett konventi intézkedés örvendetes tudomásul szolgál.
51. Az országos könyöradomány-gyűjtés szabályozása.
52. A takarékosági eszme szószéki és iskolai propagálása.
53. Egyetemes Konventnek a tanítói nyugdíjak átválalása érdekében tett eljárása tudomásul vétetik.
54. „A magyar református egyház évkönyvének“ megrendelése a gyülekezetekre és középiskolákra nézve kötelezőleg elrendeltetik.
55. A Magyar Református Énekvezérek Egyesülete kiadásában megjelenő Zeneközlöny az illetékesek pártfogó figyelmébe ajánltatik.
56. Tudomásul vétetik, hogy Mezőkeresztes, Mezőcsát és Diósgyőr községek fizetéskiegészítést igénylő állandó káplántartó helyek sorába felvételtek.
57. A püspöki javadalmat képező birtok bérleti szerződése jóváhagyólag tudomásul vétetik.
58. A tanítóképző átvételének ügye.
59. Sárospataki gimn. internátus építési ügye.
60. Nagy Béla theol. tanár nyugalomba vonulása.
61. Zsiros Józsefnek h. tanárul alkalmazása az ószövetségi tanszékre.
62. Sárospataki theol. kar jelentése a theol. ifjúság gyakorlati munkásságáról.
63. A sárospataki főiskola ének- és zenetanárának szolgálati viszonyát megállapító szabályzat jóváhagyatik.
64. Sárospataki főiskola Szolgálati Szabályzata 25. §-ának módosítása a főiskolai ének- és zenetanárok és a testnevelési tanár szavazati joga tárgyában.
65. Sárospataki főiskolai ének- és zenetanárának nyugdíj kérdése.

66. A főiskola tanáraitra nézve a Máv. kedvezményes jegyek térítvényi összege felveendő az iskola évi költségvetésébe.
67. Zmeskál Zoltán adományaiért köszönet nyilvánítatik.
68. A legációk specifikálásának újból való megtiltása s a sublegációk specifikálásának tilalma.
69. A főiskolai könyvtár ügye és Dr. Gulyás Józsefnek h. könyvtárnokká történt megválasztatása.
70. Gr. Klebelsberg Kunó V. M. látogatásáról jelentés.
71. A sárospataki főgimnáziumban az 1928-29-iki tanévre a tandíj 4 pengővel felemeltetik.
72. Gimnáziumi tankönyv változások a sárospataki főiskolában.
73. Sárospataki főgimn. párhuzamos osztályainak ügye.
74. A főiskolától elbirtokolt Berek-részre nézve elismerő nyilatkozat.
75. Főiskola tisztviselőinek betegség és balesetbiztosítása.
76. A főiskola theol. és gimn.-i tanárai, valamint tisztviselői részére az 1927 nov. 1-től kezdődő fizetési osztályok és fokozatok szerinti fizetésemelések engedélyeztetnek.
77. Alapítványok növelése a sárospataki főiskolában.
78. Főiskolai alkalmazott bajorosok és altisztek szolgálati szabályzata.
79. A főiskolai tanárok lakás választási régi jogát megszorító egyh.-kerületi határozat érvénye további intézkedésig fentartatik.
80. A P. Horváth Mária és Simon alapítványa ügyében az egyh.-ker. 1923. évi határozata módosítottatik.
81. Kiss Elek volt tornatanárnak 1000 pengő végkielégítési összeg szavaztatik.
82. Dr. Kun Zoltán főiskolai orvos születése 80-ik évfordulója alkalmából melegen üdvözöltetik.
83. A főiskolai költségvetésben az utiköltségek és napi-díjak révén támadt hiteltülpések megakadályozására vonatkozó határozat.
84. „Pataki Öreg Diákok“ 1000 P-ös alapítványa.
85. Diósgyőr 3 szavazati jog iránti kérése teljesítettetik.
86. Tiszagyulaháza egyházhatóságilag Tiszapolgárhoz csatlakozhatik.

87. Igrici templomszék szabályrendelete jóváhagyatik.
88. Martintelep anyaegyházzá alakulhat.
89. Államsegélyeinknek az állammal való rendezése s adócsökkentési segélyeink valorizálása érdekében az Egyetemes Konventhez felterjesztés intéztetik.
90. A tanítói nyugdíjárulékok ügye ismét az Egyetemes Konvent elé vitetik.
91. Díjlevelek készpénzbeli tételeinek átszámításánál az aranykorona hivatalos átszámítási kulcsa fogadtatik el az alsóborsodi javaslattal szemben.
92. Felsőborsodi felterjesztés a legkisebb lelkészi javadalom tárgyában mellőztetik, ellenben a neveltetési segély iránti felterjesztés az Egyetemes Konvent figyelmébe ajánltatik.
93. Felsőborsod a tőkesegély tartozások kimutatása iránti kérelmével az Egyet. Konventhez utasítatik.
94. Az illetékegyenértékek szabályozása és a külön pótlékok törlésének kérelme tárgyában megkeresés, illetve utasítás.
95. Az időközi lelkész-, tanító- és tisztviselő változások tudomásul vétetnek.
96. A báji második tanítói díjlevél megerősítettik.
97. A laki kántortanítói díjlevél megerősítettik.
98. A sárospataki lelkészi megújított díjlevél megerősítettik.
99. A sárospataki óvónői díjlevél megerősítettik.
100. A szuhogyi egyház csereszerződése jóváhagyatik.
101. A Diósgyőr-vasgyári egyház újabb kölcsön felvétele engedélyeztetik.
102. Tállya kölcsön felvétele feltételelesen engedélyeztetik.
103. Cigánd ingatlan vétele jóváhagyatik.
104. Taktaszada ingatlan szerződése jóváhagyatik.
105. A nagyrosvágyi egyház ingatlan eladása jóváhagyatik.
106. A saújhelyi egyház nyolc rendbeli ingatlan eladási ügye jóváhagyatik.
107. A báji egyház ingatlan vétele jóváhagyatik.

108. A putnoki egyház ingatlan elidegenítés iránti előzetes kérelme az egyházmegye által megszabott feltételek mellett teljesítettik.
109. A diósgyőri egyház ingatlan vétele jóváhagyatik.
110. Az igríci egyház ingatlan eladása jóváhagyatik.
111. Dr. Meczner Béla és társai makkoshotyikai alapítólevele jóváhagyatik.
112. A közgyűlés által nem hitelesített jegyzőkönyvi pontok hitelesítésével elnökség és a jegyzői kar megbízatik.
113. A közgyűlés berekesztése.

II. Bírósági ügyek.

I. csoport.

1. Elekes Imre főgimn. igazgató fegyelmi ügye.

II. csoport.

1. Elek József felsőborsodi esperes fegyelmi ügye.
2. Somogyi Pál zilizi lelkész fegyelmi ügye.

III. csoport.

1. A sajoszentpéteri megfeleltetett lelkészválasztás.

IV. csoport.

1. Baksi Andor sajkazinczi tanító fegyelmi ügye.
 2. Soltész Kálmán volt szendrői tanító fegyelmi ügye.
 3. Kovács János és Jenei Domokos csobajai tanítók földjavadalmi ügye.
 4. Szöllőardói, teresztenyei és tornakápolnai hármass egyház építési költségeinek megosztási ügye.
 5. Biró Lajos volt tállyai gondnok presbiterségének megszűnési ügye.
 6. Szigethy Ferenc ny. sajóvamosi tanító fizetés beszedési ügye.
-

Betűsoros névmutató.

- Abaúji egyházmegye 90.
Aggtelek 4.
Alsóborsodi egyházmegye 85., 86., 87., 88., 89., 90., 91.,
101., 109., 110.
Alsózempléni egyházmegye 89., 90., 94., 95., 96., 98.,
99., 102., 103., 104., 105., 106., 107., 111.
Baksay Andor bír. IV. 1.
Báj 95., 96., 107.
Belmissziói bizottságok 15.
Bernáth Aladár 4., 77.
Biró Lajos bír. IV. 5.
Bokor Jenő 95.
Cigánd 103.
Csobaj bír. IV. 3.
Csorba György dr. 5., 6.
Dédes 4.
Diósgyőr 56., 85., 109.
Diósgyőr-Vasgyár 101.
Dókus Ernő 1., 5.
Domby László 5., 6.
Doktor Gyula bír. IV. 1.
Egyetemes Konvent 89., 90., 92.
Egyházak általában 5., 7., 9., 11., 15., 20., 44., 46., 53.,
54., 68., 93., 94.
Egyházkerületi belmissziói bizottság 16.
 " elnökség 6., 14., 58., 112., 113.
 " jegyzők 112., 113.
 " pénzügyi választmány 8., 9., 10.
 " pénztár 7., 9.
 " számvevőszék 7.
Egyházmegyék általában 6., 8., 14., 16., 25., 27., 30.,
44., 46.

- Elek József bir. II. 1.
 Éles István 95.
 Elekes Imre 59., bir. I. 1.
 Enyedy Andor 11.
 Esperesek általában 6., 8., 13., 14., 16., 18., 25., 27., 30.,
 44., 46., 48., 49., 52., 54., 55.
 Farkasfalvi Farkas Géza 59.
 Özv. Fejes Istvánné emléke 6.
 Felsőborsodi egyházmegye 89., 92. 93., 97., 100., bir. II.
 1., 2., bir. III. 1., bir. IV. 1., 2., 6.
 Ferencz József emléke 6.
 Fodor György 8.
 Forgács Gyula 3.
 Gömör-Tornai egyházmegye 108.
 Gulyás József dr. 69.
 Harsányi István emléke 6.
 Hegedüs László 95.
 Hejőcsaba 88.
 Heves 4.
 Hét 4.
 Nagybányai Vitéz Horthy István 6.
 Igrici 4., 87., 110.
 Imola 4.
 Iskolák általában 20., 21., 22., 24.,
 Janka Károly 58., 59.
 Jeney Domokos bir. IV. 3.
 Kálvin-Szövetség 12.,
 Klebelsberg Kunó gróf. 5.
 Kérészy Barna dr. 57.
 Kiss Elek 81.
 Kovács János bir. IV. 3.
 Kosztolányi Zoltán 5.
 Kun Zoltán dr. 82.
 Lak 97.
 Lelkészek általában 8., 11., 18., 19., 46., 48., 50., 51.,
 52., 68.
 Lukács Béla 3.
 Makkoshotyka 111.
 Martintelep 88.
 Mezőcsát 56.

Mezőkeresztes 56.

Miskolci leánygimnázium 6., 21., 22., 24., 33., 34., 35.,
36., 37., 38., 40., 41., 42., 43., 52., 54., 55.

Miskolci reálgimnázium 6., 21., 22., 24., 33., 35., 37., 38.,
39., 40., 41., 42., 43., 52., 54., 55.

Miskolci reálgimnáziumi vallástanár 45.

Münnich Aladár 59.

Nagy Béla ny. theol. tanár 60.

Nagyrosvágy 105.

Osváth József 95.

Pataki Öreg Diákok 84.

Porcs Kálmán 5.

Putnok 108.

Radácsy György emléke 6.

Rácz Lajos dr. 10.

Regéczy József dr. 7, 9.

Révész Kálmán dr. 1, 2, 5, 18, 23, 57, 69.

Sass Béla dr. emléke 6.

Sajószentpéter bir. III. 1.

Sajóvamos bir. IV. 6.

Sárospatak 98, 99.

Sárospataki főgimnázium 21, 22, 24, 33, 34, 35, 36, 37,
38, 39, 40, 41, 42, 43, 52, 54, 55, 71, 72, 73, bir. I. 1.

Sárospataki főiskola 6, 52, 54, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66,
67, 68, 69, 70, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84.

Sárospataki főiskola gazdasági választmánya 65, 66, 74,
75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83.

Sárospataki gimn. vallástanár 45.

Sárospataki Theol. Akadémia 25, 27, 32, 47, 52, 54, 60,
61, 62.

Sárospataki Theol. Internátus 4.

Sárospataki Ref. Lapok 10.

Sárospatak városa 77.

Sátoraljaújhely 106.

Somogyi Pál bir. II. 2.

Soltész Kálmán bir. IV. 1.

Szigeti Ferenc bir. IV. 6.

Szigeti Ferenc bir. III. 1.

Szilva István 95.

Szilvásvár 4.

Szoboszlay Gyula dr. 77.
Szöllősardó bir. IV. 4.
Szuhogy 100.
Taktaszada 104.
Tanárok általában 24., 33., 37.
Tanítók általában 24.
Tállya 95., 102., bir. IV. 5.
Teresztenye bir. IV. 4.
Téglássy Andor 3.
Tiszagyulaháza 86.
Tiszakeszi 4.
Tiszalúc 95.
Tiszaszederkény 86.
Tókos Károly 3.
Trócsányi József dr. 58., 59.
Tőkesegélyes egyházak 7.
Tornakápolna bir. IV. 4.
Varga József 95.
Vértessy Sándor 5.
Zádorfalva 4.
Zmeskál Zoltán 67.
Zsiros József 61.
